

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření
Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.

2011

soú
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

**Výroční zpráva o činnosti a hospodaření
Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.,
za rok 2011**

Praha 2012

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Zpracovali:

PhDr. Marie Čermáková, Ing. Petra Broskevičová, Mgr. Nela Hesová, Ing. Petra Kadlecová, Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D., Ing. Alena Lišková, PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc., Eva Nechvátalová, Kamila Šuštková, Mgr. Michaela Vojtková, Šárka Zumrová

Vydal:

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Jiřská 1, 110 00 Praha 1

Tel.: 210 310 220

E-mail: socmail@soc.cas.cz

www: <http://www.soc.cas.cz>

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODAŘENÍ

SOCIOLOGICKÉHO ÚSTAVU AV ČR, v.v.i.,

ZA ROK 2011

Název: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Adresa: Jilská 1, 110 00 Praha 1
Internetové stránky: <http://www.soc.cas.cz/>
IČ: 68378025

Zřizovatel: Akademie věd ČR
Datum zřízení: **1. 1. 2007**
Právní forma: veřejná výzkumná instituce
Statutární zástupce: **ředitelka instituce**

Ředitelka instituce: PhDr. Marie Čermáková

Tuto výroční zprávu o činnosti a hospodaření projednala Dozorčí rada Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., dne 23. 3. 2012 a schválila ji Rada Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., dne 5. 4. 2012.

ÚVOD	7
1. CHARAKTERISTIKA SOÚ AV ČR, v.v.i.	13
1.1. Složení, změny a činnosti orgánů SOÚ AV ČR, v.v.i.	17
1. 1. 1. Rada SOÚ AV ČR, v.v.i.	17
1. 1. 2. Dozorčí rada SOÚ AV ČR, v.v.i.	18
1. 1. 3. Ústavní rada, atestační komise a redakční rady	19
1. 1. 4. Zastoupení pracovníků a pracovníků SOÚ AV ČR, v.v.i., v řídicích orgánech AV ČR	23
1. 1. 5. Zastoupení pracovníků a pracovníků SOÚ AV ČR, v.v.i., v poradních orgánech AV ČR	23
1. 1. 6. Výzkumná a servisní struktura SOÚ AV ČR, v.v.i.	24
Výzkumná oddělení	24
Centrum pro výzkum veřejného mínění	24
Český sociálněvědní datový archiv	25
Ekonomická sociologie	26
Gender & sociologie	27
Hodnotové orientace ve společnosti	29
Lokální a regionální studia	30
Socioekonomie bydlení	31
Sociologie politiky	32
Servisní oddělení	33
Sociologická knihovna	33
Tiskové a ediční oddělení	34
Ekonomické oddělení	35
Sekretariát	35
2. ZŘIZOVACÍ LISTINA SOÚ AV ČR, v.v.i., CHARAKTERISTIKA A ZMĚNY	36
3. HODNOCENÍ HLAVNÍ ČINNOSTI SOCIOLOGICKÉHO ÚSTAVU AV ČR, v.v.i.	37
3.1. Hlavní činnost a výzkumný záměr v roce 2011	37
3.2. Výzkumné projekty — struktura a poskytovatelé	37
3.3. Výzkumné projekty — řešené v roce 2011	38
3.4. Charakteristiky výzkumných projektů — ČR	42
3.5. Charakteristiky výzkumných projektů — mezinárodní	55
3.6. Charakteristiky výzkumných projektů — strukturální fondy	57
3.7. Projekty aplikovaného výzkumu řešené na základě hospodářských smluv a odborné expertizy	59
3.8. Publikační výstupy	62

3.9. Mezinárodní spolupráce	64
3.10. Spolupráce s vysokými školami a pedagogická činnost	66
3.11. Vědecké konference, semináře, workshopy a výstavy	68
3.12. Veřejně přístupná výzkumná infrastruktura	71
3.13. Popularizační aktivity	101
4. PERSONÁLNÍ CHARAKTERISTIKA SOCIOLOGICKÉHO ÚSTAVU AV ČR, v.v.i.	108
5. HOSPODÁŘSKÉ POSTAVENÍ SOCIOLOGICKÉHO ÚSTAVU AV ČR, v.v.i.	111
6. PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ ČINNOSTI SOCIOLOGICKÉHO ÚSTAVU AV ČR, v.v.i.	114
a. Střednědobý výhled zapojení do evropského výzkumu	114
b. Zajištění zdrojů pro výzkum	114
7. AKTIVITY V OBLASTI OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A V OBLASTI PRACOVNĚPRÁVNÍCH VZTAHŮ	
7.1. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	116
7.2. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	117
 PŘÍLOHY	
Příloha 1 — Zřizovací listina Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.	119
Příloha 2 — Zpráva auditora o ověření účetní závěrky za rok 2011	123
Příloha 3 — Přehled publikační činnosti Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., za rok 2011	141
Příloha 4 — Anotace publikací vydaných Sociologickým ústavem AV ČR, v.v.i., v roce 2011	297

ÚVOD

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., rozvíjel v roce 2011 vědeckou činnost v souladu se zákonnými podmínkami veřejné výzkumné instituce. Hlavní vědeckou činnost ústav realizoval v rámci přijatého výzkumného záměru *„Sociologická analýza dlouhodobých sociálních procesů v české společnosti v kontextu evropských integračních politik, rozvoje znalostní společnosti, lidského, sociálního a kulturního kapitálu“* (AV0Z70280505). V sedmém roce řešení výzkumného záměru ústav své aktivity cíleně zaměřoval k prohlubování poznávání současné české společnosti. Pomocí teorie, výzkumu a metodologie rozvíjel ústav vědecké poznání složitých společenských procesů, vztahů, souvislostí a mechanismů ze sociologické perspektivy. Tuto perspektivu současně odborně kultivoval, podporoval projektovou a grantovou aktivitou. Výsledky výzkumu komparativně propojoval a prosazoval v rámci evropské a mezinárodní vědecké spolupráce a zprostředkovával výsledky poznání také směrem k rozvoji oboru a interdisciplinárních přístupů.

Vědecká tematická zaměření

Sociologický výzkum a výzkum veřejného mínění realizoval ústav v dlouhodobě sledovaných vědeckých tematických zaměřeních a oblastech. Byly to sociální, ekonomické, politické, institucionální, hodnotové, kulturní a environmentální souvislosti pracovního, sociálního a rodinného života. V dalších tematických okruzích vyhodnocoval instrumenty sociální politiky, realizoval výzkum v oblasti lokální a regionální problematiky, rozvíjel výzkum a teorie genderových identit a nerovností, zabýval se kulturními a národní identitami a hodnotovými orientacemi, výzkumem institucionálního rámce a multiúrovňového systému vládnutí, výzkumem vzdělanostních nerovností a role sociálního kapitálu, výzkumem reprezentace zájmů v oblasti politiky, práce a kapitálu a podmínek rozvoje občanské společnosti, výzkumem společenské struktury, dynamiky a kvality života, výzkumem veřejného mínění v národním rámci i v evropské komparaci a výzkumem v oblasti socioekonomie bydlení.

Výzkum byl zaměřen také na další témata — pokračoval ve zkoumání historických a sociálních souvislostí religiozity, aktuálně výzkumně realizoval více témat ve sféře vědních politik, vztahů vědy a společnosti, migrace, fenoménu sexuálního obtěžování na vysokých školách a dalších. Otevřel vědeckou kapacitu ústavu sociologickému zkoumání nových témat, jako jsou rozvoj kultury a uchování kulturního dědictví, snižování bezpečnostních rizik korupce a organizovaného zločinu nebo dějiny a současnost české sociologie.

Projektová a grantová aktivita

V roce 2011 byla výzkumná činnost prováděna v rámci přijatých výzkumných projektů, které byly podpořeny granty. Celkem bylo v různých fázích rozpracování řešeno 32 projektů. Z toho počtu 13 projektů bylo podpořeno GA ČR, 3 projekty podpořila GA AV ČR (1 juniorský a 2 standardní). MŠMT

ČR podpořilo 4 výzkumné projekty a 2 projekty velkých infrastruktur. 1 výzkumný projekt podpořilo MV ČR, 2 projekty MMR ČR, 1 projekt MPSV ČR a 1 projekt MK ČR. Celkem 5 projektů bylo podporováno ze zahraničí z programů v rámci European Research Area (3 projekty ze Strukturálních fondů — 1 projekt z OPVK a 2 projekty z OP CE — a 2 projekty 6. RP).

Celkově byly v roce 2011 aktivizovány a podporovány žádosti o projekty a granty tak, aby byl zajištěn vědecký program ústavu v roce 2012. Bylo v souhrnu podáno 34 žádostí o přijetí projektů k financování — GA ČR, TA ČR, ministerské programy v ČR, Strukturální fondy, 7. RP a další.

Rozvoj a provoz infrastruktur sociálního výzkumu

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., v roce 2011 vytvářel a provozoval významné infrastruktury vědy a výzkumu v ČR zahrnující veřejně přístupný datový archiv, tvorbu a zpřístupnění vědeckých databází, zajištění zapojení ČR do mezinárodních výzkumných programů a sítí, vydávání vědeckých oborových časopisů, veřejně přístupnou oborovou knihovnu a realizaci interdisciplinárních vědeckých agend. Pokračovala spolupráce Českého sociálněvědního datového archivu s partnerskými archivy v rámci mezinárodních sítí organizací CESSDA (Council of European Social Science Data Archives) a REGIO (Regional Data Organisation). Ústav realizoval a rozvíjel unikátní a dlouhodobé napojení na Evropu a další světová centra sociálního výzkumu, spravoval a zprostředkovával řadu sítí propojujících českou sociologii se světem.

Rozvoj infrastruktury probíhal v souladu s vědeckou činností a aktivitami sociologického výzkumu. K činnostem ústavu v oblasti základního výzkumu patří: provozování Českého sociálněvědního datového archivu, oborové Sociologické knihovny, vydávání impaktovaného periodika *Sociologický časopis /Czech Sociological Review*, edice *Sociologické monografie* a tří recenzovaných periodik — *Naše společnost*, *Gender, rovné příležitosti*, *výzkum a Data a výzkum — SDA Info*. Byl realizován kontinuální výzkum veřejného mínění (CVVM), probíhaly plánované národní i mezinárodní aktivity Národního kontaktního centra — ženy a věda a další rozšiřující aktivity, jako je například vydávání Sociologického webzinu *SOCIOweb*.

Mezinárodní program sociálního výzkumu — ISSP

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., také v roce 2011 zajišťoval účast ČR v Mezinárodním programu sociálního výzkumu ISSP, který je nejrozsáhlejším kontinuálním mezinárodním programem postojových šetření na světě. V roce 2011 byla organizačně a finančně zajištěna a připravena realizace šetření dvou modulů, Zdraví (ISSP 2011) a Rodina a gender role (ISSP 2012), která proběhne na jaře 2012. Do mezinárodní databáze ISSP byla integrována česká data z ISSP 2010 Životní prostředí. Pracovníci se zúčastnili výroční konference ISSP v Mexiku, podíleli se na přípravě mezinárodních dotazníků modulů Rodina a gender role (ISSP 2012), Národní identita (ISSP 2013) a Občanství (ISSP 2014) a na organizaci programu.

European Social Survey – ESS

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., pokračoval ve spolupráci na budování evropské výzkumné infrastruktury European Social Survey (ESS). Tato spolupráce je podpořena projektem MŠMT ČR „Vytvoření českého uzlu panevropského projektu velké výzkumné infrastruktury European Social Survey (ESS – survey)“. Cílem ESS je umožnit dlouhodobý mezinárodní srovnávací výzkum evropských společností. V rámci infrastruktury ESS jsou realizovány ve dvouletých cyklech mezinárodní kvantitativní výzkumy hodnot, postojů, chování a sociodemografických a sociostrukturálních charakteristik populací evropských zemí, metodologický výzkum a vzdělávání v oblasti sociálních věd a jsou poskytovány datové služby širokému okruhu uživatelů. V roce 2011 byl v rámci ESS dokončen výzkum ESS Round 5, který byl kromě pravidelných výzkumných témat věnován dvěma tématům aktuálním: „Rodina, práce a blahobyt: důsledky ekonomické recese“ a „Důvěra v trestní spravedlnost: komparativní evropská analýza“. První edice dat zahrnující data za Belgii, Bulharsko, Českou republiku, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francii, Izrael, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Ruskou federaci, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Velkou Británii byla zveřejněna 26. 10. 2011.

Národní datová infrastruktura pro sociálněvědní výzkum – ČSDA

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., zajišťoval a z výzkumného záměru podporoval provoz veřejně přístupné národní datové infrastruktury pro sociálněvědní výzkum Český sociálněvědní datový archiv (ČSDA, dříve Sociologický datový archiv). Elektronický systém pro procházení a poskytování dat využil v roce 2011 více než 1200 registrovaných uživatelů. ČSDA je zapojen do evropské sítě datových organizací CESSDA a v roce 2011 se s podporou od MŠMT podílel na přípravě nové mezinárodní infrastruktury jednotného evropského systému datových služeb a na zakládání mezinárodního konsorcia CESSDA-ERIC.

Konference

Úspěšně se rozvíjela činnost ústavu v oblasti mezinárodní spolupráce. A to jak v rámci společných mezinárodních projektů, tak v dalších vědeckých aktivitách. Konference IPSA-Research Committee 08 – Legislative Specialists pořádaná pracovníky SOÚ AV ČR, v.v.i., byla vysoce hodnocena mezinárodní vědeckou komunitou; významné jsou organizační aktivity pracovníků v mezinárodních vědeckých asociacích. Ústav je vyhledávaným pracovištěm pro studijní pobyty a odborné práce zahraničních studentů a doktorandů, zejména z USA.

Personální politika a změny struktury

Personální politika ústavu vycházela z charakteristiky struktury ústavu a z hledisek, jako jsou: věk pracovníků, kvalifikační růst odborných i vědeckých pracovníků, stabilizace vědeckých špiček ústavu a mladých talentovaných pracovníků a výchova studentů v rámci doktorského studijního programu. Personální vývoj ústavu v roce 2011 ovlivnilo snížení finančního rozpočtu Akademie věd ČR. Hodnocení vědeckého výkonu probíhalo v návaznosti na předchozí období vědecké činnosti pracovníků. Byl zhodnocen přínos všech výzkumných oddělení a byly provedeny změny ve struktuře výzkumných oddělení. V roce 2011 se uskutečnilo rozhodnutí o organizační změně, která spočívala v postupném utlumování výzkumného oddělení Studia sociální struktury a jeho zrušení k 1. dubnu

2011. V rámci této změny se uskutečnil přechod pracovníků do jiných výzkumných oddělení: CVVM (1), Lokální a regionální studia (2), Hodnotové orientace (1).

Kvalifikační rozvoj a mobilitní procesy

Vědecké hodnosti a ceny

Dvě pracovnice ústavu, Mgr. Jana Chaloupková, Ph.D., a Mgr. Zuzana Uhde, Ph.D., dosáhly vědecké hodnosti Ph.D. V roce 2011 do doktorského studia vstoupili dva pracovníci, celkově se v roce 2011 účastnilo doktorského studia 29 pracovníků ústavu – v různých formách studia a v různých délkách pracovního úvazku. Pracovníci a pracovnice ústavu dosáhli v roce 2011 významných individuálních a týmových úspěchů. Za všechny lze zde jmenovat PhDr. Lukáše Linka, Ph.D., který získal Prémii Otty Wichterleho pro perspektivní a talentované vědce a RNDr. Janu Vobeckou, Ph.D., která získala ocenění Prix Vouters udělené v roce 2011 za nejlepší disertační práci obhájenou v roce 2010 v oboru Ekonomie na Université de Bourgogne v Dijonu.

Akreditace doktorského studia

V roce 2011 pokračovala akreditace dvou společných doktorských programů FSV UK a Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i. V roce 2011 bylo 13 pracovníků Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., školiteli s celkem 39 doktorandů v doktorském studiu různých vysokých škol v ČR.

Výsledky atestací

V roce 2011 proběhly atestace výzkumných pracovníků v termínu 22. listopadu 2011, kdy bylo atestováno 15 pracovníků. Všem bylo doporučeno prodloužení pracovní smlouvy a navrženy úkoly pro další atestační období. Následně byla zveřejněna struktura všech pracovníků s povinnostmi atestace dle stupňů Kariérního řádu.

Zahraniční stáže a pobyty

V roce 2011 se zúčastnilo 12 mladých vědeckých pracovníků Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., dlouhodobých zahraničních stáží a pobytů na významných univerzitách a vědeckých institutech.

Vědecké stáže a pobyty v SOÚ AV ČR, v.v.i.

V roce 2011 se 3 mladí vědečtí pracovníci a doktorandi ze zahraničních univerzit účastnili pracovního pobytu či stáže ve výzkumných odděleních SOÚ AV ČR, v.v.i. Celkem 9 studentů magisterských programů různých vysokých škol v ČR vykonávalo povinnou odbornou praxi ve výzkumných odděleních SOÚ AV ČR, v.v.i.

Reflexe výsledků hodnocení pracoviště

V roce 2011 bylo hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2005–2009 ukončeno III. fází a výsledky byly promítnuty do návrhu institucionálního financování pracovišť na rok 2012. Zahraniční hodnotitelé a Komise pro hodnocení výzkumné činnosti pracovišť pro sociálně-ekonomické vědy (7. sekce AV ČR) hodnotili jednotlivé útvary Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., celkově nadprůměrně a včetně Komise pro hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR nekonstatovali žádné zásadní nedostatky a neformulovali konkrétní doporučení ke zlepšení. Z výsledného

hodnocení, kterému předcházelo dohádovací řízení, rovněž nevyplývají žádné konkrétní výhrady ani doporučení, v čem by se měl ústav zlepšit. Výsledné zařazení II.a., které nekoresponduje se zapojením ústavu do mezinárodních projektů, s jeho publikačními výstupy a jeho reálným impaktem v domácích i evropských sociálních vědách, ovšem znamená prestižní i finanční propad pracoviště. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., musí na tuto situaci reagovat, přijmout adekvátní opatření a pracovat efektivněji.

Navrhovaná opatření

Navrhovaná opatření byla projednána v Radě Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., s návrhem kontroly plnění během 1. čtvrtletí roku 2013.

- Opatření přijatá z hlediska struktury ústavu: bylo zrušeno výzkumné oddělení Studií sociální struktury, pracovníci tohoto oddělení přešli dle svého zaměření a v rámci dohod vedoucích do jiných výzkumných oddělení ústavu tak, aby byla uplatněna jejich kvalifikace a současně posílen potenciál výzkumných projektů v ústavu.
- Opatření přijatá z hlediska finančního propadu dotace: bylo rozhodnuto o dalším zintenzivnění projektové činnosti a zapojení do získávání grantové podpory sociálního výzkumu, dále budou provedena šetření hospodárnosti vynakládaných prostředků v roce 2012.
- Opatření přijatá z hlediska mezinárodní spolupráce na projektech: bylo rozhodnuto usilovat o ještě intenzivnější zapojení do mezinárodní spolupráce formou participace na mezinárodních projektech.
- Opatření přijatá z hlediska mezinárodní spolupráce ve vědě: bylo rozhodnuto dále posílit motivaci doktorandů (doktorandek) a postdoktorandů (postdoktorandek) k intenzivní vědecké publikační činnosti s důrazem na publikace v zahraničí.
- Opatření přijatá z hlediska podpory CVVM: bylo rozhodnuto o zefektivnění výzkumných aktivit v oblasti aplikovaného výzkumu a dílčí modernizaci některých technologií.
- Opatření přijatá z hlediska podpory efektivní spolupráce: nová koncepce ústavu řeší směřování ústavu k větší tematické propojenosti a sevřenosti s cílem práce na společných syntetizujících publikacích.

Vědecká koncepce a program výzkumné činnosti na léta 2012–2017

V roce 2011 SOÚ AV ČR, v.v.i., vypracoval a přijal novou vědeckou koncepci a program výzkumné činnosti na léta 2012–2017. Hlavním profilem činností Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., na léta 2012–2017 bude realizace základního výzkumu v oblasti sociologie a výzkumu v oblasti veřejného mínění. Výzkum bude přispívat ke zvyšování úrovně vědeckého poznání složitých společenských procesů, vztahů, souvislostí a mechanismů a k využití výsledků sociologického bádání v praxi.

Hlavním výzkumným záměrem bude sociologická analýza dlouhodobých sociálních procesů v české společnosti v kontextu rozvoje znalostní společnosti, lidského, sociálního a kulturního kapitálu, prohloubená o aktuální zkoumání sociálně, politicky, ekonomicky či hodnotově podmíněných trendů.

Pracoviště bude směřovat ke dvěma hlavním cílům, které nejsou sobě nadřazeny, ale jsou vzájemně podmíněny z hlediska rozvoje sociologické perspektivy výzkumu. Výsledky své vědecké činnosti bude pracoviště usilovat o (1) kvalitu a přínos k rozvoji české společnosti a vzdělanosti; (2) zvýšení významu českého sociologického výzkumu a výzkumu veřejného mínění z hlediska trendů světové vědy.

Hlavní podporované a rozvíjené směry výzkumu, vazby teoretické a metodologické budou formovat jedinečnost a specifičnost sociologické perspektivy výzkumu, jeho přesahy k jiným oborům společenských a humanitních věd a podíl na rozvoji interdisciplinárních přístupů.

Pracoviště se bude opírat o získané projekty a granty pro plánované období a kontinuálně navazovat na úspěšnou projektovou a grantovou politiku. Předpokladem kontinuity a rozvoje mezinárodní spolupráce v mnoha rovinách vědeckého profilu je v minulém období dosažený vysoký mezinárodní kredit vědeckých výsledků ústavu a současně významná integrace vědeckých osobností ústavu do evropských a mezinárodních struktur vědy.

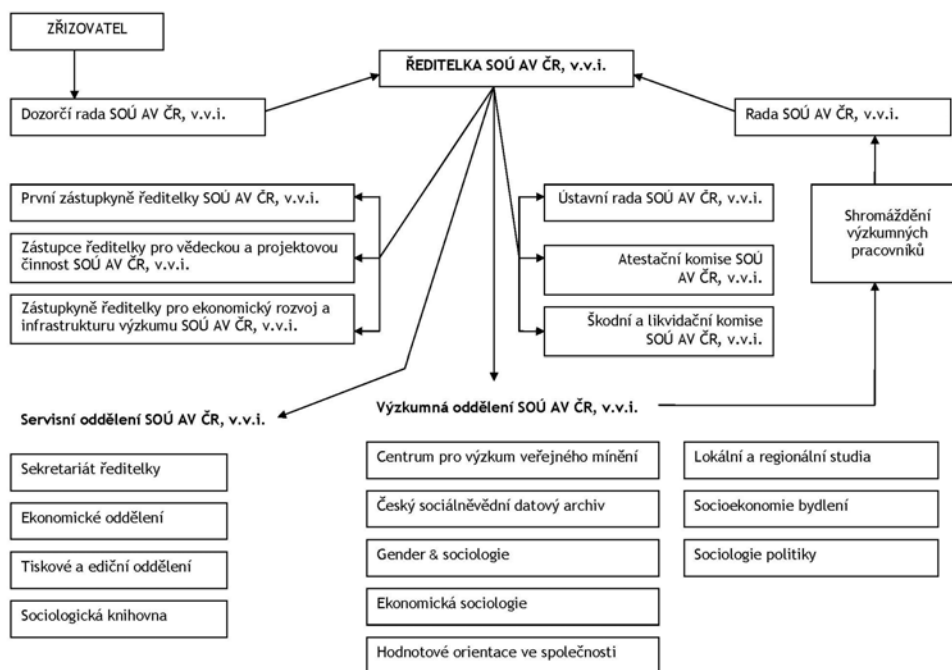
1. CHARAKTERISTIKA SOÚ AV ČR, v.v.i.

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., fungoval po svém založení roku 1965 jen krátce. Jeho činnost jako samostatné vědecké instituce byla zrušena v roce 1970 a obnovena až v roce 1990. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., měl v roce 1990 formu rozpočtové organizace a od poloviny roku 1998 do 31. 12. 2006 formu státní příspěvkové organizace. 1. ledna 2007 se stal veřejnou výzkumnou institucí. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., se řídí zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, a jeho zřizovatelem je Akademie věd ČR. Jeho statutární zástupkyní je ředitelka PhDr. Marie Čermáková. Činnost ústavu je řízena Radou SOÚ AV ČR, v.v.i., a kontrolována Dozorčí radou SOÚ AV ČR, v.v.i.

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., rozvíjí sociologické teorie a metodologii soudobého sociologického výzkumu. Je plně integrován do mezinárodní vědecké spolupráce a aktivně participuje na řadě evropských i mezinárodních vědeckých programů a projektů. Provádí jednorázová i opakovaná empirická šetření, srovnávací výzkumy, případové studie, sondy a výzkumy veřejného mínění. Používá moderní výzkumné metody kvantitativní i kvalitativní a využívá též poznatků, přístupů a metod příbuzných vědních oborů, jako jsou zejména ekonomie, politická věda, právo, demografie, sociální geografie a genderová studia.

V SOÚ AV ČR, v.v.i., se v roce 2011 výzkum rozvíjel v těchto výzkumných odděleních: Český sociálněvědní datový archiv, Ekonomická sociologie, Gender & sociologie, Hodnotové orientace ve společnosti, Lokální a regionální studia, Socioekonomie bydlení a Sociologie politiky. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., také rozvíjel nezávislý výzkum veřejného mínění realizovaný ve výzkumném oddělení Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM). Jeho hlavní výzkumnou činností bylo kontinuální šetření českého veřejného mínění s názvem Naše společnost, které v současné podobě probíhá od roku 2001. Základní strukturu SOÚ AV ČR, v.v.i., zobrazuje následující organizační schéma (Obrázek 1).

Obrázek 1 – Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. – organizační schéma k 31. 12. 2011

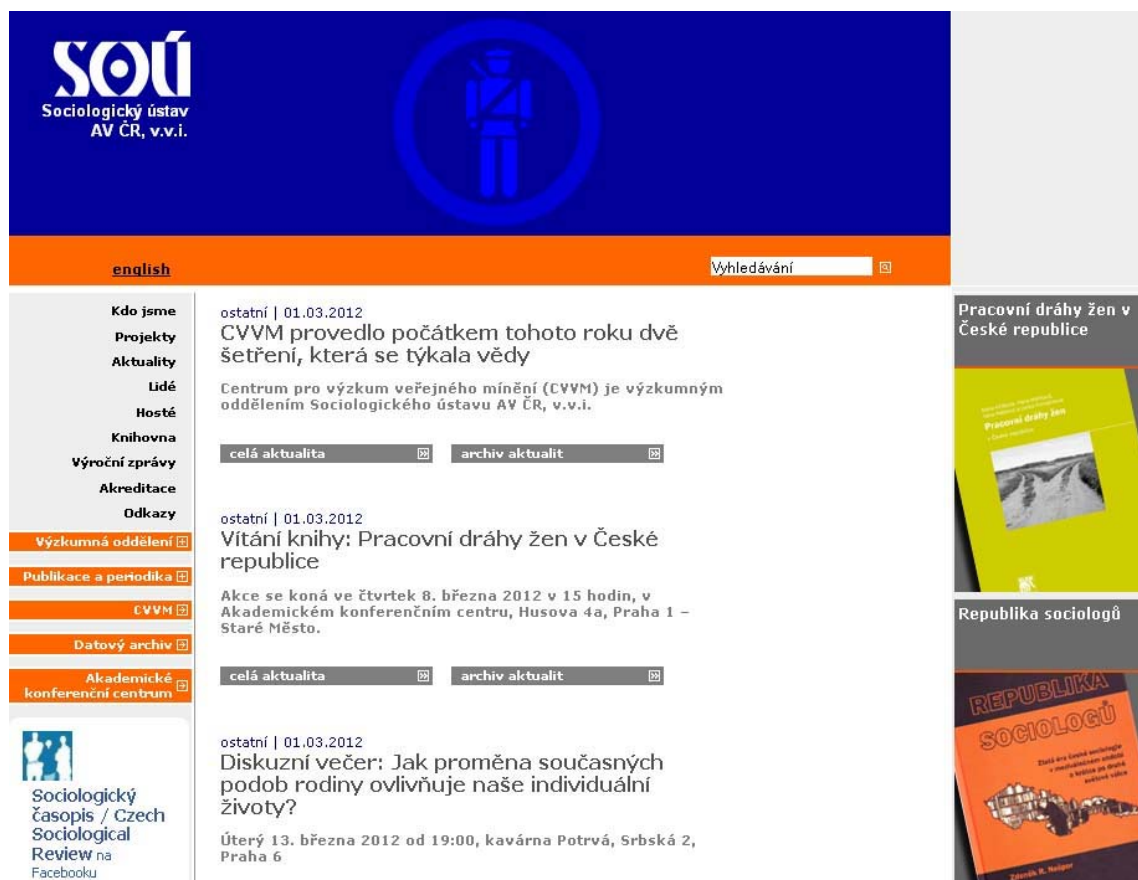

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

SOÚ AV ČR, v.v.i., již dlouhodobě zabezpečuje významnou infrastrukturu v oblasti sociálního výzkumu: provozuje unikátní veřejnou službu Český sociálněvědní datový archiv (ČSDA) — <http://archiv.soc.cas.cz/>, který slouží jako národní centrum zpřístupňující data ze sociálních výzkumů vědecké obci, pedagogům a studentům. Je vydavatelem *Sociologického časopisu / Czech Sociological Review* — <http://sreview.soc.cas.cz/>, jediného impaktovaného vědeckého periodika v oblasti sociologie v ČR, a řady dalších odborných recenzovaných periodik, provozuje Národní kontaktní centrum — *ženy a věda* — <http://www.zenyaveda.cz/>, veřejnosti přístupnou Sociologickou knihovnu a elektronický webzin *SOCIOWEB*, <http://www.socioweb.cz/>, určený pro širokou veřejnost.

Informace o organizační struktuře pracoviště a o jeho jednotlivých vědeckých a odborných odděleních jsou na adrese: <http://www.soc.cas.cz> a byly v průběhu roku pravidelně aktualizovány (Obrázek 2).

Obrázek 2 – Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. – webová stránka: www.soc.cas.cz

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Ústav se podílí na postgraduálním studiu v oboru Sociologie. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy rozhodlo podle § 79 odst. 4, § 80 odst. 1, § 81 a § 105 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), o udělení akreditace pro Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze společně se Sociologickým ústavem AV ČR, v.v.i.:

- a) doktorskému studijnímu programu Sociologie se studijním oborem Sociologie do 30. dubna 2017, forma studia je prezenční a kombinovaná, standardní doba studia 4 roky,
- b) doktorskému studijnímu programu Sociology se studijním oborem Sociology do 30. dubna 2017, forma studia je prezenční a kombinovaná, výuka probíhá v anglickém jazyce, standardní doba studia 4 roky.

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., je zapojen do řady mezinárodních vědeckých programů, aktivně se podílí na organizaci významných mezinárodních vědeckých konferencí a setkání a je zapojen do výměny vědeckých informací mezi institucemi v různých zemích.

Ústav je kolektivním členem:

- Central European Opinion Research Group (CEORG);
- Council of European Social Science Data Archives (CESSDA);
- European Consortium for Political Research (ECPR);
- European Consortium for Sociological Research (ECSR);
- European Sociological Survey (ESS);
- European Network for Housing Research (ENHR);
- International Political Science Association (IPSA);
- International Social Survey Programme (ISSP);
- International Sociological Association (ISA).

Ústav má mezinárodní dvoustranné dohody o vědecké spolupráci se:

- Sociologickým ústavem SAV v Bratislavě;
- Ústavem politických věd Maďarské akademie věd v Budapešti;
- Sociologickým ústavem Maďarské akademie věd v Budapešti;
- University of Oslo, Faculty of Social Sciences, Department of Sociology and Human Geography v Oslu;
- Institute of Sociology, Russian Academy of Science v Moskvě;
- Institute for the Research of Societies and Science Bulharské akademie věd v Sofii;
- GESIS – Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften v Bonnu.

Výsledky výzkumů realizovaných v SOÚ AV ČR, v.v.i., jsou zveřejňovány ve vědeckých publikacích, v domácích i zahraničních vědeckých časopisech, jsou prezentovány na seminářích, národních a mezinárodních konferencích a jsou nabízeny pro použití orgánům státní správy, Parlamentu ČR a vzdělávacím a dalším institucím. Kvantitativní i kvalitativní data pořízená v rámci řešených projektů jsou archivována v Českém sociálněvědním datovém archivu (ČSDA), kde jsou k dispozici vědecké obci, pedagogům a studentům pro nekomerční účely.

1.1. Složení, změny a činnosti orgánů SOÚ AV ČR, v.v.i.

Ředitelka ústavu

Ředitelkou Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., je **PhDr. Marie Čermáková**, která byla pověřena vedením ústavu od 1. 1. 2007 do 30. 4. 2007. Jmenována ředitelkou Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., byla 1. 5. 2007 s účinností do 30. 4. 2012.

První zástupkyní ředitelky Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., je PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc. Funkci zástupce ředitelky pro vědeckou a projektovou činnost Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., vykonává Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D. Funkci zástupkyně ředitelky pro ekonomický rozvoj a infrastrukturu výzkumu Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., vykonává Ing. Petra Broskevičová.

1. 1. 1. Rada SOÚ AV ČR, v.v.i.

předsedkyně rady: PhDr. Marie Čermáková

místopředseda rady: doc. Milan Tuček, CSc.

členové rady — interní:

RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.
Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.
Mgr. Marcela Linková
PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc.
PhDr. Hana Maříková
Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D.
PhDr. Jiří Vinopal, Ph.D.

členové rady — externí:

doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc.
doc. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc.
Mgr. Martin Hájek, Ph.D.
doc. PhDr. Tomáš Lebeda, Ph.D.
prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.
doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.

tajemnice: RNDr. Darina Vystrčilová

Rok 2011 byl posledním rokem pětiletého funkčního období Rady Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., (dále jen „Rady“), jejíž členové byli vesměs zvoleni shromážděním výzkumných pracovníků 15. ledna 2007 a jejíž činnost byla zahájena 18. ledna 2007. Během roku 2011 se Rada sešla na čtyřech

zasedáních (28. 3., 6. 6., 17. 10. a 12. 12. 2011), další dvě jednání proběhla *per rollam* (vyhlášení 12. 4. a 14. 11. 2011). Rada projednala a schválila rozpočet na rok 2011, hospodářský výsledek a *Výroční zprávu za rok 2010*. Členové se průběžně seznamovali s výsledky atestací a s průběhem hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR za období 2005–2009. Proceduru hodnocení, zejména její závěrečnou fázi, podrobili opakovaně kritické diskusi. Zvláště v souvislosti s krácením institucionálních prostředků věnovali členové Rady velkou pozornost také dalším perspektivám a možnostem rozvoje Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., návrhu programu výzkumné činnosti na léta 2012–2017, úspěšnosti podávaných grantových projektů a účasti SOÚ AV ČR, v.v.i., v klíčových mezinárodních programech (ESS, ISSP, CESSDA), včetně jejího finančního zajištění.

Rada v roce 2011 rovněž projednala a schválila nové znění Organizačního řádu upravující organizační schéma po ukončení činnosti oddělení Studia sociální struktury a dále návrh na udělení prémie Otto Wichterleho pro jednoho mladého vědeckého pracovníka. Vzhledem k blížícímu se ukončení svého funkčního období i funkčního období ředitelky v závěru roku projednala harmonogram přípravy voleb do Rady na funkční období od 15. ledna 2012 do 14. ledna 2017 a vyhlásila výběrové řízení na obsazení funkce ředitele/ředitelky ústavu.

1. 1. 2. Dozorčí rada SOÚ AV ČR, v.v.i.

předseda rady: doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc.

místopředseda rady: JUDr. Michal Illner

členové rady:

Ing. Martin Kupka, CSc.

RNDr. Hana Sychrová, DrSc.

prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

tajemnice: Mgr. Věra Patočková, M.A.

Dozorčí rada SOÚ AV ČR, v.v.i., jmenovaná Akademickou radou AV ČR s účinností od 1. května 2007 do 30. dubna 2012, pracovala v roce 2011 v nezměněném složení, tedy doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc. (předseda), JUDr. Michal Illner (místopředseda), RNDr. Hana Sychrová, DrSc., Ing. Martin Kupka, CSc., a prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc. V průběhu roku 2011 se uskutečnila 2 zasedání a 2 hlasování *per rollam*.

Na zasedání, které se konalo 3. 3. 2011, vzala Dozorčí rada na vědomí informace o čerpání rozpočtu SOÚ AV ČR, v.v.i., v roce 2010 a seznámila se s pracovní verzí účetní závěrky za rok 2010 před jejím schválením auditorem. Dále vzala Dozorčí rada na vědomí informace o předběžném rozpočtu SOÚ AV ČR, v.v.i., na rok 2011, který bude schvalovat Rada SOÚ AV ČR, v.v.i., a informace o aktuální situaci SOÚ AV ČR, v.v.i., zejména o personální situaci a ekonomickém vývoji SOÚ AV ČR, v.v.i., a jeho perspektivě. Dozorčí rada rovněž vzala na vědomí informace o přípravě Výroční zprávy SOÚ AV ČR,

v.v.i., za r. 2010 a informace o dosavadním průběhu hodnocení SOÚ AV ČR, v.v.i., za léta 2005–2009. Na závěr Dozorčí rada projednala a jednomyslně schválila návrh Zprávy o činnosti Dozorčí rady SOÚ AV ČR, v.v.i. .

Na zasedání, které se uskutečnilo 2. 6. 2011, vzala Dozorčí rada se souhlasem na vědomí bez připomínek návrh Výroční zprávy SOÚ AV ČR, v.v.i., za rok 2010. Dále vzala Dozorčí rada na vědomí informaci o schváleném rozpočtu SOÚ AV ČR, v.v.i., na rok 2011, informace o plánovaných akcích údržby a o stavebních akcích v areálu Jilská-Husova, o žádosti o udělení dotace na stavební akce malého rozsahu v areálu Jilská-Husova pro rok 2012, kterou SOÚ AV ČR, v.v.i., spolu s ostatními spoluvlastníky areálu předložil Akademii věd, informaci k Hodnocení SOÚ AV ČR, v.v.i., za léta 2005–2009 v rámci pracovišť AV ČR a informaci o nových mezinárodních projektech, na kterých se SOÚ AV ČR, v.v.i., bude v příštích letech podílet.

Další záležitosti řešila Dozorčí rada formou *per rollam*. 1. září 2011 vyjádřila Dozorčí rada souhlas se záměrem SOÚ AV ČR, v.v.i., dlouhodobě pronajmout objekt v Ústí nad Labem za částku 21.600,- Kč včetně DPH měsíčně. 2. prosince 2011 vyjádřila Dozorčí rada souhlas s navrženým dodatkem nájemní smlouvy v areálu Jilská-Husova s nájemkyní MUDr. Ivanou Lukášovou (praktická zubní lékařka).

1. 1. 3. Ústavní rada, atestační komise a redakční rady

Ústavní rada, atestační komise a redakční rady jsou poradními orgány ředitelky ústavu.

a. Ústavní rada Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.

předsedkyně: PhDr. Marie Čermáková

členové:

Ing. Petra Broskevičová

Mgr. Nela Hesová

RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.

Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.

PhDr. Alena Křížková, Ph.D.

Ing. Mgr. Martin Lux, Ph.D.

PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc.

Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D.

doc. Milan Tuček, CSc. — členem ústavní rady do 31. 3. 2011

doc. Ing. Jiří Večerník, CSc.

PhDr. Jiří Vinopal, Ph.D.

Mgr. Michaela Vojtková

tajemnice: Eva Nechvátalová

b. Atestační komise Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.

předseda: doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc.

členové:

doc. Ing. Marie Dohnalová, CSc.
RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.
doc. Ing. Lucie Kozlová, Ph.D.
PhDr. Vladimír Krivý, CSc.
prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.
PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc.
Mgr. et Mgr. Klára Plecitá, Ph.D.
doc. Milan Tuček, CSc.

tajemnice: Eva Nechvátalová

c. Redakční rada impaktovaného časopisu Sociologický časopis / Czech Sociological Review

České vydání

šéfredaktor: doc. PhDr. Ing. Ondřej Císař, Ph.D.

výkonná redaktorka: Mgr. Marta Svobodová

členové:

prof. PhDr. Pavel Barša, M.A., Ph.D.
PhDr. Marie Čermáková
doc. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc.
JUDr. Michal Illner
doc. PhDr. Tomáš Katrňák, Ph.D.
doc. PhDr. Martin Kreidl, M.A., Ph.D.
doc. PhDr. Tomáš Lebeda, Ph.D.
PhDr. Hana Maříková
prof. PhDr. Jiří Musil, CSc.
doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.
prof. PhDr. Miloslav Petrusek, CSc.
Mgr. et Mgr. Klára Plecitá, Ph.D.
prof. Steven Saxonberg, Ph.D.
PhDr. Marek Skovajsa, Ph.D.
Mgr. Ing. Jan Spousta
PhDr. Csaba Szaló, Ph.D.
doc. PhDr. Jadwiga Šanderová, CSc.
doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.
Mgr. Miroslav Tížik, Ph.D.

doc. Ing. Jiří Večerník, CSc.
PhDr. Jiří Vinopal, Ph.D.

Anglické vydání

šéfredaktor: PhDr. Marek Skovajsa, Ph.D.
editor sekce knižních recenzí: Pieter Vanhuysse, Ph.D.
výkonná redaktorka: Robin Cassling
členové:

prof. Johann P. Arnason
prof. Zygmunt Bauman
doc. PhDr. Ing. Ondřej Císař, Ph.D.
Seán L. Hanley, Ph.D.
PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc.
prof. Claus Offe
prof. JUDr. Jiří Přibáň, DrSc.
prof. Stein Ringen
Andrew Roberts, Ph.D.
Akos Rona-Tas, Ph.D.
Pieter Vanhuysse, Ph.D.
prof. Claire Wallace

e. Redakční rada recenzovaného časopisu Gender, rovné příležitosti, výzkum

šéfredaktorka: Mgr. Zuzana Uhde, Ph.D.
zástupkyně šéfredaktorky: PhDr. Hana Maříková
členové:

PhDr. Marie Čermáková
Mgr. Radka Dudová, Ph.D.
prof. Małgorzata Fuszara
PhDr. Petra Guasti, Ph.D.
doc. Haldis Haukanes, Ph.D.
PhDr. Hana Hašková, Ph.D.
PhDr. Marek Hrubec, Ph.D.
PhDr. Marta Kolářová, Ph.D.
PhDr. Alena Křížková, Ph.D.
Mgr. Marcela Linková
doc. Aleksandra Kanjuo Mrčela, Ph.D.
dr. habil. Beáta Nagy
PhDr. Magdalena Piscová, CSc.
prof. Anna Pollert, Ph.D.
Mgr. Michaela Potančoková, Ph.D.

prof. Steven Saxonberg, Ph.D.
Věra Sokolová, Ph.D.
PhDr. Iva Šmídová, Ph.D.
PhDr. Jana Valdrová, Ph.D.
doc. Elaine Weiner, Ph.D.

f. Redakční rada recenzovaného časopisu Naše společnost

šéfredaktor: PhDr. Daniel Kunštát, Ph.D.

redakční rada:

doc. JUDr. Ilona Bažantová, CSc.
PhDr. Adéla Gjuričová, Ph.D.
PhDr. František Kalvas, Ph.D.
Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.
Mgr. Igor Nosál, Ph.D.
doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.
PhDr. Tomáš Trampota, Ph.D.
PhDr. Jiří Vinopal, Ph.D.
Mgr. Milan Zeman

g. Redakční rada recenzovaného časopisu Data a výzkum — SDA INFO

šéfredaktor: Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.

členové:

prof. PhDr. Hynek Jeřábek, CSc.
PhDr. František Kalvas, Ph.D.
doc. PhDr. Tomáš Katrňák, Ph.D.
doc. PhDr. Martin Kreidl, M.A., PhD.
doc. PhDr. Tomáš Lebeda, Ph.D.
Mgr. Dan Ryšavý, PhD.
PhDr. Olga Šmídová, Ph.D.
Mgr. Miroslav Tížik, Ph.D.
doc. Milan Tuček, CSc.
PhDr. Martin Vávra

1. 1. 4. Zastoupení pracovních a pracovníků SOÚ AV ČR, v.v.i., v řídicích orgánech AV ČR

Nejvyšším samosprávným orgánem Akademie věd je Akademický sněm složený ze dvou třetin ze zástupců všech ústavů a dále z reprezentantů vysokých škol, státní správy, podnikatelských kruhů a jiných významných osobností. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., zastupují PhDr. Marie Čermáková, RNDr. Tomáš Kostecký, CSc., a Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D.

Výkonným orgánem Akademie věd je Akademická rada v čele s předsedou Akademie věd, která je volena na čtyřleté období. Jednou z členek rady je i Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D., vedoucí oddělení Hodnotové orientace ve společnosti Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., která je pověřena komplexní koordinací rozvoje inovací a transferu technologií do aplikační a podnikatelské sféry na resortní i regionální úrovni, včetně související legislativy a styku AV ČR s Ministerstvem kultury ČR. Tato Akademická rada AV ČR byla zvolena na funkční období 2009–2013.

1. 1. 5. Zastoupení pracovních a pracovníků SOÚ AV ČR, v.v.i., v poradních orgánech AV ČR

	Poradní orgán AV ČR	od - do
Ing. Petra Broskevičová	členka Komise pro hodnocení výzkumných záměrů pracovišť AV ČR zaměřených na infrastrukturu VaV	2009–dosud
RNDr. Lumír Gatnar	člen 7. subkomise pro zahraniční styky AV ČR	2005–dosud
RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.	člen Pracovní komise pro přípravu metodiky hodnocení AV ČR	2009–dosud
Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.	člen Rady pro spolupráci AV ČR s podnikatelskou a aplikační sférou	2009–dosud
Mgr. Marcela Linková	členka Rady pro podporu účasti AV ČR na evropské integraci výzkumu a vývoje AV ČR	2006–dosud
Mgr. Michaela Vojtková	členka Rady pro popularizaci vědy AV ČR	2010–dosud
PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc.	místopředsedkyně Rady pro zahraniční styky AV ČR	2001–dosud
PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc.	předsedkyně 7. subkomise pro zahraniční styky AV ČR	2001–dosud
Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D.	předsedkyně Archeologické evaluační komise	2009–dosud
PhDr. Marek Skovajsa, Ph.D.	člen Rady pro spolupráci s vysokými školami a přípravu vědeckých pracovníků AV ČR	2009–dosud
Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.	členka Komise pro životní prostředí AV ČR	2009–dosud
Ing. Petr Sunega	člen Komise pro informační technologie AV ČR	2005–dosud
Mgr. Michaela Vojtková	členka Ediční rady AV ČR	2009–dosud

1. 1. 6. Výzkumná a servisní struktura SOÚ AV ČR, v.v.i.

Strukturu ústavu tvořilo k 31. 12. 2011 8 výzkumných oddělení a 4 servisní oddělení. Jejich základní personální obsazení včetně vedoucích oddělení a základní charakteristiky výzkumného či infrastrukturního zaměření uvádíme v abecedním pořadí.

VÝZKUMNÁ ODDĚLENÍ

CENTRUM PRO VÝZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ

Vedoucí oddělení: PhDr. Jiří Vinopal, Ph.D.

Členové oddělení: Mgr. Naděžda Čadová, Ing. Jan Červenka, Bc. Helena Hájková, Markéta Holečková, PhDr. Daniel Kunštát, Ph.D., Mgr. Jana Nováková, Mgr. Lucie Novotná, Mgr. Gabriela Šamanová, Mgr. Iva Štohanzlová, doc. Milan Tuček, CSc., Mgr. et Mgr. Paulína Tabery, Ing. Marie Tytková .

CVVM je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., které se dlouhodobě zaměřuje na teoretické, praktické a metodologické otázky spojené se zkoumáním veřejného mínění. Hlavní náplní práce je projekt kontinuálního zkoumání mínění české veřejnosti Naše společnost, který je tvořen deseti reprezentativními omnibusovými průzkumy ročně. V návaznosti na dlouhodobou koncepci se projekt kontinuálně zaměřuje na politická,

ekonomická i další společenská témata, bezplatně zpřístupňuje hlavní závěry ve formě tiskových zpráv i primární datové soubory prostřednictvím Sociologického datového archivu SOÚ. Vedle toho CVVM participuje na výzkumných projektech dalších oddělení SOÚ AV ČR, v.v.i., i externích výzkumných organizací včetně zahraničních, realizuje komerční výzkumné aktivity pro externí zadavatele včetně zahraničních a vydává recenzovaný časopis Naše společnost, který vychází 2x ročně. Pro zajištění své široké výzkumné činnosti CVVM disponuje odborníky všech důležitých oblastí (sociologie, metodologie, politologie, ekonomie, demografie, mediální studia), technickým a organizačním zázemím i vlastní tazatelskou sítí, jejíž rozložení umožňuje provádět jak celopopulační, tak specializovaná šetření.

Projekty řešené v roce 2011:

- *Naše společnost (kontinuální výzkum veřejného mínění, řešitel PhDr. Jiří Vinopal, Ph.D.)*
- *Komunistická strana Čech a Moravy v českém politickém systému po roce 1989 ČR (řešitel PhDr. Daniel Kunštát, Ph.D.)*

Kontakt: tel.: +420 210 310 591-2, 286 840 129, e-mail: cvvm@soc.cas.cz; <http://www.cvvm.cas.cz/>

ČESKÝ SOCIÁLNĚVĚDNÍ DATOVÝ ARCHIV (ČSDA)

Vedoucí oddělení: Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.

Členové oddělení: Mgr. Tomáš Čížek, Bc. Marie Dlouhá, Mgr. Johana Chylíková, Mgr. Yana Leontiyeva, Bc. Vendula Pecková, PhDr. Martin Vávra.

ČSDA shromažďuje data z dostupných českých sociálních výzkumů, výzkumů veřejného mínění a mezinárodních sociálních výzkumů s českou účastí. Hlavním cílem je jejich zpřístupnění pro účely akademického výzkumu a výuky. Mezi další cíle patří podpora sekundární analýzy dat a podpora speciálních výzkumných projektů. ČSDA je členem sítě evropských sociálněvědních datových archivů CESSDA (Council of European Social Science Data

Archives) a sdružení středoevropských archivů REGIO a podílí se na programech mezinárodní výměny dat. Členové oddělení se podílejí na řešení řady výzkumů, včetně českých šetření mezinárodních programů ISSP a ESS. Oddělení rozvíjí vlastní výzkumnou činnost zejména v oblasti metodologie a výzkumu kvality dat. Hlavní přístup k datovým službám je vybudován na internetu: <http://archiv.soc.cas.cz>. Oddělení spravuje též archiv [MEDARD](#), který poskytuje datové služby v oblasti kvalitativního sociologického výzkumu a internetovou technickou a softwarovou poradnu pro kvalitativní výzkum a otázky digitalizace.

Projekty řešené v roce 2011:

- *Zdroje dat, výzkum standardů, kvality dat a metody harmonizace dat pro mezinárodní sociální komparativní výzkum a integraci do sítě CESSDA - COMPDAT (INGO-LA, MŠMT, Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.).*

- *Projekt CESSDA: vytvoření českého uzlu CESSDA-ERIC a jeho zapojení do panevropské velké výzkumné infrastruktury datových služeb pro socioekonomický výzkum. (Projekty velkých infrastruktur pro výzkum, vývoj a inovace, MŠMT, Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.).*
- *Laboratoř sociálněvědních výzkumů – inovace studijních oborů Sociologie a Politologie a evropská studia v souladu s potřebami trhu práce. (Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, koordinace projektu: Univerzita Palackého, Olomouc).*

Kontakt: tel.: +420 210 310 231, fax +420 222 221 658, e-mail: Jindrich.Krejci@soc.cas.cz, archiv@soc.cas.cz (administrace dat).

EKONOMICKÁ SOCIOLOGIE

Vedoucí oddělení: doc. Ing. Jiří Večerník, CSc.

Členové oddělení: doc. Ing. Vladimír Benáček, CSc., doc. PhDr. Mgr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D., PhDr. Martina Mysíková, PhDr. Natalie Simonová, Ph.D., Michael L. Smith, Ph.D., Mgr. Anna Kopecká.

Oddělení ekonomické sociologie rozvíjí svoji činnost v široké oblasti mezi ekonomii a sociologií od teoretických otázek až po empirický výzkum. Konkrétně řeší problémy trhu práce, mzdové a příjmové diferenciaci, sociálních a ekonomických nerovností, sociální a hospodářské politiky, podnikatelské elity a chování firem. Dále se zabývá otázkami hodnotových a náboženských souvislostí ekonomického a společenského života. Řeší rovněž rozsáhlý projekt dějin

české sociologie. V rámci oddělení působí tým sociální stratifikace, který se obecně zaměřuje na výzkum sociálních nerovností v národní i mezinárodní perspektivě, konkrétně se pak zabývá nerovným přístupem ke vzdělání, vnímáním sociálních nerovností a představami o sociální spravedlnosti. V nových projektech se tým rovněž věnuje tematické korupčních rizik a environmentálních hodnot.

Projekty řešené v roce 2011:

- *Dějiny a současnost české sociologie (řešitel doc. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.)*
- *Environmentální hodnoty, postoje a chování v České republice v historické a mezinárodní perspektivě (řešitel Michael L. Smith, Ph.D.)*
- *Snížování bezpečnostních rizik korupce a organizovaného zločinu v ČR (řešitel Michael L. Smith, Ph.D.)*

- *Životní podmínky a spokojenost domácností v zemích SVE: propojení objektivních a subjektivních indikátorů* (řešitel doc. Ing. Jiří Večerník, CSc.)

Kontakt: tel.: +420 210 310 222, e-mail: Jiri.Vecernik@soc.cas.cz

GENDER & SOCIOLOGIE

Vedoucí oddělení: PhDr. Alena Křížková, Ph.D.

Členky oddělení: Mgr. Radka Dudová, Ph.D., Mgr. et Mgr. Lenka Formánková, PhDr. Hana Hašková, Ph.D., PhDr. Hana Maříková, Eva Nechvátalová, Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D., Mgr. Zuzana Uhde, Ph.D.

Oddělení Gender & sociologie bylo založeno v roce 1990. V současnosti představuje jednu z klíčových vědeckých institucí, které v České republice výzkumně rozvíjejí sociologii genderu, feministickou teorii a metodologii. Oddělení propojuje výsledky získané z vlastních empirických výzkumů s teoretickým studiem, a přispívá tak k analýze specifických otázek spojených s genderovou problematikou. Hlavními tématy výzkumu jsou gender a pracovní trh, politika péče, feministická kritika nerovností, sociologie soukromého života, sociologie vědy a produkce znalosti. Oddělení vydává recenzovaný transdisciplinární časopis genderových studií a feministické teorie *Gender, rovné příležitosti, výzkum*. Zapojeno je do tematicky zaměřených mezinárodních vědeckých sítí a spolupracuje se zahraničními i domácími univerzitními pracovišti. Členky oddělení působí také v rámci evropských expertních sítí poskytujících poradenství v oblasti rovných příležitostí.

Projekty řešené v roce 2011:

- *Proměny forem uspořádání partnerského a rodinného života z hlediska konceptu životních drah* (řešitelka PhDr. Hana Hašková, Ph.D.)
- *FEMCIT: Gendered Citizenship in Multicultural Europe: The Impact of Contemporary Women's Movement* (řešitelka PhDr. Hana Hašková, Ph.D.)
- *Konstrukce žití po roce 1989 v české společnosti* (řešitelka PhDr. Hana Maříková)
- *Volba rodičů ohledně péče o děti v České a Slovenské republice* (spoluřešitelka PhDr. Hana Maříková, hlavní řešitel prof. Steven Saxonberg, Ph.D., FSS MÚ)
- *Institute, mýty a přesvědčení: Zkoumání vlivu path-dependency na soudobé diskurzy péče o děti v České republice, Švédsku a Francii* (řešitelka PhDr. Radka Dudová, Ph.D.)
- *Stopování znalosti mezi vědou a společností* (řešitelka Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.)

- *Masové vysoké školství v institucionálním kontextu: etnografie vysokoškolských kateder v České republice (řešitelka Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.)*
- *Bariéry a možnosti využití flexibilních forem práce v ČR (řešitelka Mgr. et Mgr. Lenka Formánková)*

Kontakt: tel.: +420 210 310 351, +420 210 310 352, e-mail: Alena.Krizkova@soc.cas.cz

V rámci oddělení pracuje samostatný tým na projektu

NÁRODNÍ KONTAKTNÍ CENTRUM – ŽENY A VĚDA (NKC-ŽV)

Vedoucí týmu: Mgr. Marcela Linková

Členky týmu: Mgr. Kateřina Cidlinská, Mgr. Alice Anna Červinková, Mgr. et MgA. Alena Ortenová, Mgr. Hana Tenglerová, PhDr. Marta Vohlídalová.

Národní kontaktní centrum – ženy a věda je feministický projekt, který se zasazuje o zlepšení postavení žen a mladých lidí ve vědě a rozvoj genderové rovnosti v akademickém prostředí. NKC-ŽV kombinuje výzkumnou, podpůrnou a advokační činnost. V rámci podpůrných a advokačních aktivit monitoruje stav genderové rovnosti ve vědě v ČR, spolupracuje se státními a veřejnými institucemi v oblasti vědy a výzkumu a univerzitními a výzkumnými pracovišti a realizuje mentoringový program pro středoškolské studentky se zájmem o technické obory. Na podporu začínajících vědců a vědkyň a studujících provozuje informační portál INFOMAT (<http://www.nkc.cz>). Výzkumně se zaměřuje na genderové aspekty proměn vědecké práce a akademické mobility, souvislosti mezi pracovním a soukromým životem, na problematiku sexuálního obtěžování na vysokých školách a téma veřejné vykazatelnosti vědy a výzkumu. NKC-ŽV vydává samostatné publikace a elektronický měsíčník *newsLetter*. Je zapojeno do evropských sítí a projektů. Členky NKC-ŽV se účastní připomínkových řízení a působí v poradních orgánech českých a evropských institucí v oblasti genderové rovnosti ve vědě.

Projekty řešené v roce 2011:

- *Národní kontaktní centrum – ženy a věda (řešitelka Mgr. Marcela Linková)*

Kontakt: tel.: +420 222 222 322, e-mail: nkc@soc.cas.cz; <http://www.zenyaveda.cz>, <http://www.nkc.cz>.

HODNOTOVÉ ORIENTACE VE SPOLEČNOSTI

Vedoucí oddělení: Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D.

Členové oddělení: PhDr. Dana Hamplová, Ph.D., Mgr. Jana Chaloupková, Ph.D., Mgr. Eva Mitchell, Mgr. Romana Trusínová, PhDr. Markéta Sedláčková, Ph.D.

Oddělení se zabývá širokou škálou témat v domácím i mezinárodním srovnání. Jejich pojítkem je kontinuita a změna obecných hodnotových, kulturních a národních orientací. Výzkumný záměr oddělení stojí na premise, že hodnoty a postoje stojí za sociálními, politickými a ekonomickými změnami ve společnosti a ty zpětně působí na změny hodnot a postojů. Nedílnou součástí činnosti oddělení je zajištění pravidelného provádění hodnotového výzkumu European Social Survey v České republice, který je v letech 2010 až 2015 podpořen projektem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Výsledky práce členů oddělení přináší mimo jiné odpovědi na otázky:

- Komu se rodí děti mimo manželství a proč?
- Jaké typy rodin podporuje český daňový a dávkový systém a je tento systém štědrý v mezinárodním srovnání?
- Kdy je důležité, kolik je člověku let?
- Koho se týká věková diskriminace a proč?
- Věříme našim politickým institucím? Jsou Češi opravdu nejsekulárnějším národem Evropy?

Projekty řešené v roce 2011:

- *Srovnávací analýza rodinných politik v zemích střední a východní Evropy. Využití metody modelových rodin (řešitelka Mgr. Eva Mitchell)*
- *Vytvoření českého uzlu panevropského projektu velké výzkumné infrastruktury European Social Survey (ESS - survey) (řešitelka Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D.)*
- *Zdraví a rodina – ISSP 2011 a 2012 (řešitelka PhDr. Dana Hamplová, Ph.D.)*

Kontakt: tel.: +420 210 310 571, e-mail: Klara.Plecita@soc.cas.cz

Vedoucí oddělení: RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.

Členové oddělení: *Mgr. Josef Bernard, Mgr. et Mgr. Daniel Čermák, JUDr. Michal Illner, Mgr. Věra Patočková, M.A., Mgr. Renáta Mikešová, PhDr. Jana Stachová, Ph.D., PhDr. Zdenka Vajdová, RNDr. Jana Vobecká, Ph.D., PhDr. Jiří Šafr, Ph.D., Mgr. Kateřina Vojtíšková, Bc. Kateřina Bernardyová.*

Oddělení se zaměřuje na zkoumání společenských jevů a procesů, které mají významné prostorové aspekty. Nejčastějšími objekty výzkumu jsou regiony, města nebo jejich části a obce. Často jsou prováděny komparativní výzkumy, v jejichž rámci je vývoj v regionech, městech či obcích České republiky vzájemně porovnáván, nebo je srovnáván s vývojem v obdobných územních jednotkách v zahraničí. Tematicky je výzkum různorodý, soustřeďuje se mimo jiné na utváření a fungování institucionálních struktur, občanskou participaci, význam

sociálního kapitálu pro rozvoj, formování hodnot, postojů a politických orientací, bydlení nebo sociálně-prostorové nerovnosti. Výzkumný zájem zahrnuje též sociologické aspekty lokální a regionální politiky. Oddělení je zapojeno do řady mezinárodních výzkumných sítí a projektů, zároveň ovšem udržuje rozsáhlé pracovní kontakty s tematicky blízkými výzkumnými pracovišti v České republice. Aplikačně orientované výzkumy provádí pro ministerstva a další státní instituce, a také pro partnery z řad krajů, měst nebo obcí.

Projekty řešené v roce 2011:

- *Samospráva malých obcí a jejich endogenní rozvojový potenciál (řešitel Mgr. Josef Bernard)*
- *Vládnutí v metropolitních oblastech a jeho vliv na sociálně-prostorové nerovnosti – české metropole v mezinárodním srovnání (řešitel RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.)*
- *PARTNER – Partnerství a participace v místní veřejné správě: význam, praxe, příslib (řešitel Mgr. et Mgr. Daniel Čermák)*
- *Sociální kapitál jako faktor vysvětlující regionální disparity a regionální rozvoj (řešitel RNDr. Tomáš Kostecký, CSc., do června 2010 řešitelka PhDr. Jana Stachová, Ph.D., momentálně na rodičovské dovolené)*
- *Rozvojové zájmy pohraničních regionů (na příkladu Orlicka) (řešitelka PhDr. Zdenka Vajdová)*

- *Sociální a institucionální podmíněnost rozvoje kultury a uchování kulturního dědictví v regionálním prostředí a její využití v efektivnější organizaci kulturních aktivit regionu (Mgr. Věra Patočková, M.A.)*
- *New Innovative Solutions to Adapt Governance and Management of Public Infrastructure and Services to Demographic Change in Shrinking Regions and Cities of CE (řešitel RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.)*

Kontakt: tel.: +420 210 310 728, e-mail: Tomas.Kostecky@soc.cas.cz, tel.: +420 210 310 581, e-mail: Renata.Mikesova@soc.cas.cz

SOCIOEKONOMIE BYDLENÍ

Vedoucí oddělení: Ing. Mgr. Martin Lux, Ph.D.

Členové oddělení: Mgr. Tomáš Dvořák, Mgr. Martina Mikeszová, Mgr. Jan Sládek, Ing. Petr Sunega, Bc. Kateřina Bernardyová.

Členové oddělení socioekonomie bydlení se věnují základnímu i aplikovanému výzkumu v oblasti bydlení a bytové politiky. Při výzkumné činnosti kombinují metodologické postupy sociologie a ekonomie. Uplatňují inovativní přístupy experimentální a behaviorální ekonomie, ekonomické sociologie a ekonomie blahobytu. Analyzují trhy bydlení a jejich aktéry, ceny bydlení, postoje k bydlení,

bytovou politiku a bytové systémy u nás i v zahraničí. Výsledkem jsou nejen publikace monografií a statí v domácích a zahraničních impaktovaných vědeckých časopisech, ale i spolupráce při zavádění konkrétních nástrojů bytové politiky, tvorba cenových indexů a map a další aplikace v soukromé i veřejné sféře.

Projekty řešené v roce 2011:

- *Sociální nerovnosti a tržní rizika vyplývající ze spotřeby bydlení. Aktuální a žádoucí reakce fiskální a monetární politiky státu (řešitel Ing. Mgr. Martin Lux, Ph.D.)*
- *Regionální disparity v dostupnosti bydlení, jejich socioekonomické důsledky a návrhy opatření na snížení regionálních disparit (řešitel Ing. Mgr. Martin Lux Ph.D.)*

- *HELPS – Housing and Home-care for the Elderly and Vulnerable People and Local Partnership Strategies in Central European Cities (řešitel: Ing. Mgr. Martin Lux, Ph.D.)*

Kontakt: tel.: +420 222 221 655, 210 310 225, e-mail: Martin.Lux@soc.cas.cz; <http://seb.soc.cas.cz/>

SOCIOLOGIE POLITIKY

Vedoucí oddělení: PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc.

Členové oddělení: Bc. Pavla Vamberová, Mgr. Tomáš Lacina, PhDr. Lukáš Linek, Ph.D., Pat Lyons, Ph.D., PhDr. Petra Rakušanová Guasti, Ph.D., Mgr. Kateřina Vráblíková

Oddělení Sociologie politiky se zabývá systematickým studiem základních procesů demokratického politického systému a některých jeho aktérů v komparativní perspektivě.

Hlavními tématy oddělení jsou:

- politické strany a systém stran,
- parlamentarismus, poslanci a senátoři Parlamentu ČR,
- volby a volební chování,
- politické postoje,
- občanská společnost a vzájemný vztah občanské společnosti, politických stran a státu.

Oddělení od roku 1993 pravidelně organizuje výzkumy poslanců, v nichž se zaměřuje především na otázky politické reprezentace, stranictví a jednotnosti hlasování. Je zapojeno do řady mezinárodních výzkumných sítí a do řešení několika mezinárodních projektů. Členové týmu se dlouhodobě zabývají výzkumy volebního chování a organizují povolební výzkumy, přičemž spolupracují v mezinárodních sítích Comparative Study of Electoral Systems a European Election Study.

Projekty řešené v roce 2011:

- *RECON – Reconstituting Democracy in Europe (koordinátorka české části PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc.)*
- *Kontinuita a změna ve volebním chování v České republice v letech 1990–2009 (řešitel: PhDr. Lukáš Linek, Ph.D.)*

Kontakt: tel.: +420 210 310 563, e-mail: Zdenka.Mansfeldova@soc.cas.cz, tel.: +420 210 310 237, e-mail: Pavla.Vamberova@soc.cas.cz

SERVISNÍ ODDĚLENÍ

SOCIOLOGICKÁ KNIHOVNA

Vedoucí oddělení: Mgr. Nela Hesová

Členové oddělení: RNDr. Lumír Gatnar, Ing. Eva Mikolášová, Mgr. Radka Taucová.

Knihovna vznikla v roce 2003 oddělením od společné Filozofické a sociologické knihovny. Je koncipována jako veřejná specializovaná knihovna, která slouží jak pracovníkům ústavu, tak studentům a široké odborné veřejnosti. Uživatelům je k dispozici v on-line katalogu 22 900 knihovních jednotek a 100 titulů odborných časopisů. Knihovna zprostředkovává přístup k on-line databázím WOK, SCOPUS, EBSCO, PROQUEST, EMERALD a JSTOR.

On-line katalog je součástí souborných katalogů CASLIN a JIB.

Kontakt: tel.: +420 210 310 569, e-mail: knihovna@soc.cas.cz

TISKOVÉ A EDIČNÍ ODDĚLENÍ

Vedoucí oddělení: Mgr. Michaela Vojtková

Členové oddělení: doc. PhDr. Ing. Ondřej Císař, Ph.D., šéfredaktor českého vydání Sociologického časopisu / Czech Sociological Review, PhDr. Marek Skovajsa, Ph.D., šéfredaktor anglického vydání Sociologického časopisu / Czech Sociological Review, Mgr. Marta Svobodová, výkonná redaktorka českého vydání Sociologického časopisu / Czech Sociological Review, Robin Cassling, výkonná redaktorka anglického vydání Sociologického časopisu / Czech Sociological Review, Mgr. Anna Gabrielová, redaktorka, RNDr. Darina Vystrčilová, výkonná redaktorka The Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH) pro ČR, Monika Kuželová, asistentka.

Oddělení vzniklo v roce 2001 a slouží vydavatelským záměrům ústavu, zajišťuje komunikaci vědy zejména prostřednictvím médií, dále pak zajišťuje prezentaci výsledků ústavu. Stará se o organizování tiskových konferencí, kulatých stolů, dnů otevřených dveří, vydávání tiskových zpráv a archivaci tiskových materiálů. Hlavní náplní je vydavatelská a ediční práce, která zahrnuje vydávání impaktovaného časopisu Sociologický časopis / Czech Sociological Review, edice Sociologické studie / Sociological Studies, Sociologické disertace a monografie a zpracování dat pro internetovou databázi Visegrádské čtyřky The Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH), <http://cejsh.icm.edu.pl/>.

Kontakt: tel.: +420 210 310 217, 218, fax: +420 222 220 143, e-mail: sreview@soc.cas.cz

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

Vedoucí oddělení: Ing. Petra Broskevičová

Členové oddělení: Ing. Petra Kadlecová, vedoucí oddělení od 28. 12. (nástup k 4. 12.), Dana Bendová, finanční a mzdová účetní, Bc. Jitka Německá, finanční účetní, Marcela Dundychová, účetní, Ing. Eva Klímová, projektová specialista, Ing. Alena Lišková, projektová specialista (nástup k 1. 11.), Helena Gimenezová, účetní, Milan Paučula, IT specialista, Miroslav Siva, IT specialista, a Ivana Vlháčková, provozní pracovnice.

Oddělení vzniklo v roce 2002 po oddělení ekonomické správy od Filosofického ústavu AV ČR a zajišťuje provozně ekonomický chod ústavu. Ekonomické oddělení vede účetnictví ústavu, zajišťuje evidenci a finanční vedení vědeckých projektů a grantů, konzultuje finanční návrhy podávaných projektů a grantů, zabezpečuje infrastrukturu, správu movitého i nemovitého majetku, zabezpečuje kontakt se zřizovatelem Akademií věd ČR, finančními úřady, auditory atd.

SEKRETARIÁT

Členky oddělení: Šárka Zumrová, personalistka, Jana Blahnová, asistentka
Sekretariát zajišťuje servisní služby a personalistiku instituce.

2. ZŘIZOVACÍ LISTINA SOÚ AV ČR, v.v.i., CHARAKTERISTIKA A ZMĚNY

V souvislosti s vkladem spoluvlastnického podílu k nemovitému majetku areál Jilská-Husova ve výši 1/3 spoluvlastnického podílu byla Sociologickému ústavu AV ČR, v.v.i., v roce 2008 vydána nová zřizovací listina — úplné znění, účinná od 7. 12. 2007. V roce 2011 nedošlo k žádným změnám. Zřizovací listina je veřejně uložena v Rejstříku veřejných výzkumných institucí, který spravuje MŠMT ČR, viz <http://rvvi.msmt.cz>.

a. Zřizovatel

Zřizovatelem Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., je Akademie věd ČR.

b. Vznik

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., vznikl ke dni 1. 1. 2007 na základě zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích (předchozí právní forma — státní příspěvková organizace). Dne 28. 6. 2006 byla vydána zřizovací listina Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., s účinností od 1. 1. 2007. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., v souladu se zřizovací listinou provozuje hlavní činnost, kterou je uskutečňování vědeckého výzkumu v oblasti sociálních věd, uskutečňování výzkumu veřejného mínění, využívání a šíření jejich výsledků a jejich aplikace.

c. Změny zřizovací listiny

Dne 7. 12. 2007 byl vydán zřizovatelem dodatek č. 1 ke zřizovací listině Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i. Do zřizovací listiny byl vložen nový odstavec týkající se vkládaných spoluvlastnických podílů nemovitostí, které v dané době byly ve vlastnictví České republiky a ke kterým měl zřizovatel právo hospodařit.

Na základě vydaného dodatku byla ke dni 28. 1. 2008 vydána zřizovací listina v úplném znění účinná od 7. 12. 2007, viz Přílohu 1.

Vklad spoluvlastnického podílu ve výši 1/3 byl v Katastru nemovitostí zapsán ve prospěch Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., ke dni 1. 2. 2008.

3. HODNOCENÍ HLAVNÍ ČINNOSTI SOCIOLOGICKÉHO ÚSTAVU AV ČR, v.v.i.

3.1. Hlavní činnost a výzkumný záměr v roce 2011

Hlavní činností Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., je vědecký výzkum v oblasti sociologie a v oblasti veřejného mínění, využívání a šíření jeho výsledků a jejich aplikace. Výzkumné aktivity směřují k poznávání současné české společnosti v evropském a mezinárodním kontextu.

Rok 2011 byl sedmým rokem řešení výzkumného záměru (č. AV0Z70280505) „*Sociologická analýza dlouhodobých sociálních procesů v české společnosti v kontextu evropských integračních politik, rozvoje znalostní společnosti, lidského, sociálního a kulturního kapitálu*“. Pomocí teorie, výzkumu a metodologie rozvíjel ústav vědecké poznání složitých společenských procesů, vztahů, souvislostí a mechanismů ze sociologické perspektivy. Tuto perspektivu současně odborně kultivoval, podporoval projektovou a grantovou aktivitou a zprostředkovával výsledky poznání také směrem k rozvoji oboru a interdisciplinárních přístupů. V roce 2011 pokračovaly všechny hlavní činnosti prováděné v rámci tohoto výzkumného záměru. Výzkum zahrnoval následující tematické oblasti:

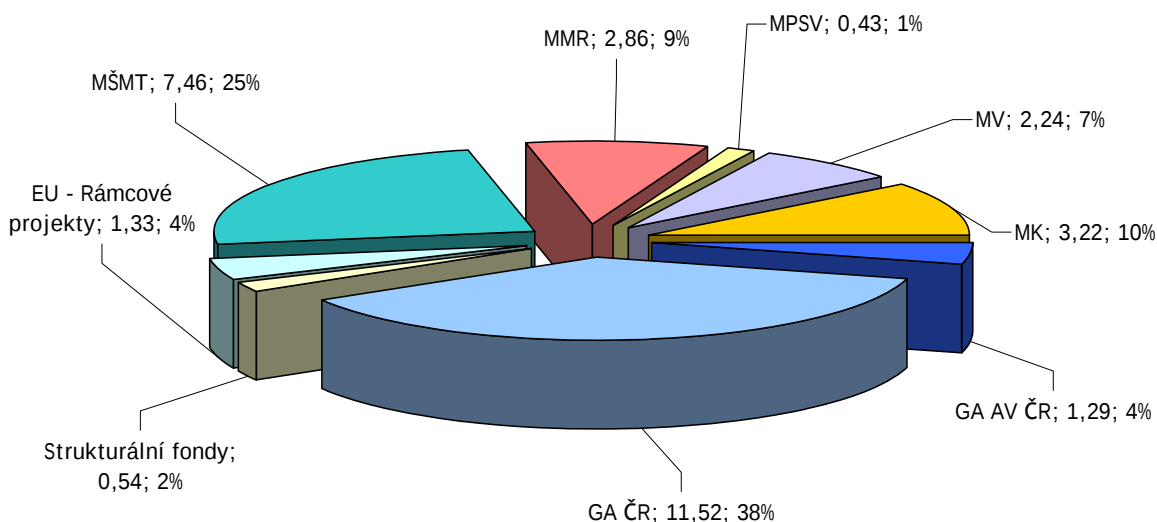
- institucionální, hodnotové a kulturní souvislosti pracovního i sociálního života,
- socioekonomie bydlení a instrumenty sociální politiky,
- výzkum a teorie genderových identit a nerovností,
- kulturní a národní identity a hodnotové orientace,
- výzkum institucionálního rámce a multiúrovňového systému vládnutí,
- výzkum vzdělanostních nerovností a role sociálního kapitálu,
- výzkum reprezentace zájmů v oblasti politiky, práce a kapitálu a podmínek rozvoje občanské společnosti,
- výzkum společenské struktury, dynamiky a kvality života,
- výzkum veřejného mínění v národním rámci i v evropské komparaci,
- teorie a metodologie datových analýz.

3.2. Výzkumné projekty – struktura a poskytovatelé

Výzkumná činnost byla prováděna v rámci přijatých výzkumných projektů, které byly podpořeny granty. Celkem bylo v různých fázích rozpracování řešeno 32 projektů. Z toho počtu 13 projektů bylo podpořeno GA ČR, 3 projekty podpořila GA AV ČR (1 juniorský a 2 standardní). MŠMT ČR podpořilo 4 výzkumné projekty a 2 projekty velkých infrastruktur. 1 výzkumný projekt podpořilo MV ČR, 2 projekty MMR ČR, 1 projekt MPSV ČR a 1 projekt MK ČR. Celkem 5 projektů bylo podporováno ze zahraničí z programů v rámci European Research Area (3 projekty ze Strukturálních fondů — 1 projekt z OPVK a 2 projekty z OP CE — a 2 projekty 6. RP).

Celkově bylo v roce 2011 podáno 34 žádostí o přijetí projektů k financování — GA ČR, TA ČR, ministerské programy v ČR, Strukturální fondy, 7. RP a další.

Obrázek 3.2.1 — Struktura projektů akademického výzkumu řešených v SOÚ AV ČR, v.v.i., v roce 2011 podle poskytovatele (zdroje v milionech Kč, podíl v %)

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

3.3. Výzkumné projekty — řešené v roce 2011

Výzkumnou činnost ústavu lze realizovat pouze za podmínek získání finanční podpory na projekty, které řeší a rozvíjejí výzkumný záměr a podporují dlouhodobý koncepční rozvoj ústavu. Vstupní branou úspěšnosti řešení výzkumného záměru ústavu a rozvoje bádání v oboru sociologie je nutnost být úspěšný v získávání grantových podpor a dalších finančních zdrojů. Přehled projektů uvádějí tabulky 3.3.1, 3.3.2 a 3.3.3.

Tabulka 3.3.1 – Souhrnné údaje o projektech podporovaných ze státního rozpočtu ČR řešených v Sociologickém ústavu AV ČR, v.v.i., v roce 2011

poř. číslo	identifikační kód projektu	poskytovatel	řešitel/ spoluřešitel	Název	Řešení	
					od	Do
1	IAA700280802	GA AV ČR	Kostecký T.	Vládnutí v metropolitních oblastech a jeho vliv na sociálně-prostorové nerovnosti – české metropole v mezinárodním srovnání	2008	2011
2	IAA700280901	GA AV ČR	Dudová R.	Institute, mýty a přesvědčení: Zkoumání vlivu path-dependency na soudobé diskurzy péče o děti v České republice, Švédsku a Francii 01/2009–12/2011	2009	2011
3	KJB700280901	GA AV ČR	Mitchell E.	Srovnávací analýza rodinných politik v zemích střední a východní Evropy. Využití metody modelových rodin. 01/2009–12/2011	2009	2011
4	403/09/1839	GA ČR	Maříková H.	Konstrukce životelství po roce 1989 v české společnosti	2009	2011
5	403/09/1915	GA ČR	Lux M.	Sociální nerovnosti a tržní rizika vyplývající ze spotřeby bydlení. Aktuální a žádoucí reakce fiskální a monetární politiky státu	2009	2011
6	403/09/1779	GA ČR	Bernard J.	Samospráva malých obcí a jejich endogenní rozvojový potenciál	2009	2011
7	407/09/P653	GA ČR	Kunštát D.	Komunistická strana Čech a Moravy v českém politickém systému po roce 1989	2009	2011
8	403/09/P203	GA ČR	Stöckelová T.	Stopování znalosti mezi vědou a společností	2009	2011
9	408/10/0584	GA ČR	Linek L.	Kontinuita a změna ve volebním chování v České republice v letech 1990–2009	2010	2011
10	404/10/0032	GA ČR	Nešpor Z. R.	Dějiny a současnost české sociologie	2010	2013
11	404/10/0521	GA ČR	Smith M.	Environmentální hodnoty, postoje a chování v České republice v historické a mezinárodní perspektivě	2010	2012
12	404/10/0021	GA ČR	Hašková H.	Proměny forem a uspořádání partnerského a rodinného života z hlediska konceptu životních drah	2010	2013
13	404/10/1586	GA ČR	Maříková H.	Volba rodičů ohledně péče o děti v České a Slovenské republice	2010	2012
14	404/11/1521	GA ČR	Večerník J.	Životní podmínky a spokojenost domácností v zemích SVE: propojení objektivních a subjektivních indikátorů	2011	2013
15	404/11/0145	GA ČR	Hamplová D.	Zdraví a rodina – ISSP 2011 a 2012	2011	2014
16	404/11/0127	GA ČR	Stöckelová T. Stachová	Masové vysoké školství v institucionálním kontextu: etnografie vysokoškolských kateder v České republice	2011	2013
17	WD-13-07-1	MMR	J./Kostecký T.	Sociální kapitál jako faktor ovlivňující regionální disparity a regionální rozvoj	2007	2011
18	WD-05-07-3	MMR	Lux M.	Regionální disparity v dostupnosti bydlení, jejich socioekonomické důsledky a návrhy opatření na snížení regionálních disparit	2007	2011
19	LA09010	MŠMT	Krejčí J.	Zdroje dat, výzkum standardů, kvality dat a metody harmonizace dat pro mezinárodní sociální komparativní výzkum a integraci do sítě CESSDA	2009	2011
20	2D06006	MŠMT	Čermák D.	Partnerství a participace v místní veřejné správě: význam, praxe, příslib	2006	2011
21	OK08007	MŠMT	Linková M.	Národní kontaktní centrum – ženy a věda II.	2008	2012
22	2D06001	MŠMT	Vajdová Z.	Rozvojové zájmy pohraničních regionů	2006	2011
23	LM2010006	MŠMT	Krejčí J.	Projekt CESSDA: vytvoření českého uzlu CESSDA a jeho zapojení do panevropské velké výzkumné infrastruktury datových služeb pro socioekonomický výzkum	2010	2015
24	LM2010012	MŠMT	Plecitá K.	Vytvoření českého uzlu panevropského projektu velké výzkumné infrastruktury European Social Survey (ESS – survey)	2010	2014
25	HC 210/11	MPSV	Formánková L.	Bariéry a možnosti využití flexibilních forem práce v ČR	2011	2011
26	DF11P01OVV032	MK	Patočková V.	Sociální a institucionální podmíněnost rozvoje kultury a uchování kulturního dědictví v regionálním prostředí a její využití v efektivnější organizaci kulturních aktivit regionu	2011	2014
27	VG20102013029	MV	Smith M.	Snižování bezpečnostních rizik korupce a organizovaného zločinu v ČR	2010	2013

Poznámka: Projekty jsou řazeny podle poskytovatelů.

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tabulka 3.3.2 – Souhrnné údaje o zahraničních projektech řešených v Sociologickém ústavu AV ČR, v.v.i., v roce 2011

poř. číslo	identifikační kód projektu	poskytovatel	řešitel/		název projektu	acronym	typ	řešení projektu	
			mezinárodní koordinátor	spoluřešitel				od	Do
1	FP6 - 028746-2	6.RP - EU	Universitetet i Bergen	Hašková H.	Gendered Citizenship in Multicultural Europe: The Impact of the Contemporary Women's Movements	Femcit	IP	2007	2011
2	FP6 - 028698-2	6.RP - EU	Universitetet i Oslo - ARENA	Mansfeldová Z.	Reconstituting Democracy in Europe	Recon	IP	2007	2011

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tabulka 3.3.3 — Souhrnné údaje o strukturálních projektech řešených v Sociologickém ústavu AV ČR, v.v.i., v roce 2011

poř. číslo	identifikační kód projektu	řešitel		název projektu	typ	řešení projektu	
		poskytovatel	spoluřešitel			od	Do
1	CZ.1.07/2.2.00./07.0126	SF - OPVK	Krejčí J.	Laboratoř sociálněvědních výzkumů — inovace studijních oborů Sociologie a Politologie a evropská studia v souladu s potřebami trhu práce	strukturální fondy ESF	2009	2011
2	3sCE416P4	SF - OP NN - CE	Lux M.	HELPS — Housing and Home-care for the Elderly and Vulnerable People and Local Partnership Strategies in Central European ADAPT2DC — New Innovative Solutions to Adapt Governance and Management of Public Infrastructure and Services to Demographic Change in Shrinking Regions and Cities of CE	strukturální fondy ESF (ERDF)	2011	2014
3	3sCE414P4	SF - OP NN - CE	Kostecký T.		strukturální fondy ESF (ERDF)	2011	2014

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

3.4. Charakteristiky výzkumných projektů – ČR

Pro dále uvedené projekty byla získána podpora v grantových veřejných soutěžích v rámci ČR. Jsou tedy podporovány ze státního rozpočtu ČR a Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., je nositelem nebo spolunositelem projektu.¹

Vládnutí v metropolitních oblastech a jeho vliv na sociálně-prostorové nerovnosti – české metropole v mezinárodním srovnání

Řešitel: RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.

Poskytovatel: Grantová agentura AV ČR

Doba řešení projektu: 2008–2011

Hlavním cílem projektu bylo studium vlivu vládnutí na sociálně-prostorové nerovnosti v metropolitních oblastech v České republice v komparaci se zahraničními zkušenostmi. Jednalo se o analýzu vlivu institucionálních struktur, v jejichž rámci jsou metropolitní oblasti spravovány, a také o analýzu vlivu konkrétních politik na sociálně-prostorové nerovnosti. Výsledky výzkumu prokázaly, že forma veřejné správy významně ovlivňuje velikost sociálně-prostorových nerovností i jejich vývoj v čase. Centralizovanější organizace veřejné správy v metropolitních oblastech brzdí zvětšování sociálně-prostorových nerovností, zatímco decentralizace kompetencí do menších územních celků a jejich finanční samostatnost v rámci metropole ke zvětšování sociálně-prostorových nerovností spíše přispívá. Díky specifickému historickému vývoji nejsou v českých metropolitních oblastech dosud velké rozdíly v kvalitě a dostupnosti veřejných služeb. Sociálně-prostorové nerovnosti mají ovšem tendenci se zvětšovat. Hlavním faktorem podporujícím tento trend jsou nezamýšlené vedlejší důsledky jednotlivých „sektorových“ politik největších měst. Jako příklady takových politik mohou sloužit například koncentrace výstavby nových sociálních nájemních bytů jen do několika málo specifických čtvrtí, celoměstsky nekoordinovaná deregulace nájemného či nekoordinovaná privatizace obecního bytového fondu v režii jednotlivých městských částí.

Instituce, mýty a přesvědčení: Zkoumání vlivu path-dependency na soudobé diskurzy péče o děti v České republice, Švédsku a Francii

Řešitelka: Mgr. Radka Dudová, Ph.D.

Poskytovatel: Grantová agentura AV ČR

Doba řešení projektu: 2009–2011

Cílem projektu bylo zkoumání problematiky péče o děti, tak jak byla v minulých 60 letech ustavena ve veřejných politikách a zároveň jak o ní bylo psáno a hovořeno odborníky a médii – tj. jak byla konstruována ve veřejných a expertních diskurzích ve třech evropských zemích – v ČR, ve Francii a ve Švédsku. Vycházel přitom ze dvojí metodologie: z institucionální analýzy, zaměřené na vývoj institucí ve sledu klíčových rozhodnutí o péči o malé děti, a z analýzy diskurzivních rámců. Komparativní výzkum institucí a diskurzů obklopujících péči o děti umožnil zvýšit odborné

¹ Projekty jsou řazeny podle pořadového čísla v souhrnné Tabulce 3.3.1.

porozumění problematice vývoje institucí a sociálních politik. Odhalil zejména provázanost vývoje institucí a veřejných, odborných a politických diskurzů. Závěry ukázaly na zásadní vliv expertního vědění a jeho prezentace ve veřejném diskurzu na formování politik a utváření institucí. Výsledky projektu přispěly k mezinárodní odborné diskusi o vlivu idejí a diskurzů na historii institucí, a obohatily tak rozvíjející se teoretický a metodologický přístup „diskurzivního institucionalismu“.

Srovnávací analýza rodinných politik v zemích střední a východní Evropy. Využití metody modelových rodin

Řešitelka: Mgr. Eva Mitchell

Poskytovatel: Grantová agentura AV ČR

Doba řešení projektu: 2009–2011

Cílem projektu bylo zmapovat výši a strukturu finanční podpory poskytované rodinám s dětmi ve věku 0–7 let v zemích střední a východní Evropy (CEE) a porovnat ji se situací v dalších evropských zemích. Zatímco prorodinná opatření jsou obvykle posuzována pomocí souhrnných socioekonomických ukazatelů a dopad rodinné politiky na finanční situaci konkrétních typů domácností je opomíjen, tento projekt využil k analýze metodu modelových rodin a odpověděl tak na otázku, jak se velkorysost prorodinných opatření liší napříč státy v závislosti na věku a počtu dětí v domácnosti, ekonomickém statusu rodičů a úplnosti či neúplnosti rodiny. Dopad prorodinných opatření na různé typy modelových domácností byl analyzován rozborem systému dávek a daní, vč. dotací služeb (tj. daňových úlev, rodičovských příspěvků, přídavků na děti, podpory předškolních zařízení a dalších dávek a výdajů vázících se na přítomnost dětí v rodině). V úvahu byly brány i výdaje na školní docházku a na některé úkony základní zdravotní péče. Inovací oproti dosud publikovaným srovnávacím studiím bylo také zahrnutí výše peněžité podpory v mateřství do analýzy a určení vlivu toho, zda v rodině s malým dítětem zůstává doma matka nebo otec, na výši státní podpory.

Konstrukce živelství po roce 1989 v české společnosti

Řešitelka: PhDr. Hana Maříková

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2009–2011

Projekt se zaměřil na výzkum fenoménu živelství, který je silně provázán s mnoha oblastmi sociální reality, zejména co se týče organizace soukromého života individuů, fungování rodiny jako sociální instituce a genderových vztahů mezi partnery v rodině. Cílem projektu bylo porozumět konstrukci laického vědění v případě tohoto sociálního fenoménu, který u nás doposud z této výzkumné perspektivy nebyl sledován. Výzkum byl proveden technikou polostrukturovaných rozhovorů s rodiči z 26 úplných a neúplných rodin s „modelově“ různou hladinou příjmů rodičů. Rozhovory byly uskutečněny jak s každým rodičem zvlášť, tak v případě úplných rodin byl proveden i jeden společný rozhovor. Z celkového počtu 61 rozhovorů 13 rozhovorů poskytli rodiče praktikující střídavou péči po rozvodu či rozpadu kohabitanace. Přínos zrealizovaného projektu spočívá v prohloubení sociologického poznání zkoumané problematiky, a to jak v rovině teoretické (z hlediska konstrukce genderu, genderových nerovností a uplatnění moci v rodině), tak i metodologické (tj. z hlediska způsobů provádění rozhovorů v rámci rodiny).

Sociální nerovnosti a tržní rizika vyplývající ze spotřeby bydlení. Aktuální a žádoucí reakce fiskální a monetární politiky státu

Řešitel: Ing. Mgr. Martin Lux, Ph.D.

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2009–2011

Hlavním cílem projektu bylo provést ucelený, do širšího kontextu zakomponovaný, teoreticky vhodně zarámovaný a empirickými výzkumy doložený popis transformace podmínek v oblasti bydlení v ČR po roce 1990, zahrnující jak detekci hlavních příčin tohoto specifického vývoje, tak analýzu jeho důsledků na sociální nerovnosti v oblasti spotřeby bydlení a tržní systémová rizika v ČR. Cílem projektu bylo rovněž zhodnotit stávající nástroje fiskální (bytové) a částečně i monetární politiky státu, zdali efektivně zamezují růstu těch sociálních nerovností, jež ohrožují dlouhodobě udržitelný ekonomický růst a sociální kohezi, resp. růstu tržních systémových rizik, a rámcová doporučení změn v této oblasti. Sociální nerovnosti byly chápány nejen jako nerovnosti ve výši finanční zátěže spojené s výdaji na bydlení, ale rovněž nově jako nerovnosti vyplývající z nerovnoměrného rozložení majetku domácností ve formě rezidenčních nemovitostí. Projekt identifikoval hlavní zdroje sociálních nerovností v oblasti bydlení a systémových rizik na trhu bydlení v ČR a za použití celé řady metodických přístupů (kvantitativní i kvalitativní výzkumy, experiment) došel k výsledkům, které mají obecnější platnost i v jiných sociokulturních prostředích. Výsledky rozsáhlého výzkumu byly publikovány ve 3 monografiích (z toho 2 v zahraničí) a 14 statích v impaktovaných časopisech (z toho 8 v zahraničí), včetně statí v časopisech jako *Urban Studies*, *Housing Studies* nebo *European Sociological Review*.

Samospráva malých obcí a jejich endogenní rozvojový potenciál

Řešitel: Mgr. Josef Bernard

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2009–2011

Základním cílem výzkumného projektu bylo posoudit míru možností samospráv malých venkovských obcí při ovlivňování rozvojového potenciálu obcí a nalézt takové charakteristiky jejich institucionálního designu, které tvoří důležité faktory ovlivňující rozvojový potenciál. V projektu byly využity teorie endogenních rozvojových potenciálů lokálních komunit. Pomocí kombinace kvalitativních a kvantitativních přístupů byla zkoumána na jedné straně činnost samospráv v malých obcích, se zvláštním důrazem na roli starosty obce, a na druhé straně rozvojové potenciály a kvalita života v obcích. Byly hledány souvislosti mezi situací v obci a procesy, které probíhají v její samosprávě. Výsledky projektu poukazují na význam samospráv v malých obcích pro utváření životních podmínek v obci a také na limity jejich možností ovlivňovat situaci v obci. Tím se stávají potenciálně důležitým zdrojem informací pro debatu o výhodách a nevýhodách konsolidace roztříštěné struktury obcí v České republice nebo o změnách pravomocí a povinností obcí.

Komunistická strana Čech a Moravy v českém politickém systému pro roce 1989

Řešitel: PhDr. Daniel Kunštát, Ph.D.

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2009–2011

Předmětem výzkumu byly konstitutivní aspekty role Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM) v českém politickém systému po r. 1989. Empirickým rámcem, v němž byly posuzovány atributy transformace, strukturální specifika a povaha začlenění KSČM do stranického spektra v letech 1990 až 2010, bylo podrobné zmapování základních hodnotových a sociodemografických charakteristik voličské základny KSČM. Jádrem komplexní interdisciplinární (historiografické, politologické a sociologické) analýzy byla identifikace hlavních vlastností a charakteristik, vnitřního vývoje, proměn politických strategií a politické ideologie KSČM po roce 1989 v širokých politických a sociálních souvislostech jak z hlediska historicky podmíněného vývoje strany a programových a politických cílů, tak i z hlediska skupinových zájmů a sdílených hodnot, které reprezentuje. Výzkum se mimo jiné pokusil reinterpretovat či alespoň upřesnit tzv. antisystémovou totožnost strany, doložil veskrze významný sociální (třídní) rozměr stranické identifikace voličů KSČM, tematizoval specifickou „paměť komunismu“ mezi těmito voliči a prokázal obecně významnou roli dějinného vývoje jak ve vztahu k současnému profilu KSČM, tak i vzhledem ke stabilitě (a motivacím) volebního chování komunistického elektorátu.

Stopování znalostí mezi vědou a společností

Řešitelka: Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2009–2011

Projekt se zabýval studiem vytváření, užívání a proměn společenskovedních znalostí na jejich cestě mezi vědou a společností. Tematizoval odlišnost mezi režimy v zacházení s věděním v oblasti přírodních a technických oborů a společenskovedních oborů a postavení a roli společenskovedního výzkumu v tzv. znalostní společnosti. Teoreticky a konceptuálně projekt vycházel z interdisciplinárních studií vědy a technologií (STS), především z teorie sítí-aktérů. Výsledkem projektu bylo přehodnocení modelu vědeckého poznání jako „immutable mobile“ (Stöckelová, T. 2012. „Immutable Mobiles Derailed: STS and the Epistemic Geopolitics of Research Assessment.“ *Science, Technology & Human Values* 37 (2): 286–311) a kritická analýza pojetí společenského „impaktu“ vědy v kontextu tzv. znalostní společnosti (kniha je v edičním plánu Sociologického nakladatelství – SLON pro rok 2012).

Kontinuita a změna ve volebním chování v České republice v letech 1990–2009

Řešitel: PhDr. Lukáš Linek, PhD.

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2010–2011

Cílem projektu bylo zkoumat volební chování českých občanů při volbách do Poslanecké sněmovny/České národní rady od roku 1990. K vysvětlení volebního chování (tedy volební účasti a volby strany) byly využity klasické teorie jako třídní hlasování, teorie stranické identifikace, tematické hlasování či ekonomické hlasování. Navíc poprvé v České republice byla využita teorie valenčních témat při volbě strany, jež zdůrazňuje roli hodnocení kompetence stran vládnout na základě informačních heuristických zkratk, jako například hodnocení předsedů stran či stranická identifikace. Projekt k vysvětlení volebního chování využil nejen povolební populační dotazníkové šetření, ale i průběžná měsíční dotazníková šetření veřejnosti, volební statistiky z územních jednotek, expertní šetření postojů stran a analýzu volebních programů.

Dějiny a současnost české sociologie

Řešitel: doc. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení: 2010–2013

Projekt analyzuje vývoj české sociologie a do jisté míry i dalších příbuzných společenských a humanitních disciplín od jejich počátků v 19. století do současnosti. Kromě vlastního institucionálního a obsahového vývoje české sociologie (resp. sociologie vznikající v českých zemích a i současně badatelské práce českých sociologů působících v exilu), včetně významného podílu analýzy dosud nepublikovaných materiálů a textů, je cílem projektu postižení celých dějin české sociologie v mezinárodním a interdisciplinárním kontextu. V letech 2010–11 se na projektu podílelo 5 interních pracovníků SOÚ AV ČR, v.v.i., a více než 10 externích spolupracovníků. V prvním roce projektu vznikly 2 knihy a 4 odborné studie, v roce 2011 byla vydána *Edice českých sociologických časopisů* (7363 stran na CD-ROM), slovníková příručka *Kdo je kdo v české sociologii a příbuzných oborech*, monografie Z. R. Nešpor: *Republika sociologů. Zlatý věk české sociologie v meziválečném období a krátce po druhé světové válce* a 9 statí v odborných časopisech (z toho 5 v časopisech s IF).

Environmentální hodnoty, postoje a chování v České republice v historické a mezinárodní perspektivě

Řešitel: Michael L. Smith, Ph.D.

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2010–2013

Projekt analyzuje vývoj environmentálních hodnot a chování v ČR v historické a komparativní perspektivě. Projekt, jenž má ambice být významným přínosem k environmentální sociologii, se zaměřuje na čtyři základní výzkumná témata. Za prvé pomocí šetření 2010 ISSP „Životní prostředí“ bude měřit vývoj postmateriálních hodnot v postkomunistických zemích a porovná je se západními demokraciemi. Za druhé bude testovat několik teorií, které vysvětlují pro-environmentální chování v ČR a v mezinárodním srovnání. Za třetí vyhodnotí, zda postoje a názory na vědu, technologie a životní prostředí podporují teorii „ekologické modernizace“, jež se stala základním předpokladem environmentální politiky v ČR a EU. Za čtvrté projekt bude zkoumat postoje týkající se míry environmentální nespravedlnosti v české společnosti. Projekt rovněž zahrne kvalitativní rozhovory, skupinové diskuse a sekundární analýzu historických dat. V prvních dvou letech řešení projektu členové výzkumného týmu publikovali vědecké články v impaktovaných časopisech *Environmental Politics* a *Geoforum* a vydali knihu *Litter on the Shores of Bohemia* (autor: Benjamin Vail, Ph.D.) a další výstupy.

Proměny forem uspořádání partnerského a rodinného života z hlediska konceptu životních drah

Řešitelka: PhDr. Hana Hašková, Ph.D.

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2010–2013

V posledních desetiletích došlo v české společnosti k rozsáhlým proměnám demografického chování, ale také k podstatným změnám v oblasti práce. Projekt se soustředí na analýzu proměn partnerského a rodinného života a proměn kombinování soukromého života s životem pracovním. Tyto proměny zkoumáme z perspektivy životních drah, které analyzujeme jednak kvantitativně, a jednak

kvalitativně. Prvním krokem je identifikovat a vysvětlit rozdíly v časování, posloupnosti a významech vybraných životních událostí mezi generacemi, ale i mezi různými socioekonomickými skupinami populace. V druhém kroku se soustředíme na situaci vybraných skupin populace, u nichž byl zaznamenán početní nárůst a zároveň vykazují problémy s kombinováním pracovního a soukromého života. Projekt směřuje nejen k vysvětlení proměn partnerských a rodinných uspořádání a kombinování práce a péče, ale také k odhalení z těchto proměn vyplývajících z nových potřeb a rizik.

V roce 2011 se výzkumný tým soustředil na analýzu dat dotazníkového šetření české populace ve věku 25–60 let, které uspořádal ve spolupráci s CVVM v roce 2010. Dotazníkové šetření bylo navrženo tak, aby bylo možné analyzovat výskyt a časování vybraných životních událostí. V roce 2011 se výzkumný tým zaměřil zejména na analýzu pracovních drah, partnerských drah a proměny způsobů kombinování pracovního a soukromého života. Konkrétně publikoval recenzovaný článek, který analyzoval a komparoval vliv různých faktorů na stabilitu manželství a partnerských kohabitací a porovnával stabilitu těchto forem soužití skrze analýzu historie událostí (*event history analysis*). Dále výzkumný tým publikoval recenzovaný článek, který odhalil mezigenerační změny v délce setrvání matek mimo trh práce z důvodu péče o děti a prohlubující se negativní vliv na jejich následné uplatnění na trhu práce. Další recenzovaný článek tento vývoj zaměstnanosti matek komparoval s mezigenerační změnou zaměstnanosti matek ve Francii a vysvětlil odhalené rozdíly na základě diskurzivně institucionální analýzy. Jiný recenzovaný článek vývoj zaměstnanosti českých matek komparoval se situací ve Slovinsku a poukázal na rizika narůstající ekonomické neaktivity českých matek z hlediska chudoby a sociální exkluze. Kromě toho v roce 2011 výzkumný tým uspořádal workshop k analýze dat v programu STATA, který umožňuje analýzu historie událostí, a konferenci Životní dráhy z kvantitativní a kvalitativní perspektivy, na které zaznělo více než 20 příspěvků z oblasti výzkumu životních drah. Mimo to uspořádal v roce 2011 také monotematické číslo odborného časopisu *Gender, rovné příležitosti, výzkum* a popularizačního časopisu *Socioweb*, v obou případech se zaměřením na výzkum životních drah. V neposlední řadě pak výzkumný tým vybral šest skupin, které vykazují problémy s kombinováním pracovního a soukromého života a mají tendenci v populaci početně narůstat. Následně zahájil sběr rozhovorů pro hloubkovou kvalitativní analýzu kombinování pracovního a soukromého života a proměn partnerského a rodinného života.

Volba rodičů ohledně péče o děti v České a Slovenské republice

Řešitelka: PhDr. Hana Maříková

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2010–2012

Projekt se zaměřuje na oblast rodinných politik s cílem přispět k dlouhodobě probíhající debatě o vlivu kulturních hodnot a norem na chování lidí na straně jedné a institucí na straně druhé. V rámci projektu jsou prováděny rozhovory s rodiči – matkami i otci – vždy ze dvou největších měst České a Slovenské republiky. Cílem rozhovorů je zjistit, jaké faktory a motivace ovlivňují rozhodování rodičů ohledně předškolní péče o děti a jaké volby by rodiče hypoteticky realizovali, kdyby v jejich životě neexistovala materiální omezení a limity v předškolní institucionální péči. Projekt je součástí širší mezinárodní komparace, do níž je zapojeno rovněž Švédsko a Německo, tedy země s rozdílným nastavením sociálních politik. Právě komparace s těmito zeměmi by měla napomoci vysvětlit, jaký je

vliv kultury a jaký institucí v daných zemích a proč v nich převažuje právě identifikovaný vliv. Po fázi sběru dat, tj. provedení rozhovorů, následuje fáze překladu do angličtiny a jejich kvalitativní analýza. Zatím jsou získány předběžné výsledky z České republiky a částečně i ze Slovenska. V současné době probíhá komparace doposud zjištěných výsledků.

Životní podmínky a spokojenost domácností v zemích SVE: propojení objektivních a subjektivních indikátorů

Řešitel: doc. Ing. Jiří Večerník, CSc.

Poskytovatel: : Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2011–2013

Na základě dat European Values Study (EVS), European Social Survey (ESS) a Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC) projekt analyzuje vazby mezi životními podmínkami a jejich vnímáním ve středoevropských postkomunistických zemích v porovnání s dalšími evropskými zeměmi. Klade si následující otázky: Jak se vyvíjel pocit štěstí a spokojenosti za uplynulých dvacet let v jednotlivých zemích a jejich skupinách? Jaká byla – v makropohledu – souvislost mezi vývojem ekonomické výkonnosti na straně jedné a změnami v deklarované spokojenosti na straně druhé v jednotlivých zemích a jejich skupinách? Jak byl – v mikropohledu – pocit štěstí a spokojenosti korelován s příjmy domácností a jejich dalšími objektivními charakteristikami a jaký díl variance uvedených pocitů můžeme v jednotlivých zemích těmito charakteristikami vysvětlit? Jak se – opět v mikropohledu – utváří souhrnný pocit štěstí a spokojenosti z dalších subjektivních hodnocení a rysů chování, specificky pak jak se na něm podílí hodnocení práce, spokojenost s rodinným životem a náboženská afiliace? Projekt vyústí do závěrů o interakcích mezi objektivními a subjektivními indikátory, které je nutno sledovat ve výzkumu a uvažovat v koncipování sociálních politik.

Zdraví a rodina – ISSP 2011 a 2012

Řešitelka: PhDr. Dana Hamplová, Ph.D.

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2011–2014

Výzkum vztahu mezi rodinným životem a psychickým a fyzickým zdravím je jedním z velkých témat současné sociologické, demografické a epidemiologické literatury. Na jednu stranu vzbuzuje zájem otázka, jak rodinný stav a rodičovství ovlivňuje zdraví a chování jedince, na druhou stranu rostoucí počet studií začíná věnovat pozornost otázce, jak se rodiny mění a přizpůsobují situaci, kdy se musí starat o nemocného člena. Důležitost vztahu mezi rodinou a zdravím je zdokumentovaná v celé řadě zemí. Srovnávací výzkumy jsou relativně málo časté, ačkoliv existuje řada teoretických i empirických důvodů, proč by tento vztah měl být závislý na sociálním kontextu, a ačkoliv by srovnávací výzkum mohl zásadně přispět k vysvětlení daného vztahu. Cílem tohoto projektu je proto zkoumat vztah mezi rodinou a zdravím, a to jak v českém národním kontextu, tak v mezinárodním srovnání. Součástí projektu je účast na mezinárodním srovnávacím programu ISSP (ISSP 2011 – Zdraví a ISSP 2012 – Rodina a měnící se gender role).

Masové vysoké školství v institucionálním kontextu: etnografie vysokoškolských kateder v České republice

Řešitelka: Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.

Poskytovatel: Grantová agentura ČR

Doba řešení projektu: 2011–2013

Cílem projektu je popsat a porozumět současným proměnám vysokého školství zdola – prostřednictvím etnografického výzkumu vysokoškolských kateder – a kriticky přispět k rozvoji teorií masifikace (Trow) a akademického kapitalismu (Slaughter et al.). Konceptuálně a metodologicky vychází projekt ze studií vědy a technologií (STS), studií vysokého školství (*higher education research*) a ustavujících se antropologických přístupů ke studiu reforem vysokoškolského vzdělávání. Výzkum se soustředí na to, jak se uskutečňují proměny českého vysokého školství v konkrétních aktivitách vysokoškolských kateder – tj. ve výuce, studiu, výzkumu a předávání a přenosu znalostí. Klade důraz na postavení a perspektivy různých aktérů těchto činností, tj. vyučujících, studujících a fakultního/univerzitního vedení, a interakce mezi nimi.

Sociální kapitál jako faktor ovlivňující regionální disparity a regionální rozvoj

Řešitelé: PhDr. Jana Stachová, Ph.D., RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.

Poskytovatel: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (program WD – Výzkum pro řešení regionálních disparit, číslo projektu WD-13-07-1)

Doba řešení projektu: 2007–2011

Předmětem řešení projektu bylo odhalování základních rysů regionálních disparit se zřetelem k úloze a významu sociálního a lidského kapitálu v rozvoji území. Výsledky zachytily specifickou historickou etapu utváření sociálního kapitálu v regionu v souvislosti s institucionalizací regionu – Kraje Vysočina. Podrobnější analýzy různě definovaných podsouborů respondentů v Kraji Vysočina a jejich porovnání s podobně definovanými podsoubory v ostatních krajích identifikovaly specifické rysy Kraje Vysočina. Empirický výzkum doložil, že při formování sociálního kapitálu v Kraji Vysočina hrál klíčovou roli Krajský úřad Kraje Vysočina svojí koncepční a koordinační činností. Rozvoj kraje by však nemohl být úspěšný bez těsné součinnosti se zástupci podnikatelského sektoru a bez spolupráce s organizacemi občanského sektoru. Region, který se před deseti lety skládal z mikroregionů v periferních oblastech okolních center, se i díky cílenému formování regionálního sociálního kapitálu stal vnitřně integrovaným celkem s pevným postavením v sídelním a regionálním systému ČR. Klíčovou roli kraje a krajem zřízených organizací ukázala i specificky zaměřená analýza sítě aktérů v cestovním ruchu. Příjemcem koordinátorem byla Česká zemědělská univerzita, dalšími příjemci pak Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Regionální disparity v dostupnosti bydlení, jejich socioekonomické důsledky a návrhy opatření na snížení regionálních disparit

Řešitel: Ing. Mgr. Martin Lux, Ph.D.

Poskytovatel: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, (WD 05-07.3)

Doba řešení projektu: 2007–2011

Cílem projektu bylo zejména odhalit a kvantifikovat regionální disparity ve finanční a fyzické dostupnosti bydlení a jejich vývoj, analyzovat vybrané důsledky těchto disparit a navrhnout

opatření, která povedou ke snížení disparit a zvýšení finanční a fyzické dostupnosti bydlení. Hlavním přínosem projektu bylo odhalení a kvantifikace vývoje i aktuálních regionálních disparit mezi kraji NUTS 3 ve finanční i fyzické dostupnosti bydlení a komplexní analýza vybraných důsledků těchto regionálních disparit na migraci za prací, demografické chování mladé generace a zejména pak ohrožení finanční nedostupností bydlení a sociálním vyloučením. Smyslem projektu bylo následně též identifikovat jevy ovlivňující fyzickou i finanční dostupnost bydlení a regionální disparity ve finanční a fyzické dostupnosti bydlení, které je možno efektivně ovlivnit regulačními zásahy, a v poslední fázi tak navrhnout různá konkrétní opatření v oblasti bytové politiky. Mezi takové inovativní nástroje státu vyvinuté v rámci projektu patří například koncept celoživotního bydlení, posílení variability bytového fondu nebo systém garantovaného bydlení. Výsledky analytické i aplikované části výzkumu, prováděného na třech výzkumných pracovištích v ČR, byly publikovány v 5 monografiích, 12 odborných statích a řadě studií typu *policy paper*. V současnosti jsou některá z navrhovaných opatření již zaváděna do praxe.

Zdroje dat, výzkum standardů, kvality dat a metody harmonizace dat pro mezinárodní sociální komparativní výzkum a integraci do sítě CESSDA

Řešitel: Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.

Poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (INGO-LA, LA09010)

Doba řešení projektu: 2009–2011

Projekt byl zaměřen na posílení datového a metodologického zázemí pro empirický sociálněvědní výzkum s důrazem na mezinárodní komparaci. Sledoval dva okruhy cílů: (1) akvizice, standardizované zpracování a archivace balíku dat ze socioekonomických výzkumů a jejich zpřístupnění v Českém sociálněvědním datovém archivu (ČSDA) pro účely dlouhodobého využívání, (2) metodologický výzkum v oblasti kvality, standardizace a harmonizace dat pro účely mezinárodního komparativního výzkumu. Účelem těchto aktivit bylo zároveň přispět k prohloubení integrace českých datových služeb do evropské sítě sociálněvědních datových archivů CESSDA v souvislosti s probíhající proměnou této organizace. Byla archivována a zpřístupněna data celkem 59 výzkumných projektů, byly zpracovány studie standardů archivace digitálních údajů a management dat, přehledové studie v oblasti zdrojů dat a metodologické studie kvality dat a metod harmonizace dat. Projekt na tomto základě připravil řadu statí pro recenzované časopisy, kapitoly pro recenzované knihy, tři monografie, sadu manuálů nyní dostupných na webu a řadu informačních článků. Hlavním výstupem je monografie *Cesty k datům. Zdroje a management sociálněvědních dat v České republice*, která byla přijata k publikaci v Sociologickém nakladatelství (SLON) a vyjde v roce 2012. Výstupy byly využity při zapojení ČSDA do budování infrastruktury CESSDA.

PARTNER – Partnerství a participace v místní veřejné správě: význam, praxe, příslib

Řešitel: Mgr. et Mgr. Daniel Čermák

Poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (Národní program výzkumu II, program „2D-Sociálně-ekonomický rozvoj české společnosti“)

Doba řešení projektu: 2006–2011

Cílem tohoto projektu byla analýza procesů spolupráce, partnerství a participace v místní veřejné správě. Sledoval několik cílů. Nejprve bylo nutno zjistit, jak rozumí výše zmiňovaným procesům sami aktéři, tedy občané a organizace nestátního neziskového sektoru, soukromého sektoru a místní

veřejné správy, a dále se zaměřil na analýzu přínosů procesu participace, spolupráce a partnerství a na obtíže, s jakými se prosazují. Výsledkem projektu bylo poznání, jak dochází v podmínkách České republiky k přechodu od vertikální vlády (*government*) k horizontálnímu vládnutí (*governance* či *new governance*). Díky množství sebraných materiálů a širě užitých metod jsou autoři schopni odpovědět například na následující otázky:

- Jaký konkrétní přínos má partnerství a participace ve veřejné správě?
- Jak se rozsah a definice partnerství a participace měnil v čase?
- Je účast občanů na rozhodování přínosem, nebo brzdou efektivního rozhodování?
- Mají občané vůbec zájem účastnit se lokálního dění a rozhodování?
- Má místní veřejná správa zájem spolupracovat s dalšími lokálními aktéry?

Na základě provedených výzkumů je možné říci, že dosažení stavu mocenské rovnováhy mezi občany, občanskými organizacemi a aparátem veřejné správy není příliš pravděpodobné, protože to bude vždy veřejná správa, která ponese odpovědnost za poskytování určitých služeb občanům. Směr rozhodování veřejné správy však může být v úspěšných případech partnerství a participace korigován tak, aby důsledněji reflektoval veřejný zájem.

Národní kontaktní centrum – ženy a věda II.

Řešitelka: Mgr. Marcela Linková

Poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (program EUPRO, OK08007)

Doba řešení projektu: 2008–2012

Národní kontaktní centrum – ženy a věda je projekt, který se zasazuje o zlepšení postavení žen a mladých lidí ve vědě a rozvoj genderové rovnosti v akademickém prostředí. NKC-ŽV kombinuje výzkumnou, podpůrnou a advokační činnost. V rámci podpůrných a advokačních aktivit monitoruje stav genderové rovnosti ve vědě v ČR, spolupracuje se státními a veřejnými institucemi v oblasti vědy a výzkumu a univerzitními a výzkumnými pracovišti a realizuje mentoringový program pro středoškolské studentky se zájmem o technické obory. Na podporu začínajících vědců a vědkyň a studujících provozuje informační portál INFOMAT (<http://www.nkc.cz>). V rámci projektu jsou vydávány samostatné publikace a elektronický měsíčník *newsLetter*. Projekt je zapojen do evropských sítí a projektů. Členky řešitelského týmu se účastní připomínkových řízení a působí v poradních orgánech českých a evropských institucí v oblasti genderové rovnosti ve vědě.

Rozvojové zájmy pohraničních regionů (na příkladu Orlicka)

Řešitelka: PhDr. Zdenka Vajdová

Poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (sociálně-ekonomický rozvoj české společnosti, 2D06001)

Doba řešení projektu: 2006–2011

Vedle diferenciaci a marginalizace určitých sociálních vrstev populace dochází i k regionální diferenciaci a marginalizaci. Cílem bylo zmapování problematiky na úrovni celku a vybraného regionu, zjištění stupně marginalizace českého pohraničí a stanovení podmínek setrvalosti venkovského osídlení v něm. Příjemcem koordinátorem je Ústav geoniky AV ČR, v.v.i., dalšími příjemci Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., a Ústav soudobých dějin AV ČR, v.v.i., spolupříjemcem Sdružení obcí Orlicko. Poznatky, které řešení projektu získalo, jsou publikovány v řadě knih i odborných článků. Podstatným poznatkem je rozpoznání sociálního kapitálu a spolupráce různých

subjektů v oblasti jako významného zdroje, o nějž lze opřít rozvojové aktivity pohraničí. Je to vedle omezených a ztenčujících se dotací do strukturálně postižených pohraničních oblastí zdroj, který je udržitelný. Proto je ke státní správě a samosprávě orientováno doporučení podpořit síť spolupracujících subjektů, jejichž součástí jsou organizace všech tří sektorů. Na příkladu Orlicka se tak ukázal význam místních akčních skupin pro rozvoj regionu a význam sítě rovnoprávných aktérů, posilujících sociální kapitál společenství a úspěšná partnerství např. v rozvoji cestovního ruchu, který představuje potenciál rozvoje celého regionu.

Projekt CESSDA: vytvoření českého uzlu CESSDA-ERIC a jeho zapojení do panevropské velké výzkumné infrastruktury datových služeb pro socioekonomický výzkum

Řešitel: Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.

Poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (Velké infrastruktury pro výzkum, experimentální vývoj a inovace, LM2010006)

Doba řešení projektu: 2010–2015

Hlavním cílem projektu je vytvořit český uzel evropské velké distribuované výzkumné infrastruktury Konsorcium evropských sociálněvědních datových archivů CESSDA-ERIC, a zajistit tak zapojení České republiky do vybudování jednotného evropského systému sociálněvědních datových služeb. Centralizované, veřejně přístupné datové archivy patří k základním infrastrukturám pro sociálněvědní výzkum a výuku. Tyto archivy slouží jako platforma pro sdílení dat a výzkumných nástrojů mezi výzkumnými týmy, usnadňují používání dat z vědeckých výzkumů ve vysokoškolské výuce, umožňují kombinaci více datových zdrojů v jednotlivých projektech a prostřednictvím propojování databází přispívají k produkci nového empirického materiálu. Projekt CESSDA byl vybrán v procesu ESFRI a zařazen do ESFRI Roadmap za účelem vytvoření jedné z ústředních výzkumných infrastruktur Evropského výzkumného prostoru. Na základě propojení evropských datových archivů sdružených v současné síti CESSDA nyní vzniká společná datová infrastruktura, která umožní výzkumníkům vyhledávat a získávat socioekonomická data v Evropě v rámci jednotného integrovaného systému vysoce kvalitních datových služeb. CESSDA tím odpovídá na poptávku po datových zdrojích pro evropský komparativní výzkum a významně posiluje podmínky pro dosahování excelence v evropském sociálněvědním výzkumu. Hlavní přínos pro české výzkumníky je v integraci českých dat do kontextu mezinárodních databází, a tedy ve vytvoření datového zdroje pro mezinárodní komparace zahrnující Českou republiku. Dostupnost mezinárodně srovnatelných dat je podmínkou pro orientaci výzkumu na mezinárodní excelenci a zároveň východiskem pro účast v mnoha projektech programů EU a dalších mezinárodních programů.

Vytvoření českého uzlu panevropského projektu velké výzkumné infrastruktury European Social Survey (ESS - survey)

Řešitelka: Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D.

Poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (Velké infrastruktury pro výzkum, experimentální vývoj a inovace, LM2010012)

Doba řešení projektu: 2010–2014

Projekt má za cíl vybudování národního uzlu evropské infrastruktury ESS v České republice a realizaci páté, šesté a sedmé vlny výzkumných šetření, které jsou centrální činností ESS. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., stál u zrodu projektu ESS v roce 2001. Od té doby se podílel na realizaci prvního, druhého a čtvrtého kola projektu. Předmětem řešení projektu v roce 2011 byla realizace pátého kola

sběru dat (Round 5) s tématy *Práce, rodina, blahobyt: důsledky ekonomické recese a Důvěra v trestní spravedlnost: evropská komparativní analýza*. Česká data tak byla zveřejněna 16. října 2011 v první edici (Edition 1.0) spolu s daty z Belgie, Bulharska, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Izraele, Maďarska, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Ruské federace, Slovinska, Španělska, Švédska, Švýcarska a Velké Británie. Zveřejněny byly již první výsledky pátého kola sběru dat (viz <http://www.europeansocialsurvey.org/> -> Trust in Justice).

European Social Survey (ESS) je dlouhodobý výzkumný projekt, jehož cílem je porozumět moderní evropské společnosti a změnám, které v ní probíhají. ESS patří mezi přední projekty Evropského výzkumného prostoru a je zařazen do ESFRI Roadmap. V roce 2005 získal jako první projekt v oblasti sociálních a humanitních věd s českou účastí Descartesovu cenu udělovanou Evropskou komisí. Na konci roku 2011 by se projekt ESS měl změnit na evropskou výzkumnou infrastrukturu ESS ERIC se sídlem ve Velké Británii. Náplní projektu ESS je příprava a realizace mezinárodních kvantitativních výzkumných šetření populací evropských zemí a poskytování souvisejících datových a vzdělávacích služeb. Tato šetření se v evropských státech provádějí biannuálně. Data z výzkumných šetření ESS jsou archivována a zdokumentována v datovém archivu Norwegian Social Sciences Data Service. Ten je zpřístupňuje v režimu „open access“ a uživatelé je mohou po registraci volně a pohodlně stahovat na webových stránkách.

Bariéry a možnosti využití flexibilních forem práce v ČR

Řešitelka: Mgr. et Mgr. Lenka Formánková, spoluřešitelky: Mgr. Radka Dudová, Ph.D., PhDr. Marta Vohlídalová

Poskytovatel: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (HC 210/11)

Doba řešení projektu: 2011–2011

Projekt aplikovaného výzkumu byl zaměřen na téma možnosti zavádění flexibilních forem práce v České republice. Flexibilita pracovní síly a flexibilita trhu práce představují vysoce aktuální téma na poli sociální, ale i firemní politiky evropských zemí. V České republice upravuje flexibilní formy zaměstnání Zákoník práce (zákon č. 262/2006 Sb.) již od roku 2006, v praxi ale zatím nejsou příliš využívány. V České republice totiž na rozdíl od jiných členských států EU neexistují opatření či programy, které by využití flexibilních forem práce podpořily. Cílem projektu bylo analyzovat zkušenosti s flexibilními formami práce ve Francii, Nizozemí, Slovinsku, Dánsku a Švédsku a srovnat je se situací v České republice. Evropské země, které byly vybrány do analýzy, mají jak tradici vysoké míry participace žen na trhu práce, tak zkušenost s vysokým podílem žen pracujících na zkrácené pracovní úvazky. Důležitým obsahem studie je dále hodnocení dopadů opatření na podporu flexibilních forem organizace práce, jak jsou prosazovány v jiných evropských státech, a je zhodnoceno, do jaké míry je praxe z vybraných evropských zemí přenositelná do českého kontextu a jaká opatření je možné navrhnout, aby došlo ke změně stávající praxe v České republice.

Sociální a institucionální podmíněnost rozvoje kultury a uchování kulturního dědictví v regionálním prostředí a její využití v efektivnější organizaci kulturních aktivit regionu

Řešitelka: Mgr. Věra Patočková, M.A.

Poskytovatel: Ministerstvo kultury ČR (Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI), DF11P01OVV032)

Doba řešení projektu: 2011–2014

Vedle jiných otázek výzkumu kultury je zdůrazňována důležitost poznání prostorové diferenciace kultury, její prostorové dostupnosti i regionálních rozdílů a specifik. Cílem projektu je zjištění, jak jsou rozvoj kultury, organizace a využití kulturních aktivit podmíněny sociálním a institucionálním prostředím regionu a jak lze využít tuto znalost v činnosti subjektů, které se v oblasti kultury a uchování kulturního dědictví angažují. Sociálním prostředím rozumíme strukturální charakteristiky obyvatel, míru sociálního kapitálu a míru soudržnosti a jejich regionální specifika; institucionálním prostředím rozumíme veřejnou správu regionu, zvláště její samosprávné orgány, dále organizace neziskového a podnikatelského sektoru. Soustředěná pozornost je věnována iniciativní a koordinační funkci orgánů krajů a obcí v oblasti kultury a uchování kulturního dědictví a využití kultury a kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu v regionu. V březnu 2011 byla zahájena první etapa výzkumného projektu s názvem Regionální diference v postojích obyvatel ČR ke kultuře, která potrvá do listopadu 2012. V rámci této etapy bylo realizováno dotazníkové šetření reprezentativního souboru občanů ČR.

Snižování bezpečnostních rizik korupce a organizovaného zločinu v České republice

Řešitel: Michael L. Smith, Ph.D.

Poskytovatel: Ministerstvo vnitra ČR (Program bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010–2015 (BV II/2-VS), VG20102013029)

Doba řešení projektu: 2010–2013

Cílem projektu je předcházet vážným bezpečnostním rizikům organizovaného zločinu a korupce v České republice, přičemž hlavní důraz je kladen na mechanismy, jejichž prostřednictvím k uvedeným trestným činům dochází. Projekt zpracuje a navrhne legislativní i nelegislativní reformy zaměřené na řešení bezpečnostních rizik, která vyplývají z neprůhlednosti lobbyingu u veřejných činitelů a financování politických stran. Pro tento účel členové výzkumného týmu shromažďují a analyzují komplexní data o soukromých darech hlavním politickým stranám z let 2006–2010. V roce 2011 bylo realizováno „Šetření českého podnikatelského prostředí 2011“, které je hlavní zdroj dat o zkušenosti firem a názorech řídících pracovníků spojené s lobbyingem a korupcí v České republice. V rámci projektu byla také provedena analýza „Zásady reformy regulace lobbyingu“, která obsahuje klíčová doporučená legislativní a nelegislativní opatření v oblasti regulace a zprůhlednění lobbyingu v ČR a podrobné zdůvodnění těchto opatření. V roce 2011 projekt spoluorganizoval celkem devět workshopů a seminářů a publikoval vědecké články v impaktovaných časopisech *Communist and Post-Communist Studies* a *Sociológia*.

3.5. Charakteristiky výzkumných projektů – mezinárodní

Pro dále uvedené projekty byla získána podpora ve veřejných soutěžích v rámci EU. Jsou tedy podporovány z rozpočtu na vědu a výzkum EU a Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., je v pozici koordinátora české části výzkumu u 2 projektů.²

FEMCIT — Gendered Citizenship in Multicultural Europe: The Impact of Contemporary Women's Movement

Koordinátor české části výzkumu: PhDr. Hana Hašková, Ph.D.

Poskytovatel: European Commission

Doba řešení projektu: 2007–2011

Předmětem projektu bylo zkoumání měnících se pojetí a forem občanství s důrazem na genderové vztahy v multikulturním evropském prostoru. V projektu byl zkoumán vliv požadavků a aktivit občanských skupin orientovaných na problematiku genderové rovnosti na redefinice a uplatňování občanství v zemích severní, západní, jižní i východní Evropy. Konkrétně bylo identifikováno a analyzováno šest dimenzí občanství, v jejichž rámci byl sledován vliv ženských hnutí na následující problematiku: politická dimenze občanství (demokratická participace a reprezentace); sociální dimenze občanství (participace na péči o děti); ekonomická dimenze občanství (participace na placené práci, rovnost v zaměstnání); etnická dimenze občanství a dimenze víry (etnicita a vyznání); tělesná dimenze občanství (reprodukční práva a sexualita); intimní dimenze občanství (transformace intimních vztahů).

Členky českého výzkumného týmu participovaly na zkoumání sociální dimenze občanství. Společně se zahraničními kolegyněmi komparovaly vývoj participace na péči o děti od 50. let do současnosti v ČR, Španělsku, Finsku a Norsku, a to z hlediska genderu, etnicity, občanství a vlivu strukturálních faktorů a občanských skupin orientovaných na problematiku genderové rovnosti, občanství a etnicity. Za využití historické, sociologické a diskurzivní institucionální analýzy přinesl kromě toho český výzkumný tým alternativní explanaci rozdílů a podobností současných politik, diskurzů a praxe péče v zemích střední a východní Evropy. Na rozdíl od jednostranného zaměření na komparaci socioekonomických podmínek po roce 1989 odkryl institucionální a kulturní zakotvenost současných politik, diskurzů a praxe péče v historickém vývoji těchto zemí. Kromě publikování v českých a zahraničních recenzovaných časopisech na dané téma vydal český výzkumný tým v roce 2009 v rámci projektu knihu *Women and Social Citizenship in Czech Society: Continuity and Change*. V ní členky výzkumného týmu problematizovaly statický popis postavení žen a genderových vztahů v komunistických společnostech střední a východní Evropy, etapizovaly období před i po roce 1989, která byla charakteristická odlišnými vzorci participace žen na trhu práce a institucionálním rámováním kombinace práce a péče. Zároveň optikou institucionální analýzy vysvětlily kontinuitu politik, diskurzů a praxe kombinování práce a péče v období radikální proměny české společnosti po

² Projekty jsou řazeny podle pořadového čísla v souhrnné tabulce 3.2.

roce 1989. V neposlední řadě právě český výzkumný tým zajistil v roce 2008 uspořádání mezinárodního intenzivního kurzu pro doktorandy Gendered Citizenship in Multicultural Europe: The Impact of Contemporary Women's Movements, který byl jeho účastníky velmi pozitivně evaluován. Jedna členka výzkumného týmu participovala také na zkoumání tělesné dimenze občanství (*bodily citizenship*), v jejímž rámci se soustředila spolu se zahraničními kolegyněmi na historický vývoj praxe a přístupu k interrupcím a prostituci v české společnosti, Nizozemí, Portugalsku a Švédsku. Výsledkem byla evaluace míry redefinice dominantních politických diskurzů těla a tělesnosti a redefinice politiky kontroly těla a sexualit v těchto zemích. Analyzován byl také vliv evropeizace a multikulturní reality v Evropě na debatu nad autonomií těla a příležitostmi pro ochranu práv na tělesnou integritu. Kromě jednoho recenzovaného a jednoho impaktovaného zahraničního článku na téma vývoje interrupcí v totalitním režimu z foucaultovské perspektivy a jeho úzkého vztahu k občanství žen napsala také na dané téma knihu vydanou v ČR a dohromady se zahraničními kolegyněmi připravuje knihu pro vydání u zahraničního nakladatelství Palgrave.

RECON — Reconstituting Democracy in Europe

Koordinátor české části výzkumu: PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc.

Poskytovatel: European Commission

Doba řešení projektu: 2007–2011

Cílem projektu RECON bylo objasnit, zda je demokracie možná za podmínek pluralismu, diverzity a komplexního víceúrovňového vládnutí, a to s ohledem na výzvy, kterým demokracie čelí v Evropské unii i v jednotlivých členských státech. RECON pracoval se třemi rozdílnými modely demokratické rekonstrukce: (1) EU jako funkční regulační režim národních demokratických států; (2) EU jako multinárodní federální stát; (3) vývoj post-národní Unie s explicitním kosmopolitním rázem.

Projekt RECON vyhodnocoval tyto možné přístupy demokratické rekonstrukce a jejich životaschopnost – jak v empirickém, tak v normativním ohledu – prostřednictvím analýzy: konstitucionalizačního procesu; institucionálního komplexu na úrovni EU i jednotlivých států; role a postavení genderu v rozšířené Evropě; kvality demokracie a kapacity vládnutí Evropské unie v daňové/fiskální a zahraniční/bezpečnostní politice; a víceúrovňové konfigurace občanské společnosti/veřejné sféry. RECON byl významným přínosem k poznání procesu rozšíření EU k přeměně a konsolidaci demokracie v nových členských státech. Česká strana se podílela na třech sub-projektech (WP) se zaměřením na měření kvality demokracie a víceúrovňovou parlamentní reprezentaci; úlohu občanské společnosti, veřejné sféry a médií; utváření evropské identity.

Projekt ukázal strategie, kterými může být demokracie posílena a občanská participace zvýšena, a poskytl řadu politických doporučení v souladu s těmito strategiemi. Výsledky v jednotlivých dílčích projektech ukázaly, že nelze mluvit o jednom převládajícím modelu EU, ale že lze pozorovat v některých důležitých oblastech posun od modelu (1) – EU jako funkční regulační režim národních demokratických států k modelu (3) – post-národní Unie s explicitním kosmopolitním rázem, i když ten se zatím nezdá být plně realizovatelný.

3.6. Charakteristiky výzkumných projektů – strukturální fondy

Pro dále uvedené projekty byla získána podpora ve veřejných soutěžích v rámci strukturálních fondů, operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost – OPVK, a od Evropské unie z programu Central Europe. Projekty OPVK jsou zajištěny především finančními prostředky z Evropského sociálního fondu (ESF) na zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., je v pozici partnera projektu.

Laboratoř sociálněvědních výzkumů – inovace studijních oborů Sociologie a Politologie a evropská studia v souladu s potřebami trhu práce

Řešitel: Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.

Poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, CZ.1.07/2.2.00/07.0126)

Doba řešení projektu: 2009–2011

Hlavním cílem projektu řešeného v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost byla podpora výuky studijních oborů Sociologie a Politologie a evropská studia na Univerzitě Palackého v Olomouci za účelem zvýšení šancí studentů na uplatnění na trhu práce. SOÚ pro účely rozšíření výukových programů realizoval specializované mezioborové workshopy zaměřené na seznámení s praxí sociálního výzkumu a podílel se na zřizování Laboratoře sociálněvědních výzkumů, která umožňuje realizaci odborné praxe studentů prostřednictvím jejich zapojení do reálných výzkumných projektů. V rámci projektu byly za účasti pracovníků SOÚ vytvářeny mezioborové výzkumné *ad hoc* týmy složené z akademiků, posluchačů doktorského studijního programu, studentů bakalářského a magisterského programu sociálněvědních oborů a expertů partnerských institucí. Koordinátorem projektu byla Univerzita Palackého v Olomouci. Partnery projektu Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., a Focus – centrum pro sociální a marketingovou analýzu. Činnost Laboratoře sociálněvědních výzkumů a navázaná spolupráce pokračuje i po skončení projektu (viz webové stránky <http://www.lsvv.eu/>).

HELPS – Housing and Home-care for the Elderly and Vulnerable People and Local Partnership Strategies in Central European Cities

Řešitel: Ing. Mgr. Martin Lux, Ph.D.

Poskytovatel: European Regional Development Fund – CENTRAL EUROPE Programme

Doba řešení projektu: 2011–2014

Obecným cílem projektu je napomoci rozvoji strategií a postupů umožňujících zvýšit kvalitu života ohrožených skupin (konkrétně seniorů a osob s postižením) v městských oblastech střední Evropy. Projekt prosazuje strategii politiky integrace a inovativních zásahů, které jsou vzájemně provázány na třech úrovních: (1) jedinec a prostředí (plánování a realizace životního prostoru a městských infrastruktur, které jsou přístupné a přizpůsobené všem, zejména – avšak nejen – seniorům, prostřednictvím nových technologií umožňujících snižovat prostorovou izolaci); (2) jedinec a společnost (poskytování kvalitních pečovatelských služeb a pokles sociální segregace ohrožených

skupin skrze sociální a komunitní sítě, které mohou zahrnovat různé aktéry); (3) jedinec a veřejné služby (posílení sociální soudržnosti a finanční udržitelnosti služeb prostřednictvím nových modelů organizace a managementu veřejných i soukromých zdrojů přidělených na péči o ohrožené skupiny). Konkrétně projekt směřuje k rozvíjení a upevnění inovativních řešení v oblasti bydlení a péče podporou modelů politik, produktů a služeb orientovaných na zapojení širokého spektra lokálních aktérů.

ADAPT2DC – New Innovative Solutions to Adapt Governance and Management of Public Infrastructure and Services to Demographic Change in Shrinking Regions and Cities of CE

Řešitel: RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.

Poskytovatel: Evropská unie, European Regional Development Fund, program Central Europe

Doba řešení projektu: 2011–2014

Cílem projektu je analyzovat proces demografických změn (zvláště úbytek počtu obyvatel a s ním související změny demografické struktury) v regionech a městech ve střední Evropě a jejich důsledky pro schopnost dotčených regionů a měst zajišťovat na svém území veřejné služby a fungování infrastruktury. Projekt v první fázi komparativně analyzuje procesy demografické změny a náklady na zajištění veřejných služeb a infrastruktury v regionech NUTS 3 ve střední Evropě. Ve druhé fázi se projekt soustředí na detailní analýzu dopadů demografických změn na management veřejných služeb a infrastruktury ve vybraných „pilotních regionech“. Cílem této série případových studií je především analyzovat strategie, které regiony i města v reakci na demografické změny používají, a identifikovat příklady dobré praxe a inovativní řešení používaná pro zajištění veřejných služeb a infrastruktury. V závěrečné fázi projektu bude připraven přehled o inovativních a účinných strategiích, jimiž města a regiony reagují na problémy vyvolané demografickými změnami, a bude zajištěno rozšíření těchto informací mezi regiony a města ve střední Evropě.

3.7. Projekty aplikovaného výzkumu řešené na základě hospodářských smluv a odborné expertizy

Tabulka 3.7.1 – Výzkumy realizované na základě hospodářských smluv v roce 2011

zadavatel	popis	využití
Art for Life, o.s.	Blok otázek s tematikou informovanosti české veřejnosti o HIV a AIDS a postojů k těmto nemocem byl zařazen do omnibusového dotazníku květnové vlny kontinuálního šetření „Naše společnost“. Výstupy projektu byly datový soubor, technická zpráva a závěrečná zpráva s interpretacemi výsledků.	Výsledky průzkumu byly využity v rámci kampaně Art for Life, o.s., zaměřené na boj proti AIDS.
Becker & Poliakoff s.r.o.	Blok otázek s tematikou vlivu image stavební společnosti Skanska byl zařazen do omnibusového dotazníku červnové vlny kontinuálního šetření „Naše společnost“. Výstupy projektu byly datový soubor, technická zpráva a závěrečná zpráva s interpretacemi výsledků.	Výsledky průzkumu byly využity pro zhodnocení dopadů vybraných veřejných a politických událostí na image stavební společnosti Skanska a pro přípravu dalších strategií na její podporu.
Institút pre verejné otázky	Blok otázek s tematikou historického vědomí a paměti české veřejnosti byl zařazen do omnibusového dotazníku říjnové vlny kontinuálního šetření „Naše společnost“. Výstupy projektu byly datový soubor a technická zpráva.	Výsledky jsou využívány v rámci mezinárodního komparativního výzkumu historického vědomí v zemích Visegrádské čtyřky a mimo jiné prezentovány na mezinárodní konferenci „My Hero – Your Enemy. Listening to Understand“.
Univerzita Karlova v Praze	Blok otázek s tematikou profesních aspektů sociálního kapitálu v české společnosti byl zařazen do omnibusového dotazníku listopadové vlny kontinuálního šetření „Naše společnost“. Výstupy projektu byly datový soubor a technická zpráva.	Výsledky jsou zadavatelem výzkumu využívány při jeho badatelských aktivitách v oblasti zkoumání sociálního kapitálu.
Ministerstvo zemědělství	Blok otázek s tematikou informovanosti české veřejnosti o kvalitě a bezpečnosti potravin, jejich spotřebitelském chování a očekáváních byl zařazen do omnibusového dotazníku prosincové vlny kontinuálního šetření „Naše společnost“. Výstupy projektu byly datový soubor, technická zpráva a závěrečná zpráva s interpretacemi výsledků.	Výsledky výzkumu jsou zadavatelem využívány v rámci evaluace dosavadní činnosti v oblasti posilování veřejného povědomí o bezpečnosti a kvalitě potravin a pro přípravu dalších strategií na jejich podporu.

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.í.

Tabulka 3.7.2 – Odborné expertizy vypracované v roce 2011 pro státní orgány, instituce a podnikatelské subjekty

autoři a název	příjemce/zadavatel	popis
Kostecký, T., V. Patočková. 2011. <i>Country Report. Social Sciences and Humanities in the Czech Republic – 2011</i> . Evropská komise, 55 s.	METRIS – Monitoring European Trends in Social Sciences and Humanities, Evropská komise, DG-Research, Directorate L, Science, Economy and Society	Národní zpráva z projektu, který monitoruje trendy v sociálních a humanitních vědách a je koordinován Technopolis Consulting Group.
Formánková, L., R. Dudová, M. Vohlídalová. 2011. <i>Bariéry a možnosti využití flexibilních forem práce v ČR</i> . Výzkumná sonda pro MPSV. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 150 s.	Ministerstvo práce a sociálních věcí	Zpráva z výzkumu k možnostem zavádění flexibilních forem práce v České republice.
Leontiyeva, Y., B. Tollarová. 2011. <i>Šetření cizinců o jejich příjmech, výdajích a remitencích. Závěrečná zpráva z výzkumu</i> . Praha: Sociologický ústav AV ČR, 62 s.	Český statistický úřad	Výzkumná zpráva z výzkumu příjmů, výdajů a remitencí cizinců v ČR.
Leontiyeva, Y., B. Tollarová. 2011. <i>Results from a Survey of Foreigners' Incomes, Expenditures and Remittances. Main Findings Concerning Remittances</i> . Praha: Sociologický ústav AV ČR, 32 s.	Český statistický úřad	Výzkumná zpráva z výzkumu příjmů, výdajů a remitencí cizinců v ČR připravená pro Eurostat.
Prokeš, V., L. Andrášová, M. L. Smith. 2011. <i>Závěry z expertních stolů o lobbyingu</i> . Praha: Respekt institut, 18 s.	Ministerstvo vnitra ČR	Závěry a doporučení k regulaci lobbyingu vzešlé ze setkání odborníků v rámci projektu Expertní stoly o lobbyingu.
Tenglerová, H. (ed.). 2011. <i>Postavení žen v české vědě a aktivity na jejich podporu. Monitorovací zpráva za rok 2010</i> . Praha: Sociologický ústav AV ČR, 53 s.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Pravidelná zpráva o postavení žen v české vědě podávaná v rámci projektu Národní kontaktní centrum – ženy a věda.
Mansfeldová, Z., M. Myant, F Bönker. 2011. <i>SGI Sustainable Governance Indicators 2011. Czech Republic report</i> . Gütersloh: Bertelsmann Stiftung, 32 s.	Bertelsmann Stiftung, Německo	Národní zpráva o stavu a strategiích vládnutí.
Křížková, A. 2011. <i>Crisis and Recovery in Europe. Labour Market Impact on Men and Women</i> . External report commissioned by and presented to the EU Directorate-General Employment and Social Affairs, Unit G1 'Equality between Women and Men', 30 p.	Evropská komise, Directorate-General Employment and Social Affairs, Unit G1 'Equality between Women and Men'	Národní expertní zpráva z hodnocení dopadů ekonomické krize na trh práce z hlediska genderové rovnosti.
Křížková, A. 2011. <i>National Expert Assessment of the Gender Perspective in the National Reform Programme for Employment</i> . External report commissioned by and presented to the EU Directorate-General Employment and Social Affairs, Unit G1 'Equality between Women and Men'	Evropská komise, Directorate-General Employment and Social Affairs, Unit G1 'Equality between Women and Men'	Expertní zpráva z hodnocení dopadů reforem z hlediska genderové rovnosti.

autoři a název	příjemce/zadavatel	popis
Women and Men', 24 p.		
Křížková, A. 2011. <i>The Impact of the Economic Crisis on the Situation of Women and Men and on Gender Equality Policies</i> . External report commissioned by and presented to the EU Directorate-General Employment and Social Affairs, Unit G1 'Equality between Women and Men', 43 p.	Evropská komise, Directorate-General Employment and Social Affairs, Unit G1 'Equality between Women and Men'	Národní expertní zpráva z hodnocení dopadů ekonomické krize z hlediska genderové rovnosti.
Křížková, A. 2011. <i>The Provision of Out-of-school Care in the Czech Republic</i> . External report commissioned by and presented to the EU Directorate-General Employment and Social Affairs, Unit G1 'Equality between Women and Men', 21 p.	Evropská komise, Directorate-General Employment and Social Affairs, Unit G1 'Equality between Women and Men'	Národní expertní zpráva z hodnocení dopadů poskytování mimoškolní péče z hlediska genderové rovnosti.
Křížková, A. 2011. <i>The Socio-economic Impact of Pension Systems on the Respective Situations of Women and Men and the Effects of Recent Trends in Pension Reforms</i> . National report Czech Republic. External report commissioned by and presented to the EU Directorate-General Employment and Social Affairs, Unit G1 'Equality between Women and Men', 58 p.	Evropská komise, Directorate-General Employment and Social Affairs, Unit G1 'Equality between Women and Men'	Národní expertní zpráva z hodnocení dopadů penzijního systému z hlediska genderové rovnosti.
Blahovcová, A., J. Plessingerová, J. Šafr. 2011. <i>Výzkumná zpráva. Spolu o krok dále 2010–2011</i> . Praha: Občanské sdružení Letní dům. 32 s. Dostupné na: http://www.letnidum.cz/res/data/093/010331.pdf	Občanské sdružení Letní dům	Výzkumná zpráva popisuje a hodnotí dopady tréninkového pobytového programu <i>Spolu o krok dále</i> na cílovou skupinu, tj. mladé lidi z dětských domovů.

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.í.

3.8. Publikační výstupy

Vědecké poznatky a výsledky výzkumů byly zveřejňovány ve vědeckých publikacích, domácích i zahraničních, prezentovány na seminářích, národních a mezinárodních konferencích a byly k dispozici orgánům státní správy, vzdělávacím a dalším institucím. Databáze pořízené v rámci výzkumných projektů byly zpřístupňovány odborné veřejnosti v Českém sociálněvědním archivu pro jejich další využití ve výzkumu a při výuce.

V roce 2011 ústav vydal 6 čísel (4x česky, 2x anglicky) recenzovaného impaktovaného oborového periodika *Sociologický časopis / Czech Sociological Review*, 8 samostatných odborných recenzovaných monografií a 2 odborné publikace. Dále Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., vydával následující recenzované odborné časopisy: *Data a výzkum — SDA Info*; *Gender, rovné příležitosti, výzkum*; *Naše společnost*; *newsLetter* a sociologický webzín *SOCIOweb*. Přehled veškerých vydaných publikací uvádí příloha 4.

3.8.1. Publikační činnost Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., za rok 2011

Rozsah a strukturu publikační činnosti výzkumných pracovníků Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., dokumentuje následující tabulka. Je sestavena tak, aby odrážela dvě hlediska: celkovou publikační činnost a současně také publikační činnost, která je uplatněna v databázi Rady pro výzkum a vývoj ČR – RIV. Zachycuje také ty výsledky pracovníků ústavu, které byly publikovány v odborných časopisech a knihách vydaných jinými institucemi v ČR a v zahraničí. Seznam jednotlivých publikací je v příloze 3 a 4.

Tabulka 3.8.1.1 – Přehled publikační činnosti Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., za rok 2011

Typ dokumentu (zdroj: ARL/IPAC)	RIV/not RIV	počet výsledků	poznámka
článek v impaktovaném periodiku	RIV	23	
článek v recenzovaném neimpaktovaném periodiku	RIV	23	
článek v odborném periodiku – nerecenzovaný	not RIV	23	
monografie, kniha jako celek (český jazyk)	RIV	7	
monografie, kniha jako celek (cizí jazyk)	RIV	3	
monografie, kniha jako celek (cizí jazyk)	not RIV	1	
kapitola v monografii (český jazyk)	RIV	21	
kapitola v monografii (cizí jazyk)	RIV	18	
kapitola v monografii (český jazyk)	not RIV	1	
konferenční příspěvek ve sborníku (český jazyk)	RIV	4	
konferenční příspěvek ve sborníku (cizí jazyk)	RIV	2	
konferenční příspěvek ve sborníku	not RIV	2	
recenze	RIV	11	do RIV jako O
elektronický dokument	RIV	269	do RIV jako O
uspořádání konference, workshopu, výstavy	RIV	31	do RIV jako O
výzkumná zpráva	RIV	3	do RIV jako O
výzkumná zpráva	not RIV	130	
novinový článek	not RIV	43	
ostatní výsledek	RIV	1	do RIV jako O
ostatní výsledek	not RIV	2	
Celkem záznamů v databázi ARL/IPAC		618	
Z toho zařazeno do RIV		416	

Zdroj: on-line katalog IPAC: <http://library.sk/i2/i2.entry.cls?ictx=cav&language=2&op=esearch>, ke dni 15. 3. 2012

3.9. Mezinárodní spolupráce

Vědecké a výzkumné aktivity probíhaly v souladu se současnými trendy v nezbytném mezinárodním kontextu, a přesahovaly tak oblast národní vědy. Výzkum byl realizován ve spolupráci se zahraničními partnery; ústav je členem řady mezinárodních organizací a v některých z nich reprezentuje Českou republiku.

V roce 2011 pokračovala účast v 6. rámcovém programu EU (6. RP). Celkem 5 projektů bylo podporováno ze zahraničí z programů v rámci European Research Area (3 projekty ze Strukturálních fondů – 1 projekt z OPVK a 2 projekty z OP CE – a 2 projekty 6. RP). Konference uspořádané pracovníky SOÚ AV ČR, v.v.i., v roce 2011 dosáhly významného uznání od mezinárodní sociologické a společenskovední obce. Zvýšila se také účast mladých doktorandů a vědeckých pracovníků na zahraničních stážích a zapojení do doktorských zahraničních programů.

SOÚ AV ČR, v.v.i., v roce 2011 zajišťoval účast ČR v Mezinárodním programu sociálního výzkumu ISSP (International Social Survey Programme), který je nejrozsáhlejším kontinuálním mezinárodním programem postojových šetření na světě. V roce 2011 byla organizačně a finančně zajištěna a připravena realizace šetření dvou modulů: Zdraví (ISSP 2011) a Rodina a gender role (ISSP 2012), které proběhne na jaře 2012. Do mezinárodní databáze ISSP byla integrována česká data z ISSP 2010 Životní prostředí. Pracovníci se zúčastnili výroční konference ISSP v Mexiku, podíleli se na přípravě mezinárodních dotazníků modulů Rodina a gender role (ISSP 2012), Národní identita (ISSP 2013) a Občanství (ISSP 2014) a na organizaci programu.

SOÚ AV ČR, v.v.i., pokračoval ve spolupráci na budování evropské výzkumné infrastruktury ESS. Tato spolupráce je podpořena projektem MŠMT ČR „Vytvoření českého uzlu panevropského projektu velké výzkumné infrastruktury European Social Survey (ESS – survey)“. Cílem ESS je umožnit dlouhodobý mezinárodní srovnávací výzkum evropských společností. V rámci infrastruktury ESS jsou realizovány ve dvouletých cyklech mezinárodní kvantitativní výzkumy hodnot, postojů, chování a sociodemografických a sociostrukturálních charakteristik populací evropských zemí, metodologický výzkum a vzdělávání v oblasti sociálních věd a jsou poskytovány datové služby širokému okruhu uživatelů.

V roce 2011 byl v rámci ESS (European Social Survey) dokončen výzkum ESS Round 5, který byl kromě pravidelných výzkumných témat věnován dvěma tématům aktuálním: „Rodina, práce a blahobyt: důsledky ekonomické recese“ a „Důvěra v trestní spravedlnost: komparativní evropská analýza“. První edice dat zahrnující data za Belgii, Bulharsko, Českou republiku, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francii, Izrael, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Ruskou federaci, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Velkou Británii byla zveřejněna 26. 10. 2011.

Pokračovala spolupráce Sociologického datového archivu s partnerskými mezinárodními institucemi.

Tabulka 3.9.1 – Mezinárodní vědecká spolupráce Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., dle vybraných forem vědeckých aktivit.

Počet uspořádaných konferencí a workshopů s účastí zahraničních vědců	21
Počet aktivních účastí pracovníků ústavu na mezinárodních konferencích	67
Počet přednášek přednesených na těchto konferencích	67
Počet posterů	0
Počet přednášejících na zahraničních univerzitách	7
Počet členství v redakčních radách mezinárodních časopisů	5
Počet členství v orgánech mezinárodních vědeckých organizací	23
Počet přednášek zahraničních hostů v ústavu	11
Počet grantů a projektů financovaných ze zahraničí	2
z toho z programů EU	2

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

3.10. Spolupráce s vysokými školami a pedagogická činnost

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., je spolurealizátorem dvou akreditovaných doktorských programů Sociologie na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. Dále probíhá rozsáhlá bilaterální spolupráce mezi SOÚ AV ČR, v.v.i., a vysokoškolskými institucemi. Ústav podporuje zapojení svých pracovníků do vysokoškolské výuky, zpřístupňuje výzkumnou infrastrukturu studentům a pedagogům pro účely výuky a zprostředkovává přenos vědeckého zkoumání a výzkumných výsledků do výuky. Řada studentů doktorandského studia různých vysokých škol získává praxi v rámci výzkumných projektů v SOÚ AV ČR, v.v.i. Ústav poskytuje praxe i pro studenty bakalářských a magisterských studijních programů. Následující tabulky poskytují shrnující údaje o pedagogické činnosti pracovníků SOÚ AV ČR, v.v.i., na vysokých školách.

Tabulka 3.10.1 – Zapojení doktorandů do výzkumu v Sociologickém ústavu AV ČR, v.v.i., v roce 2011

Forma vědeckého vzdělávání	Počet absolventů v r. 2011	Počet doktorandů k 31. 12. 2011
Doktorandi (studenti DSP)	2	29

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tabulka 3.10.2 – Spolupráce ústavu s VŠ ve výzkumu: počet projektů a grantů řešených v roce 2011 společně s VŠ

SOÚ AV ČR, v.v.i., příjemcem	3
SOÚ AV ČR, v.v.i., spolupříjemcem	3

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tabulka 3.10.3 – Rozsah pedagogické činnosti pracovníků Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., v roce 2011

	Letní semestr	Zimní semestr
Celkový počet odpřednášených hodin na VŠ v programech bakalářských/magisterských/doktorských	1059	1374
Počet semestrálních cyklů přednášek/seminářů/cvičení v bakalářských programech	13	25
Počet semestrálních cyklů přednášek/seminářů/cvičení v magisterských programech	26	26
Počet pracovníků ústavu působících na VŠ v programech bakalářských/magisterských/doktorských	16	20

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tabulka 3.10.4 – Výčet VŠ institucí, kde se pracovníci SOÚ AV ČR, v.v.i., v roce 2011 podíleli na výuce (vedení přednášek a seminářů, vedení diplomových a doktorských prací atp.)

Doktorské programy
Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy
Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze
Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze
McGill University, Kanada
Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze
Magisterské a bakalářské programy
Anglo-Americká vysoká škola, o.p.s.
Bankovní institut VŠ
CERGE UK a Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy
Collegium Hieronymi Pragensis
Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy
Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně
Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy
Fakulta stavební ČVUT
Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
Filozofická fakulta Západočeské univerzity v Plzni
Hudební a taneční fakulta Akademie múzických umění
Johanes Guttenberg Universität Mainz, Německo
Metropolitní univerzita, Praha
Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy
Univerzita Palackého v Olomouci
<i>Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>

3.11. Vědecké konference, semináře, workshopy a výstavy

Nejvýznamnější vědecké konference, semináře a workshopy pořádané nebo spolupořádané SOÚ AV ČR, v.v.i., v roce 2011:

1 - Vědecké konference

- Linková, M., K. Cidlinská, A. Červinková, A. Ortenová, H. Tenglerová, M. Vohlídalová. 2011. **2. národní konference o ženách a vědě. Gender jako sociální inovace: Rovné příležitosti v měnícím se vědeckém prostředí**, Praha: Akademie věd ČR, 22. 9. 2011.

Konferenci zorganizovalo Národní kontaktní centrum – ženy a věda Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., při příležitosti 10. výročí své existence a 55. zasedání Komise OSN pro postavení žen v březnu 2011, jehož hlavním tématem byl přístup žen a dívek ke vzdělávání, vědě a technologiím. Záštitu nad konferencí převzala místopředsdkyně Senátu Parlamentu ČR Alena Gajdůšková, náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro výzkum a vysoké školství prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., předseda Akademie věd České republiky prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., a ředitel Informačního centra OSN v České republice Michal Broža.

Více informací zde: <http://www.zenyaveda.cz/html/index.php?s1=1&s2=3&s3=24&s4=3>

- Lux, M., K. Bernardyová, M. Mikeszová, P. Sunega. 2011. **Bydlení v regionech: Nové nástroje bytové politiky**. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., Akademie věd ČR, Praha 20. 10. 2011.

Dne 20. října 2011 se v Praze uskutečnila mezinárodní konference „Bydlení v regionech: Nové nástroje bytové politiky“ s účastí významných zahraničních i domácích expertů. Konferenci uspořádali Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., Institut regionálních informací, s.r.o., a Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava. Konference byla určena pro odbornou veřejnost zájímající se o otázky regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení v ČR, inovativní nástroje bytové politiky, trendy v bytových politikách v EU, dopady vývoje dostupnosti bydlení na migraci a porodnost a řešení problému bezdomovců v ČR.

Více informací zde: <http://www.disparity.cz/index.asp?menu=752>

- Hašková, H., L. Formánková. 2011. **Konference Životní dráhy z kvantitativní a kvalitativní perspektivy**. Praha, 20. 10. 2011 – 21. 10. 2011.

Ve dnech 20.–21. 10. 2011 se v Akademickém konferenčním centru v Praze konala konference *Životní dráhy z kvantitativní a kvalitativní perspektivy*, kterou uspořádalo oddělení Gender & sociologie Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i. V rámci dvoudenní konference vystoupilo téměř 30 vědců a vědkyň, aby předneslo své příspěvky využívající kvalitativní a/nebo kvantitativní výzkumné strategie ve výzkumu životních drah a přechodových událostí. Na konferenci zazněly dvě úvodní přednášky. Úvodní přednášku na téma *Kvalitativní přístupy ve studiu životních drah* přednesla Alena Křížková a Radka Dudová ze Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., a úvodní přednášku na téma

Možnosti studia životních drah z pohledu kvantitativních empirických šetření přednesla Anna Šťastná z Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v.v.i.

Více informací zde: <http://www.soc.cas.cz/zivotni-drahy/info/cz/25139/Seminare-a-konference.html>

2 - Tematický cyklus workshopů

- **Série workshopů, expertních prezentací a kulatých stolů** s přispěním významných zahraničních a domácích expertů v Parlamentu ČR, Americkém centru v Praze a v SOÚ AV ČR, v.v.i., **na téma regulace lobbingu**:
 - Smith, M., A. Cianciara, „Dilemmas of Lobbying Regulation: Challenges and Solutions“. Praha, 31. 03. 2011.
 - Smith, M., A. T. Gullburg, „Lobbying and Democracy: The Case of Climate Policy“. Praha, 14. 04. 2011.
 - Smith, M., C. Holman, „Evolution of the U.S. Lobbying Disclosure Act: Where We Are Now and Where We Need to Go“. Praha, 12. 05. 2011.
 - Smith, M., L. Andrýsová, „Expertní stůl o lobbingu: Jak regulovat lobbing?“. Praha, 12. 05. 2011.
Smith, M., L. Andrýsová, „Expertní stůl o lobbingu: Kdy se lobbing stává korupcí?“. Praha, 21. 04. 2011.
 - Smith, M., L. Andrýsová, „Expertní stůl o lobbingu: Koho regulovat?“. Praha, 14. 04. 2011.
 - Smith, M., L. Andrýsová, „Expertní stůl o lobbingu: Potřebujeme nový zákon o lobbingu, nebo stačí úprava stávající legislativy?“. Praha, 13. 03. 2011.
 - Smith, M., Raj Chari, „A Global Comparison of Lobbying Laws: Assessing the Impact of Legislation“. Praha, 21. 04. 2011.

3 - Semináře a workshopy pořádané SOÚ AV ČR, v.v.i., v roce 2011:

- Čada, K. - Ripka, Š. - Vojtíšková, Kateřina. **Ve jménu ... koho vlastně? Etika, reciprocita a dopady v aplikovaném sociálním výzkumu**. Praha, 08. 12. 2011.
- Čížek, Tomáš - Leontiyeva, Yana - Vávra, Martin - Vojtíšková, Kateřina. **Postoje k imigrantům - jak je měřit a interpretovat**. Praha, 26. 05. 2011.
- Forest, M. - Křížková, Alena. **Vývoj genderových výzkumů v České republice a na Slovensku: Srovnání čtyř národních a mezinárodních výzkumných projektů (2006–2011)**. Praha, 19. 4. 2011.
- Hašková, Hana - Šťastná, A. **Workshop k analýze dat v programu Stata**. Praha, 09. 02. 2011-11. 02. 2011.
- Holley, C. - Křížková, Alena. **From Brainer to Gainer: Achievement, Use and Payback**. Praha, 01. 12. 2011.
- Jurik, N. - Cavender, G. - Křížková, Alena. **Can Women Make a Difference? Gendered Heroes and Villains in Wartime**. Praha, 24. 10. 2011.
- Krejčí, Jindřich - Vávra, Martin - Leontiyeva, Yana. **Zdroje dat a datové služby pro sociálněvědní výzkum**. Praha, 06. 12. 2011.

- Leontiyeva, Yana. **Remittance posílané z České republiky**. Praha, 30. 11. 2011.
- Mansfeldová, Zdenka. **Changing Modes of Parliamentary Representation**. Praha, 14. 10. 2011–15. 10. 2011.
- Mansfeldová, Zdenka. **The Nexus between Democracy, Collective Identity Formation and Enlargement**. Praha, 06. 05. 2011–07. 05. 2011.
- Mitchell, Eva - Vojtíšková, Kateřina. **Podpora rodin s dětmi v systému dávek a daní v ČR a Evropě**. Praha, 31. 03. 2011.
- Sedláčková, Markéta - Vojtíšková, Kateřina. **Role důvěry v demokratickém systému - případ dvacetiletého vývoje ČR**. Praha, 19. 05. 2011.
- Schnepf, S. - Roth, S. - Křížková, Alena. **Subjective well-being, policies and the financial crisis. Identifying high and low risk groups**. Southampton, 09. 11. 2011.
- Šafr, Jiří - Vojtíšková, Kateřina - Bariekhayová, T. **Sociální mobilita a osobnostní rysy**. Praha, 14. 04. 2011.
- Šafr, Jiří - Vojtíšková, Kateřina - Vojtková, Michaela. **Tisková konference: Mají děti vysokoškoláků „lepší“ život?** Praha, 01. 02. 2011.
- Vajdová, Zdenka - Vojtíšková, Kateřina. **Analýza sítí institucionálních aktérů rozvoje regionu**. Praha, 28. 04. 2011.
- Vinopal, J. **Tisková konference: Pivo v České společnosti v roce 2011**. Praha, 14. 12. 2011.
- Zatz, M. - Dixon, J. - Křížková, Alena. **State Responses to Social Problems from Feminist Perspective**. Praha, 26. 09. 2011.
- Zhang, Z. - Vojtíšková, Kateřina - Uhde, Zuzana. **The Comparison of Traditional vs. New Social Security Systems in China**. Praha, 27. 10. 2011.

4 - Uspořádané výstavy:

- Cidlinská, K., H. Tenglerová, **Výstava Cena Milady Paulové za rok 2010 v oboru ekonomie a za rok 2009 v oboru ekologie v rámci 2. národní konference o ženách a vědě. Genderová rovnost jako sociální inovace: Rovné příležitosti v měnícím se vědeckém prostředí**. Praha, Akademie věd ČR, Národní 3, Praha 1. 22. 09. 2011;
- Cidlinská, K., H. Tenglerová, **Výstava Cena Milady Paulové za rok 2010 v oboru ekonomie v rámci Týdne vědy a techniky 2011**. Praha, Akademie věd ČR, Národní 3, Praha 1. 01. 11. 2011 – 11. 11. 2011.

3.12. Veřejně přístupná výzkumná infrastruktura

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., vytváří a provozuje několik rozsáhlých výzkumných infrastruktur, které slouží sociálním vědcům v České republice i v zahraničí a/nebo zprostředkovávají přenos znalostí širší veřejnosti. Některé z těchto infrastruktur jsou v ČR unikátní a pro obor konstitutivní. Datové zdroje jsou budovány na základě principů otevřeného přístupu k výzkumným datům schváleným OECD a EU a tvoří celonárodní infrastruktury pro zpřístupňování dat. Zásadní význam má přístup k výzkumné infrastruktuře pro výuku na vysokých školách, který umožňuje využívat výstupy reálných vědeckých projektů a rozšiřuje zázemí pro studium odborné literatury. Infrastruktury provozované ústavem též zprostředkovávají zapojení České republiky do významných mezinárodních organizací a systémů mezinárodní výměny vědeckých dat a informací.

Sociologický časopis / Czech Sociological Review je jediné české recenzované a impaktované oborové periodikum v oblasti sociologie. *Český sociálněvědní datový archiv* (dříve *Sociologický datový archiv*) zpřístupňuje rozsáhlou knihovnu dat ze sociálních šetření pro účely jejich sekundárního analytického využití, jako takový je jediným veřejně přístupným zařízením tohoto druhu v ČR a podílí se na výměně dat a spolupráci v rámci celoevropské sítě archivů CESSDA. Zásadní dopad má zapojení Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., do dvou projektů výstavby velkých distribuovaných evropských infrastruktur tzv. ESFRI Roadmap. Jedná se o projekt jednotného systému evropských sociálněvědních datových služeb CESSDA a projekt *Evropského sociálního šetření ESS*. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., dále provozuje veřejně přístupnou *Sociologickou knihovnu*. *Naše společnost* je dlouhodobý výzkumný program Centra pro výzkum veřejného mínění (CVVM) SOÚ AV ČR, v.v.i., který představuje realizaci pravidelných výzkumných šetření založených na organizaci tazatelské sítě pro výzkum veřejného mínění, rozsáhlé dokumentační a analytické činnosti a kontinuální publikaci výsledků využívaných širokou veřejností. *Národní kontaktní centrum — ženy a věda*. NKC-ŽV se zaměřuje na podporu řešení genderové problematiky a otázek rovných příležitostí v oblasti vědy. Ústav také zajišťuje výkonnou redakci veřejně přístupné bibliografické databáze vědeckých časopisů z oblasti humanitních a sociálních věd CEJSH.

3.12.1. Sociologický časopis / Czech Sociological Review

Recenzovaný oborový vědecký časopis, který patří mezi impaktované časopisy, je citován v Journal Citation Reports (JCR) — Social Sciences Edition, Web of Knowledge, Social Sciences Citation Index (SSCI), Current Contents/Social&Behavioral Sciences a v dalších scientometrických a bibliografických databázích Thomson Reuters. Časopis je zařazen do řady dalších významných mezinárodních databází, jako jsou Scopus, EBSCO, JSTOR (v roce 2011 zpětně doplněna všechna předchozí čísla od roku 1965), CEEOL. Obsah časopisu a plná znění statí jsou uveřejněna na internetu na adrese: <http://sreview.soc.cas.cz>. V roce 2011 vyšel ročník 47, č. 1–6, z toho dvě čísla v angličtině. Celkový objem celého ročníku je 1248 stran.

Impaktovaný *Sociologický časopis / Czech Sociological Review* je nejprestižnějším vědeckým periodikem v oboru sociologie vydávaným v České republice. Časopis publikuje v češtině špičkové výsledky odborné práce českých sociologů a socioložek a v angličtině příspěvky vysoce kvalitních domácích i zahraničních autorů a autorek. V roce 2010 činil impaktový faktor Sociologického časopisu 0,389. Časopis tak vyšplhal na 94. příčku ze 132 časopisů, které databáze Web of Science vede v kategorii Sociologie, a dostal se tak do těsného sousedství s mezinárodně známými a uznávanými sociologickými časopisy, jako jsou *Revue Francaise de Sociologie*, *Sociologie du travail*, *Economic and Social Review* nebo *Canadian Review of Sociology*. K příčinám stabilně vysokého impact faktoru patří důraz redakční rady na výběr kvalitních článků s dostatečným potenciálem na širší ohlas a také skutečnost, že v databázi Web of Science, v níž se impaktový faktor publikuje, v posledních letech přibýlo několik nových českých a slovenských časopisů, které články ze SČ citují.

Obrázek 3.12.1.1 – Webové stránky Sociologického časopisu / Czech Sociological Review:
<http://sreview.soc.cas.cz>

Sociologický časopis
Czech Sociological Review

YDÁVÁ SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR, v.v.i.

Česky English

O titulu

Redakční rada
Předplatné, distribuce, prodej
Inzerce
Výzvy pro zaslání recenzních výstisků
Kontakt

Aktuální číslo
Archiv
Pro autory
Výzva pro podávání návrhů
Pokyny pro autory
Formální stránka rukopisu
Recenzní řízení
Recenzenti statí
Seznam knih k recenzí

Vyhledávání

O titulu

Sociologický časopis je recenzovaný vědecký časopis publikující původní příspěvky k poznání společnosti od českých i zahraničních autorů. Vychází od roku 1965. Časopis přináší stati zabývající se otázkami teoretické sociologie, články zkoumající transformační jevy a sociální procesy probíhající v postkomunistických společnostech, přehledové články zpracovávající vývoj v široké paletě oborů sociologie a příbuzných sociálních věd, informace ze sociologických výzkumů, metodologické statě, eseje, materiály k dějinám české sociologie, vynikající studentské práce, recenze české i světové sociologické produkce, anotace odborné literatury, informace o dění v sociologické obci, zprávy z konferencí, polemické příspěvky, kulaté stoly věnované sebereflexi české sociologie, a také dokumenty, jež nesměly být publikovány z různých důvodů v minulosti. Každá stat' je opatřena anglickým abstraktem. Časopis je jako jediný z českých sociologických periodik citován v publikacích Institute of Scientific Information a v dalších prestižních vědeckých databázích. Aktuální impact factor Sociologického časopisu je 0,562.

Vychází 6x ročně (4x česky a 2x anglicky).

Cena jednotlivého čísla je od roku 2010 85 Kč bez DPH (€ 4,5, resp. \$ 5), roční předplatné 510 Kč + poštovné a balné.

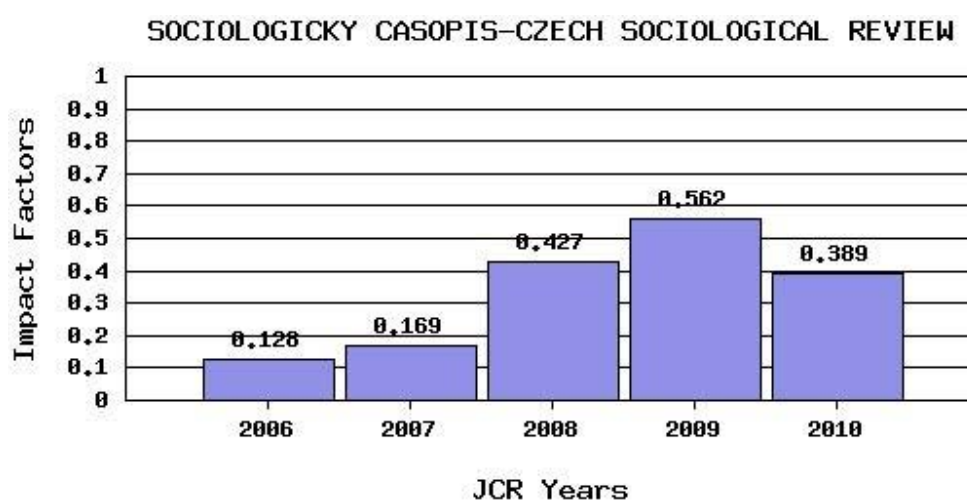
Kontakt: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., Jilská 1, 110 00 Praha 1, e-mail: socmail@soc.cas.cz

Copyright © 2009

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Impaktový faktor je důležitý bibliometrický údaj udávající průměrnou citovanost článků daného časopisu v posledních třech letech. V roce 2011 zveřejněné impaktové faktory zachycují průměrnou citovanost článků vyšších v letech 2008 a 2009 články vydanými v roce 2010, viz graf 3.12.1.1. To je třeba považovat za velmi dobrý výsledek u časopisu z oblasti sociálních věd, který publikuje většinu článků v českém jazyce. Časopis udržuje vysoký standard anonymního recenzního řízení, které je zárukou kvality publikovaných textů. Jeho dvě redakční rady jsou složeny z předních zástupců české i zahraniční sociologie a dalších společenských věd, viz podkapitolu 1.1.3.

Graf 3.12.1.2 – Výpis impakt faktoru pro Sociologický časopis / Czech Sociological Review pro roky 2006–2010

Zdroj dat: Thomson Reuters Web of Science, Journal Citation Reports Social Science, <http://www.isiwebofknowledge.com/>

Články publikované v *Sociologickém časopise / Czech Sociological Review* v roce 2011 odrážely pestré paletu zájmů soudobé české i zahraniční sociologie. V uplynulém roce vyšla dvě monotematická čísla. Zaprvé číslo *Hráči české politiky: Občané a jejich politické organizace* (editoři L. Linek, O. Císař), v němž vyšly studie věnované především problematice voleb a politických stran, a také texty věnované neparlamentnímu politickému aktivismu. Druhé monotematické číslo *Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života* (editoři M. Ouředníček, J. Temelová) diskutovalo nejdůležitější aspekty rostoucí sociálně prostorové diferenciaci v našich regionech a obcích a hodnotilo jejich vztah ke kvalitě života obyvatel v různých typech území. *Sociologický časopis* tímto číslem usiloval o mezioborovou spolupráci s jiným typem výzkumu, než je v sociologii běžné – výzkumem v rámci sociální geografie.

Tato i ostatní čísla *Sociologického časopisu* vydaná v roce 2011 přinesla celou řadu textů, které zpracovávaly témata vysoce aktuální pro současnou českou společnost. V několika případech se jednalo o sociální podmíněnost přístupu ke vzdělání a sociální exkluzi, což jsou otázky, jimž se

časopis pravidelně věnuje. Vybrané statí českého vydání časopisu se zabývaly též tématy sociálních hnutí v české společnosti, dobrovolnictví a občanské participace, sexuálního obtěžování ve vysokoškolském prostředí nebo rozdíly mezi religiozitou u žen a mužů. V anglických číslech *Czech Sociological Review* vyšly původní texty předních zahraničních odborníků, například stat' sociologa Clause Offeho věnovaná problematice deliberativní demokracie nebo studie Jense Albera et al. zkoumající dopad členství v Evropské unii na postkomunistické země. Další statí vydané v anglické edici se věnovaly mimo jiné sociálním faktorům zdraví, vnitřní organizaci politických stran, třídní podmíněnosti užívání mobilních telefonů nebo mikrokultuře obchodních středisek. *Sociologický časopis* vedle publikace výsledků původního výzkumu také poskytl platformu pro rozvíjení vnitroodborové debaty v rámci české sociologie. Jednalo se především o desítky recenzí českých i zahraničních sociologických titulů a časopis se věnoval i reflexi důležitých postav a událostí disciplíny.

3.12.2. Český sociálněvědní datový archiv SOÚ AV ČR, v.v.i.

Český sociálněvědní datový archiv (ČSDA), dříve Sociologický datový archiv, slouží jako národní centrum zpřístupňující nejširší odborné veřejnosti elektronické datové soubory ze sociálních výzkumů pro účely jejich dalšího analytického zpracování. ČSDA vyvíjí činnost zejména ve třech oblastech: 1) akvizice, archivace a poskytování dat, 2) zázemí pro účast ČR ve velkých mezinárodních komparativních projektech, 3) podpora sekundární analýzy dat (informační služby, instruktáž, metodologický výzkum, přehledové studie). Centralizovaný archiv dat patří k základním infrastrukturám pro socioekonomický výzkum. Archivy jsou východiskem pro časové a mezinárodní komparace, jsou zdrojem metodologických informací pro přípravu šetření, plní funkce v oblasti rozvoje metodologie a technologií, zachovávají data pro budoucí výzkum, poskytují zázemí pro organizaci výzkumných šetření, mezinárodní spolupráci, aktivně se podílejí na diseminaci vědeckých informací a jsou podmínkou efektivního využívání dat z výzkumných šetření.

Obrázek 3.12.2.1 – Web Českého sociálněvědního datového archivu (<http://archiv.soc.cas.cz/>) a internetový systém NESSTAR pro přístup do datové knihovny

The screenshot displays the CSDA (Czech Sociological Data Archive) website. The main navigation bar includes tabs for 'POPIS' (Description), 'TABULKY' (Tables), and 'ANALÝZA' (Analysis). The search bar at the top right shows the search criteria: 'Datový soubor: Sociální nerovnosti III (ISSP 2009) - Česká republika'. Below the search bar, there is a list of datasets with checkboxes for selection. A dropdown menu for file formats is open, showing options like SPSS, SPSS Portable, Stata v.8, Stata v.7, Stata v.6, NSDstat, Statistica, DIF, DBase, Textový soubor, Textový soubor (bez formátování), SAS, and Textový soubor (hodnoty oddělené čárkou). The main content area shows a list of datasets with checkboxes for selection. The legend at the bottom indicates the color coding for the data series: 'zcela souhlasím' (dark blue), 'spíše souhlasím' (light blue), 'ani souhlas, ani nesouhlas' (grey), 'spíše nesouhlasím' (red), and 'zcela nesouhlasím' (dark red).

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Rozšiřování datové knihovny

V roce 2011 byly nově archivovány datové soubory z 24 výzkumných projektů skončených v nedávné době. V reakci na poptávku po trendových datech bylo vytvořeno 5 spojených souborů z dat CVVM z let 2001 až 2005. Projekt pokračoval v archivaci historických dat z šetření Ústavu pro výzkum veřejného mínění (ÚVVM) před rokem 1989. V tomto případě se nedochovaly primární datové soubory, ale do elektronického formátu byly přepsány tištěné tabulkové výstupy a byla pořízena dokumentace. V roce 2011 bylo přepsáno celkem 2428 tabulek ze 159 šetření provedených v letech 1967–1988.

Poskytování datových služeb

ČSDA poskytuje datové soubory pro účely nekomerčního výzkumu a výuky. Datové služby směřují k naplňování Principů a doporučení OECD pro přístup k výzkumným datům z veřejného financování (<http://www.oecd.org/dataoecd/9/61/38500813.pdf>). Hlavní přístup je přes internet ve speciálním softwarovém systému NESSTAR, který umožňuje procházení a vyhledávání v datovém katalogu, analýzu dat přes internet, úpravy datových souborů a jejich stahování v různých formátech.

K dokumentaci dat, včetně výzkumných nástrojů a různých připojených dokumentů, a frekvenčním tabulkám je přístup možný i bez registrace. Část využití datových služeb, kde není potřeba analýza

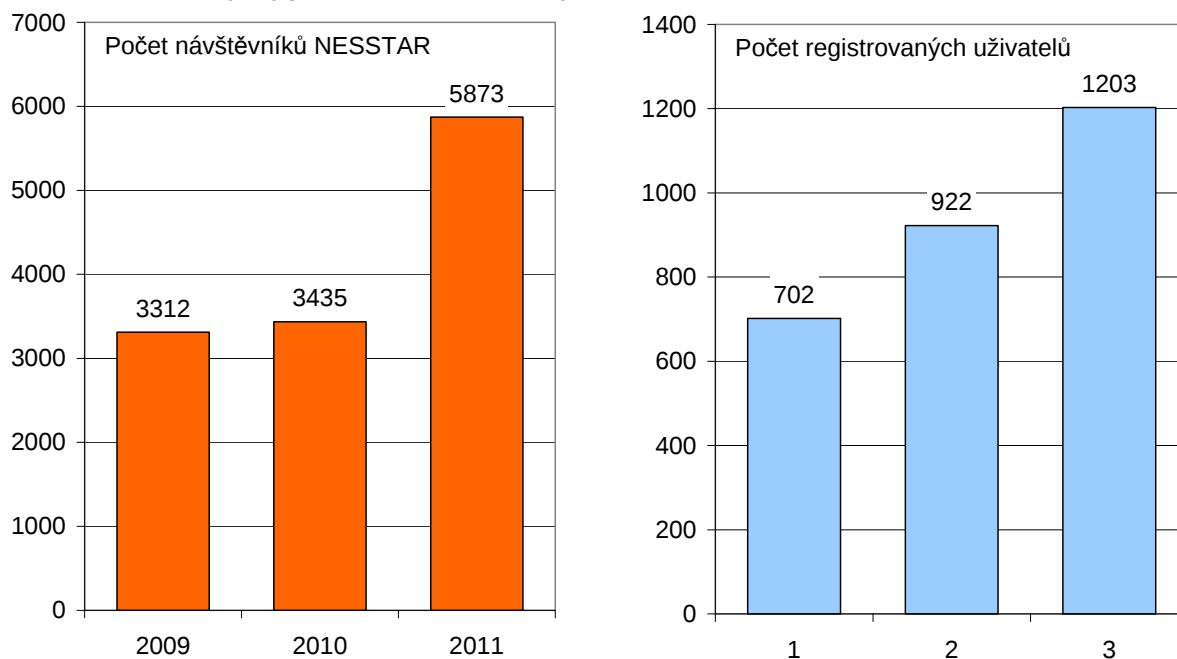
dat, je tak zachycena pouze v počtu návštěvníků systému NESSTAR. Pro využívání dalších služeb je potřeba registrace. Pro získání práv ke stahování datových souborů na vlastní počítač je rovněž potřeba registrace a dále sdělení účelu využití a podpis souhlasu s podmínkami pro používání dat.

Tabulka 3.12.2.1 – Počty uživatelů internetového systému datových služeb ČSDA

Celkový počet unikátních návštěvníků webu se službami ČSDA <i>vícenásobný vstup jednoho uživatele je započítán jako 1</i>	25 275
Počet návštěvníků systému NESSTAR pro poskytování dat <i>average hits per visitor</i>	5 873 117
Počet registrovaných uživatelů datových služeb ČSDA	1 203
Počet datových souborů stažených na počítač uživatele	719

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Graf 3.12.2.1 – Vývoj počtu uživatelů datových služeb ČSDA

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tabulka 3.12.2.2 – Registrovaní uživatelé ČSDA v roce 2011

	počet	podíl v %
Registrovaní uživatelé dle způsobu využití dat		
akademický výzkum	163	13,5
výuka	90	7,5
studium	876	72,8
výzkum pro stát nebo veř. sektor	23	1,9
ostatní	51	4,2
Registrovaní uživatelé dle druhu instituce		
VŠ	1064	86,6
výzkumné organizace	33	2,7
veřejný sektor	38	3,1
soukromý sektor	15	1,2
jiné/nezařazeno	53	6,4
domácí	1110	92,3
zahraniční	93	7,7

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Podpora využívání datových služeb a sekundární analýzy dat

Poskytování dat doplňují další aktivity směřované k uživatelské komunitě s následujícími cíly: 1) podpora využívání sekundární analýzy dat ve výzkumu, šíření znalosti a podpora využívání dostupných datových zdrojů; 2) podpora sdílení dat mezi výzkumnými týmy a mezinárodní výměny dat; 3) kultivace metod tvorby databází a práce s daty s ohledem na sdílení dat; 4) znalost a využívání datových služeb ČSDA a jeho systémů. Hlavní nástroje jsou následující:

- web ČSDA, který zahrnuje informační, výukové a instruktážní materiály k datovým zdrojům (včetně rozcestníku a analýz zdrojů), zpracování a analýze dat;
- recenzovaný časopis *Data a výzkum - SDA Info*, redigovaný ČSDA a věnovaný metodám analýzy dat a datovým zdrojům;
- odborné publikace týmu z oblasti metod a přehledové studie o výzkumech jako zdrojích dat;
- participace ve výuce na VŠ;
- organizace přednášek a seminářů, účast na konferencích atp.;
- publikace informačních článků v odborných periodikách.

V roce 2011 vznikly zejména následující výsledky:

- byly připraveny a nakladatelům odevzdány 2 monografie (Krejčí, J., Y. Leontiyeva (eds.). *Cesty k datům. Zdroje a management dat v České republice* – Sociologické nakladatelství (SLON); Lyons, P. *Theory, Data and Analysis. Data Resources for the Study of Politics in the Czech Republic* – SOÚ AV ČR, v.v.i.), odborná studie o managementu dat (Krejčí, J. *Introduction to Social Science Data Management*), vyšly 2 stati v odborných časopisech, k publikaci byla podána kapitola do zahraniční monografie, vyšlo 9 informačních článků

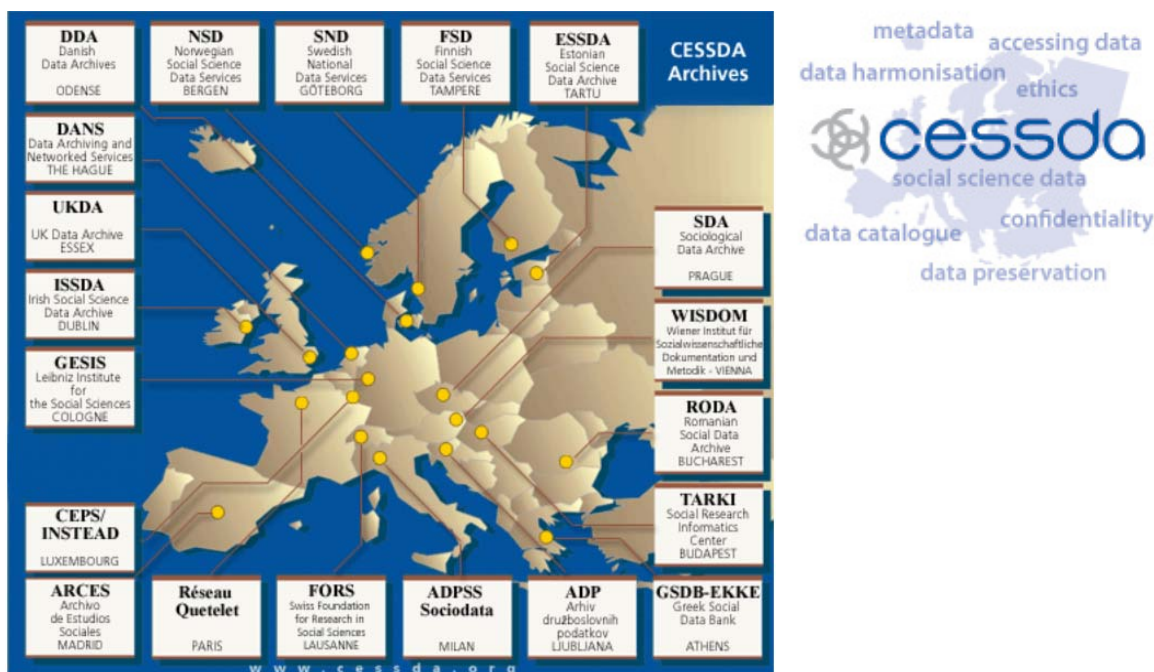
- byla publikována 2 čísla recenzovaného odborného časopisu *Data a výzkum - SDA Info* (elektronická verze časopisů: <http://dav.soc.cas.cz>)
- byla vytvořena nová struktura webových stránek a rozšířen a inovován jejich obsah
- byl publikován ČSDA newsletter (<http://archiv.soc.cas.cz/articles/cz/4/PUBLIKACE.html#artID491>)
- byl uspořádán Informační den o výzkumných infrastrukturách na téma: **Zdroje dat a datové služby pro sociálněvědní výzkum**
- ČSDA spolupracoval v projektu OPVK Laboratoř sociálněvědních výzkumů na inovaci studijních programů na Univerzitě Palackého v Olomouci
- pracovníci ČSDA vedli kurzy na Fakultě sociálních věd UK a Fakultě humanitních studií UK; přednášky byly realizovány též na Západočeské univerzitě v Plzni

Mezinárodní spolupráce, projekt konsorcia CESSDA-ERIC a podpora výzkumného programu ISSP

ČSDA je členem evropské sítě datových organizací CESSDA (Rada evropských sociálněvědních datových archivů, <http://www.cessda.org/>) a REGIO (Regionální organizace datových archivů) a účastní se programů mezinárodní výměny dat.

Rada evropských sociálněvědních datových archivů CESSDA sdružuje evropské organizace za účelem podpory sběru, archivace a distribuce elektronických dat pro účely výuky a výzkumu v oblasti sociálních věd. Má nyní 20 členů z 20 zemí a poskytuje platformu pro výměnu dat a technologií a podporuje rozvoj datových služeb a sekundární analýzy.

Graf 3.12.2.2 – Členské archivy CESSDA v roce 2011 (archiv ČSDA je uveden pod původním názvem SDA – Sociological Data Archive)

Zdroj: Council of European Social Science Data Archives (CESSDA)

Konsorcium evropských sociálněvědních datových archivů CESSDA-ERIC má vzniknout v rámci procesu budování velkých evropských výzkumných infrastruktur ESFRI (viz ESFRI Roadmap, http://ec.europa.eu/research/infrastructures/index_en.cfm?pg=esfri) za účelem realizace projektu, který na základě propojení národních datových archivů vytvoří jednotný evropský systém sociálněvědních datových služeb. Budou zavedeny společné standardy, technologie a nástroje, a bude vytvořen centrální internetový portál pro přístup k datům a službám. Součástí bude též např. tvorba databází výzkumných nástrojů, nástrojů pro harmonizaci dat pro mezinárodní komparaci, tvorba a správa mezinárodních databází a výukové programy. Podmínkou zapojení do CESSDA-ERIC jsou národní datové služby požadované úrovně a příspěvek ke společným aktivitám.

V roce 2011 CESSDA Steering Committee s účastí České republiky připravil a vyjednal obsah aplikace CESSDA-ERIC k Evropské komisi a návrhy hlavních základacích a strategických dokumentů konsorcia včetně principů rozdělení úloh a odpovědností mezi členy konsorcia.

ČSDA se podílí na koordinaci české účasti v Mezinárodním programu sociálního výzkumu ISSP a vytváří technické zázemí pro organizaci šetření a zpracování a předávání dat do mezinárodní databáze.

ČSDA se v roce 2011 podílel na výzkumných projektech k šetření ISSP 2010 – Životní prostředí, ISSP 2011 – Zdraví a ISSP 2012 – Rodina a mění se role gender.

3.12.3. Evropský sociální výzkum (ESS - European Social Survey)

European Social Survey (ESS) je dlouhodobý výzkumný program, jehož cílem je přinést data umožňující porozumět moderním evropským společnostem a změnám, které v nich probíhají. ESS patří mezi přední projekty Evropského výzkumného prostoru. V roce 2001 byl iniciován na půdě Evropské nadace pro vědu (European Science Foundation). V roce 2005 získal jako první projekt v oblasti sociálních a humanitních věd s českou účastí Descartesovu cenu udělovanou Evropskou komisí.

Náplní ESS je příprava a realizace mezinárodních kvantitativních výzkumů hodnot, postojů, chování a sociodemografických a sociostrukturálních charakteristik populací evropských zemí. Výzkumná šetření probíhají každé dva roky. Vysocí kvalitní data z výzkumných šetření ESS jsou od počátku v režimu „open access“, uživatelé je mohou po registraci volně a pohodlně stahovat na webových stránkách datového archivu Norwegian Social Sciences Data Service.

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., stál u zrodu projektu ESS v roce 2001. Od té doby se podílel na realizaci prvního, druhého, čtvrtého a pátého kola sběru dat pro tento projekt. V každém kole sběru dat jsou v České republice dotazováni respondenti ve věku od 15 let, kteří jsou vybráni pravděpodobnostní metodou.

ESS zajišťuje také vzdělávání odborníků v sociálních vědách pomocí speciálních programů:

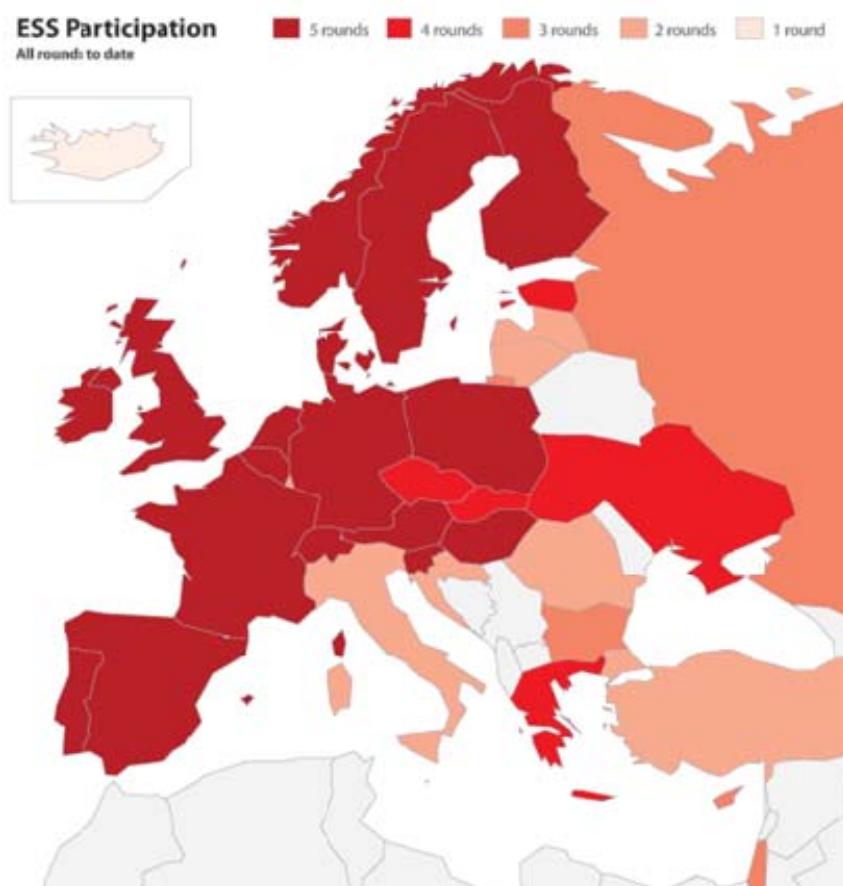
- ESSTrain – metodologické kurzy pro evropské výzkumníky,
- ESS Short visits programme – 1 až 4 denní stáže v odborných centrech projektu ESS zaměřené na výuku práce s daty z mezinárodních komparativních šetření,

- EduNet – internetová aplikace, která pomocí příkladů učí studenty práci s mezinárodními daty.

Hlavní přínosy ESS

- opakovaný (longitudinální) a vysoce standardizovaný mezinárodní komparativní výzkum – umožňuje sledování postojů v čase a napříč evropskými státy,
- vysoké požadavky na kvalitu dat, výzkum napravuje metodologické chyby, které se dlouhodobě a opakovaně objevují v mezinárodních sociálních šetřeních,
- snadný přístup širokého okruhu vědců, vyučujících i studentů ke kvalitním datům – ESS zvyšuje laťku odborných prací v sociálních vědách,
- zaznamenávání významných mediálních událostí v průběhu sběru dat slouží pro zachycení kontextu na národní úrovni a usnadňuje interpretaci výsledků.

Obrázek 3.12.3.1 – Země participující ve výzkumném programu ESS

Zdroj: European Social Survey

Velká evropská výzkumná infrastruktura ESS

ESS není jen výzkumný projekt, v jehož rámci se provádějí výzkumná šetření, ESS je také výzkumnou infrastrukturou poskytující data, služby a vzdělávání desetitisícům vědců, pedagogů a studentů po celém světě. Je zařazen mezi Výzkumné infrastruktury podporované Evropskou komisí a je také součástí Cestovní mapy ČR velkých infrastruktur pro výzkum, vývoj a inovace. V roce 2013 je plánováno založení konsorcia evropské výzkumné infrastruktury s názvem European Social Survey European Research Infrastructure Consortium (ESS ERIC).

Pravidelná témata opakující se v každém šetření ESS:

- postoje k demokracii (spokojenost s demokracií, legitimita demokracie, důvěra v instituce, politická orientace...),
- zapojení se do politiky (zájem o politiku, politická participace, volební chování...),
- sociální a politické orientace (individualizace, viktimizace, postmaterialismus...),
- využívání médií a komunikace, sociálněpolitické identity (národní identita, etnocentrismus, xenofobie, patriotismus...),
- sociodemografické a sociostrukturální charakteristiky populací.

Specializovaná témata zařazená jednorázově do výzkumů ESS1 až ESS5:

- Občanství, občanská angažovanost a demokracie
- Imigrace (postoje k imigraci)
- Ekonomická morálka
- Vyhledávání zdravotní péče
- Rodina, práce a blahobyt
- Osobní a sociální blahobyt: vytváření indikátorů pro prosperující Evropu
- Časování života: organizace životní dráhy v Evropě
- Zkušenosti s ageismem a jeho vyjádření
- Postoje k sociálnímu zabezpečení v měnící se Evropě
- Práce, rodina, blahobyt: důsledky ekonomické recese
- Důvěra v trestní spravedlnost: evropská komparativní analýza

European Social Survey v číslech (k 25. 1. 2012)

Počet zveřejněných mezinárodních datových souborů: 5

Počet států zapojených alespoň do jednoho sběru dat: 34

Počet publikací využívajících data ESS: 779

Počet stažení dat: 28 541

Počet registrovaných uživatelů na webu ESS: 44 897 uživatelů z 223 států světa

Počet respondentů v datových souborech ESS: 228 622

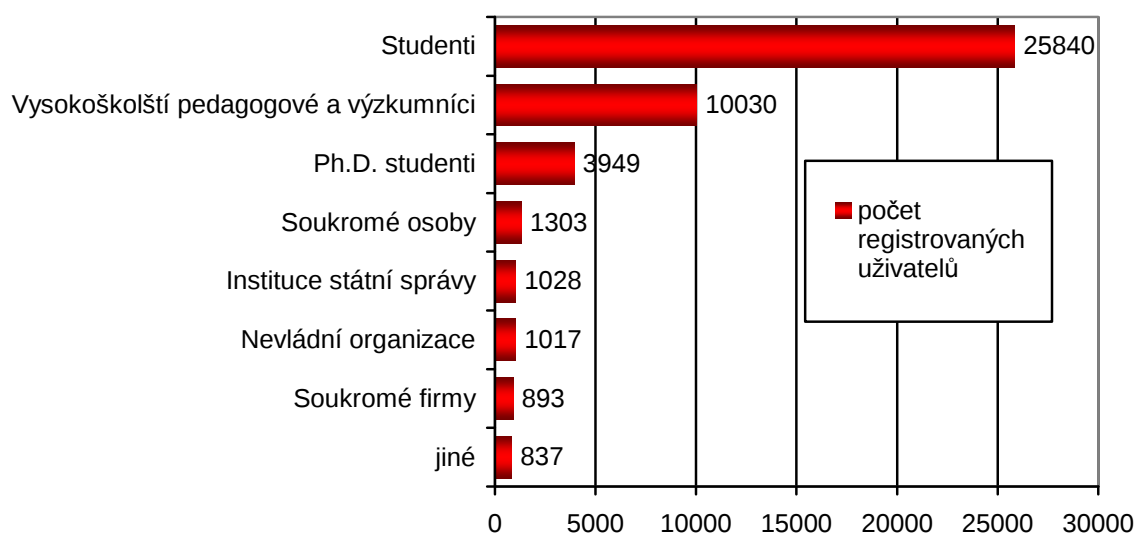
Důležité odkazy

Domovská stránka projektu: <http://www.europeansocialsurvey.org>

Přímý přístup k datům: <http://ess.nsd.uib.no/>

EduNet (on-line výuka): <http://essedunet.nsd.uib.no/>

Graf 3.12.3.2 – Kdo využívá data ESS? Počty registrovaných uživatelů mezinárodní databáze dle činnosti (uživatelé ze všech zemí k 25. 1. 2012)

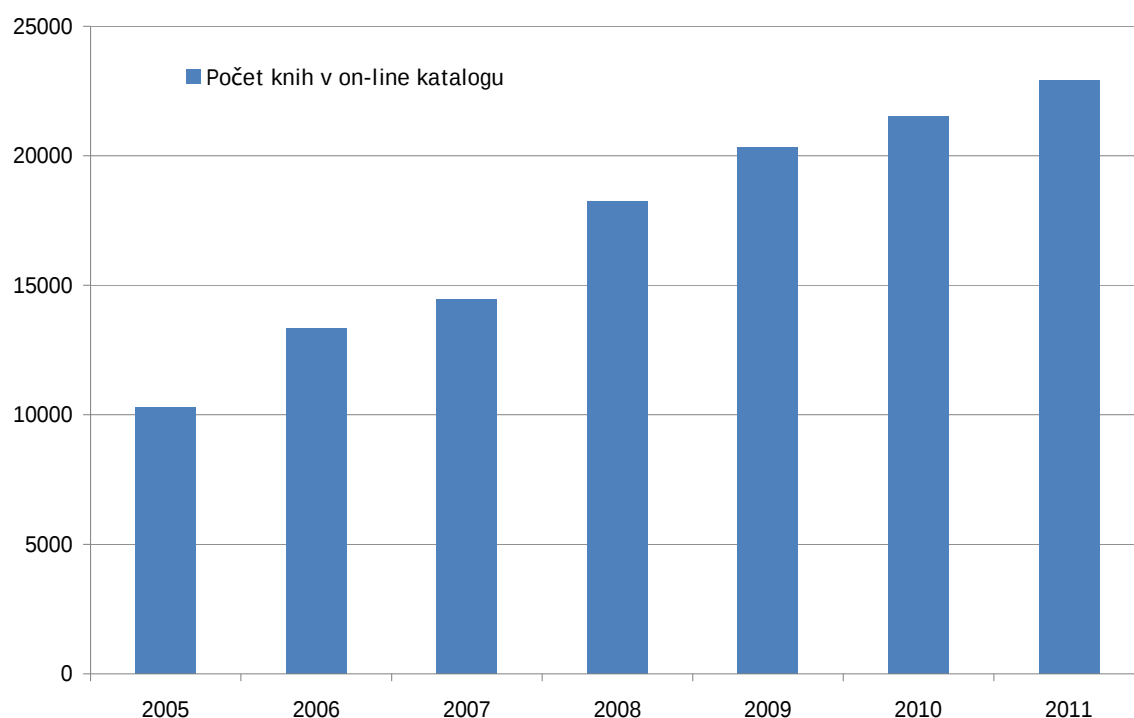
Zdroj: European Social Survey (NSD, Norsko)

3.12.4. Sociologická knihovna

Knihovna SOÚ AV ČR, v.v.i., poskytuje výpůjční, bibliograficko-informační a reprografické služby registrovaným čtenářům a dalším návštěvníkům z řad odborné veřejnosti. V roce 2011 služeb knihovny využívalo 985 registrovaných čtenářů a celkem ji navštívilo 4301 uživatelů.

V katalogu knihovny je možné aktuálně vyhledávat 22 900 knihovních jednotek a v roce 2011 bylo zaznamenáno 19 433 vstupů na web katalogu.

Graf 3.12.4.1 – Nárůst počtu knihovních jednotek v on-line katalogu 2005–2011

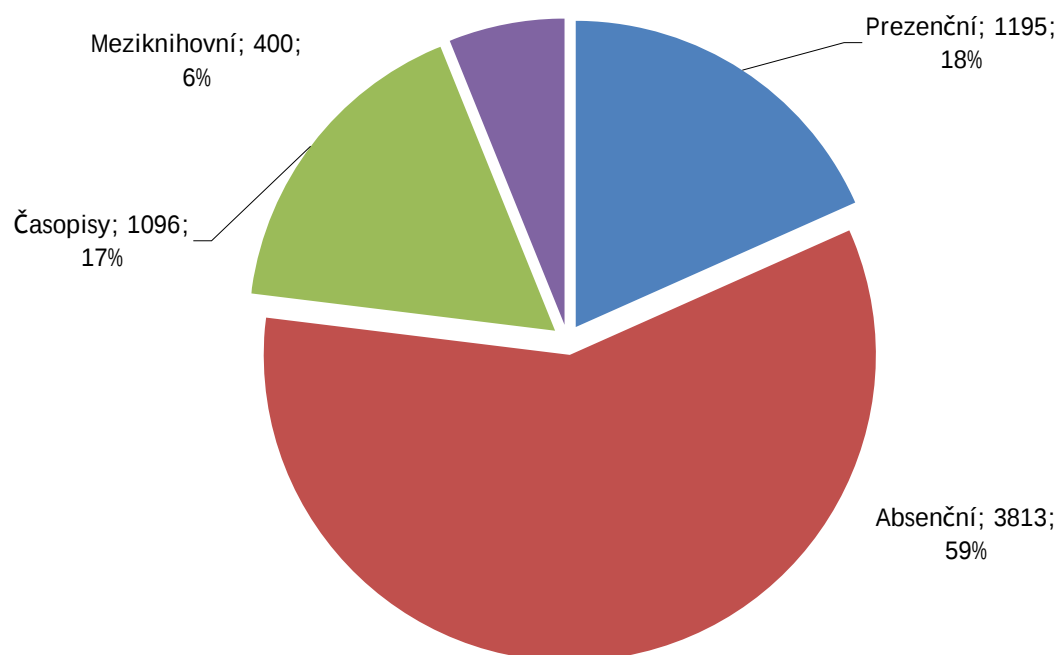

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Katalogizační záznamy Knihovny SOÚ jsou součástí souborných katalogů Caslin, Jednotná informační brána a souborného katalogu knihoven Akademie věd ČR.

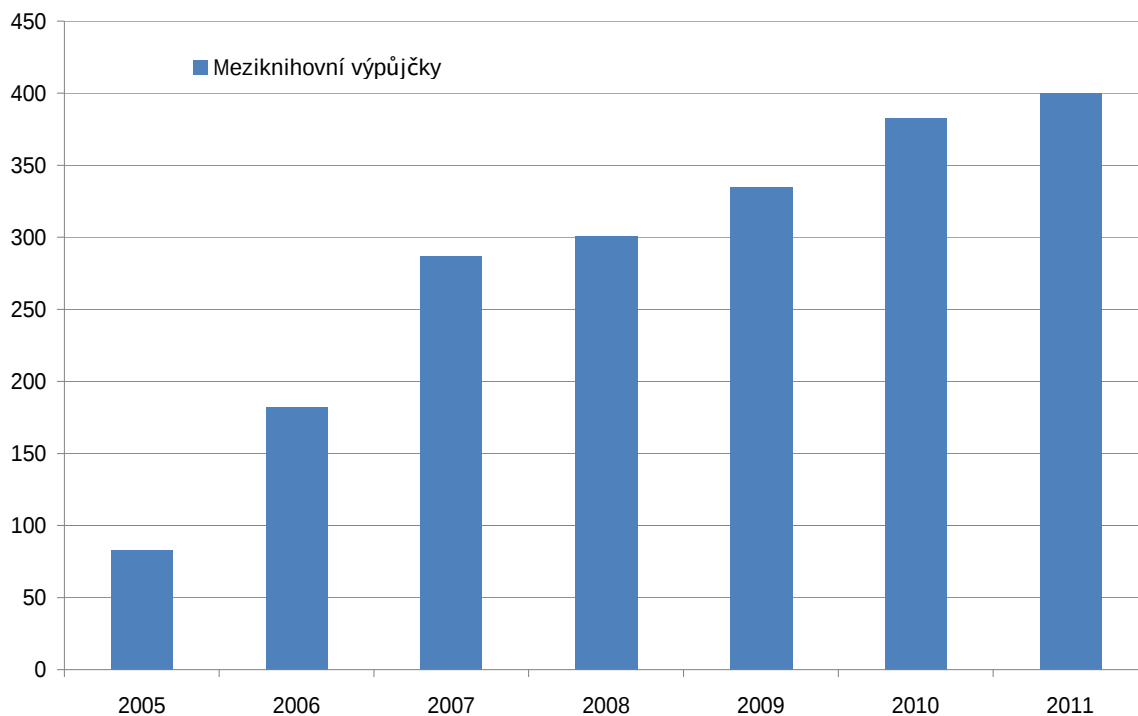
V roce 2011 se uskutečnilo 7304 absenčních a prezenčních výpůjček. Počet meziknihovních výpůjček stoupl na 400.

Graf 3.12.4.2 – Struktura výpůjček v roce 2011, absolutní počty, podíl (%)

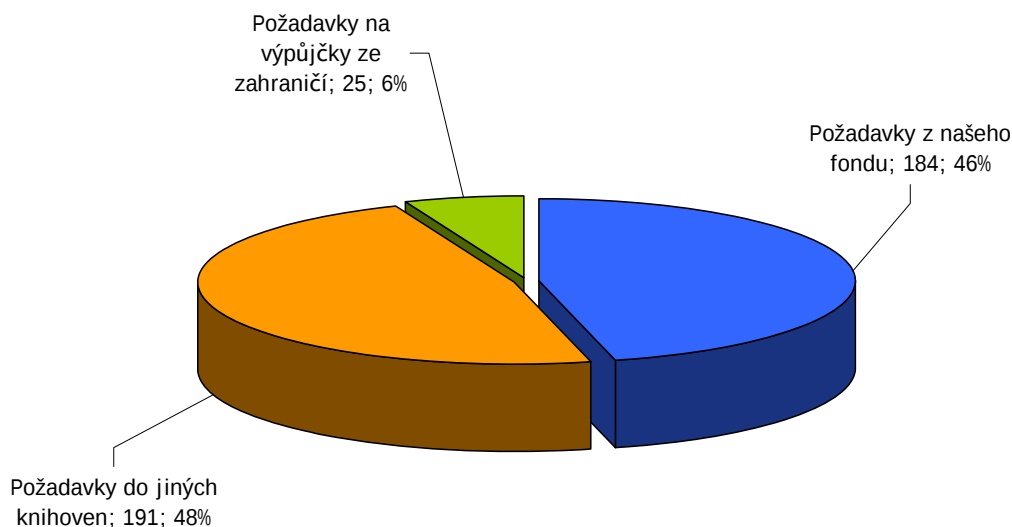
Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Graf 3.12.4.3 – Nárůst meziknihovních výpůjček v letech 2005–2011, absolutní čísla, podíl (%)

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Graf 3.12.4.4 – Struktura meziknihovních výpůjček 2011, absolutní čísla, podíl (%)

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Knihovna zajišťuje přístup do on-line databází EBSCO, JSTOR, PROQUEST, Web of Science a SCOPUS a soustavně rozšiřuje informovanost o možnostech využití souborných katalogů a elektronických on-line zdrojů. Několikrát do roka pořádáme exkurze pro studenty středních a vysokých škol, kde je seznamujeme s aktuálními možnostmi přístupu k informačním zdrojům.

3.12.5. Centrum pro výzkum veřejného mínění

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR. CVVM je tvořeno 13 stálými zaměstnanci, jejichž specializace pokrývají potřeby provádění kompletního výzkumu veřejného mínění a sociologického výzkumu. Disponuje vlastní tazatelskou sítí, jejíž rozsah o zhruba 600 tazatelích a rozložení umožňují provádět jak celopopulační, tak specializovaná šetření.

Členové oddělení řeší obecně teoretické i metodologické otázky související s veřejným míněním a jeho zkoumáním, v rámci svých specializací se jednotliví odborní a vědečtí pracovníci zabývají veřejným míněním jako společenským jevem. Kromě další odborné činnosti také přednášejí například na Filozofické fakultě nebo Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze.

Činnost CVVM je průběžně prezentována na webových stránkách <http://www.cvvm.cas.cz/>. Zde jsou od roku 2002 zveřejňovány tiskové zprávy z pravidelných výzkumů a články časopisu *Naše společnost*;

na aktuální publikace jsou registrovaní uživatelé upozorněni e-mailem. V roce 2011 činil počet unikátních návštěvníků těchto webových stránek měsíčně v průměru 2106. Celkový počet přístupů těchto návštěvníků na stránky CVVM pak v roce 2011 dosáhnul hodnoty 72 533, což v průměru odpovídá cca 200 návštěvám za den.

Výzkumný projekt Naše společnost

Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci bylo v průběhu roku 2011 realizováno 10 dotazníkových šetření. Jedná se o kontinuální průzkum veřejného mínění v České republice, který je jako replikační výzkumný projekt prováděn na reprezentativním vzorku české populace od 15 let. Stejně jako v předešlých letech, i v roce 2011 se každé vlny šetření účastnilo minimálně 1000 respondentů, kteří byli vybráni kvótní výběrovou procedurou a dotazováni spolupracovníky z vlastní školené tazatelské sítě CVVM. (Podrobnější specifikace jednotlivých vln výzkumu Naše společnost viz v tabulce 3.12.5.1.).

Obsahově je projekt Naše společnost založen na dlouhodobé výzkumné koncepci, která specifikuje tematické okruhy, dílčí témata i jednotlivé otázky, včetně různé periodicity jejich opakovaného zkoumání. Omnibusová podoba dotazníku umožnila i během roku 2011 pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření proto byla pravidelně zařazována politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Z hlediska periodicity byly využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální společenské dění.

Tabulka 3.12.5.1. – Výzkumy projektu Naše společnost v roce 2011 a jejich výstupy

Měsíc	Výzkum	Počet respondentů	Počet znaků (proměnných) v dotazníku	Počet výzk. zpráv	Tiskové konference
Leden	NS 1101	1035	227	16	
Únor	NS 1102	1075	211	12	
Březen	NS 1103	1306	247	15	
Duben	NS 1104	986	218	14	
Květen	NS 1105	1127	235	12	
Červen	NS 1106	1006	207	13	
Září	NS 1109	984	269	17	1
Říjen	NS 1110	1057	173	8	
Listopad	NS 1111	1010	188	12	
Prosinec	NS 1112	1060	143	8	

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Souhrn témat zpracovaných v roce 2011 v rámci výzkumného projektu Naše společnost:

Politická:

- volby a strany,
- instituce a politici,
- hodnocení politické situace,
- mezinárodní vztahy,
- demokracie, občanská společnost,

- a další;

Ekonomická:

- práce, příjmy, životní úroveň,
- ekonomický vývoj,
- hospodářská politika,
- sociální politika,
- a další;

Ostatní:

- zdraví, volný čas,
- negativní jevy, bezpečnost,
- vztahy a životní postoje,
- ekologie,
- média,
- a další.

Prezentace výsledků

CVVM v roce 2011 pokračovalo v pravidelné prezentaci výsledků projektu Naše společnost formou krátkých **výzkumných zpráv** (tiskových informací) určených širší odborné veřejnosti a médiím (viz Tabulku 3.12.5.1). Těchto zpráv bylo vydáno celkem 129, což znamená v průměru 13 zpráv z jednoho výzkumu. Jednotlivé zprávy mají v průměru 4 normostrany na jednu tiskovou zprávu, za rok 2011 tak představují tištěné výstupy cca 516 stran.

V rámci prezentace výsledků projektu Naše společnost byla upřádána **tisková konference**:

Pivo v České společnosti v roce 2011 (14. 12. 2011), Kulatý stůl Českého svazu pivovarů a sladoven a Centra pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i. (PhDr. Jiří Vinopal, Ph.D.).

Široké veřejnosti je k dispozici **Archiv CVVM** obsahující tiskové zprávy výzkumného projektu Naše společnost od roku 2001 a také archiv závěrečných zpráv z výzkumů Ústavu pro výzkum veřejného mínění (a jeho následovníka IVVM) od konce 60. let až do roku 1999. Kopie jsou veřejně přístupné v knihovně Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., a v Národní knihovně České republiky.

I v roce 2011 byl archiv výzkumných materiálů CVVM využíván externími zájemci o různá témata. Pracovníci CVVM pro ně na základě žádosti připravili řadu souhrnných rešerší z aktuálních i dříve realizovaných průzkumů, obsahujících informace o stavu a vývoji postojů české veřejnosti k daným tématům (viz tabulku 3.12.5.2).

Tabulka 3.12.5.2 – Rešerše výzkumných materiálů z projektu Naše společnost zpracované v roce 2011

Požadované téma	Zadavatel
veřejné mínění kolem roku 1968	student
homosexualita	studentka
homosexualita	p. Šlehofer
byrokracie	studentka
stravovací zvyky, tradiční kuchyně, potraviny	redaktor časopisu Respekt
počátky VVM (výzkumy 1946–48), čas. <i>Veřejné mínění</i>	doc. Šubrt
volební preference 1993–99	student
politické TI 1998–2002 (důvěra...)	Katedra politologie FSS MU
eutanázie, paliativní péče	pí. Vondráková
skupiny lidí vzhledem k jejich obecnému přístupu k životu (konkrétně i některým otázkám: homosexualita, emancipace žen...)	MARLIN, s. r. o. – Centrum dalšího vzdělávání Uherské Hradiště
policie	Česká televize
Afghánistán	student FSV UK
volný čas	studentka FF
rozhodování mladých voličů ve volbách 2006 a 2010	studentka KPES Olomouc
vstup do EU – 90. léta	katedra společenských věd PF JU České Budějovice
volební preference ODS od 90. let	časopis Týden
hodnocení vztahů s některými státy, náš vztah k jiným národům a národnostem	studentka Univerzity Konstantina Filozofa v Nitre
církev – restituce	studentka CEVRO
ženy na trhu práce, diskriminace, preference	NF VŠE Praha
volební preference od 90. let	Hospodářské noviny
cizí jazyky	pí. Maurerová
důvěra – v politiky, mezilidské vztahy...	redaktor časopisu Respekt
volný čas mládeže	studentka Technické univerzity v Liberci
divadelní kultura v Praze	stážistka divadla Na zábradlí
výzkumy kultura, divadlo – 1991, 1988	Lokální a regionální studia SOÚ AV ČR, v.v.i.
regulace lobbingu v ČR	prof. PhDr. Dušan Pavlů, CSc.
bydlení	Skanska a.s.
práce v zahraničí	Hospodářské noviny
vnímání Rusů v ČR	Hospodářské noviny
prestiž zaměstnání	studentka
homosexualita	The Prague Post
rodina, životní dráhy	PhDr. Dana Hamplová, Ph.D., SOÚ AV ČR, v.v.i.
prestiž povolání	redaktor časopisu Respekt
role žen a mužů	PhDr. Hana Maříková, SOÚ AV ČR, v.v.i.
terorismus	týdeník Ekonom
interrupce	studentka Demografie PŘF UK
životní prostředí, MIP question	týdeník Ekonom
KSČM, bratři Mašínové, antikomunismus	student
„Jste šťastný?“	MBM Trade
stranické preference 1990–2002	Department of political science, University of Oslo
postavení žen na trhu práce	pí. Čečetková
pivo, pivní kultura 2011	AMI Communications

Požadované téma	Zadavatel
trest smrti	doktorand
česko-německé vztahy, Benešovy dekrety, 1989–1990	autralská doktorandka
postoje k EU a jejím institucím, postoje k pol. stranám, postoje k občan. společnosti, NGO různé z roku 1991	doc. PhDr. Ing. Ondřej Císař, Ph.D., SOÚ AV ČR, v.v.i. studentka FSV UK
postoje a priority českých žen v aktivním věku	Klientské tituly s.r.o., Vydavatelství a reklamní servis
zdravotnictví, zdravotní reformy	PhD Candidate, Department of Social and Political Sciences, European University Institute
data z PV.99 z let 1996, 1998, 2002, 2010	student FSV UK
postmateriální hodnoty	student politologie
církevní restituce – 2000–2011	student FSS Masarykova univerzita
kde si lidé přejí umřít	Český rozhlas Rádio Česko
vztahy s Rakouskem	student
důvěra starostům	redaktor časopisu Respekt
vztahy Čechů k emigrantům	Lidové noviny
důvěra a postoje k EU 2001–2011	ČTK
odborní	studentka Slezské univerzity v Opavě

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Výsledky průzkumů projektu Naše společnost byly i v roce 2011 pracovníky CVVM pravidelně prezentovány a komentovány ve všech druzích médií.

Primární datové soubory z výzkumů jsou společně s těmi z předchozích let pro nekomerční využití volně dostupné v Sociologickém datovém archivu SOÚ AV ČR, v.v.i., na stránkách <http://archiv.soc.cas.cz/>.

Další výzkumná činnost

Kromě pravidelných šetření projektu Naše společnost provádělo CVVM v roce 2011 také speciální výzkumy pro další oddělení Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., a pro vnější zadavatele z řad institucí státní správy či výzkumných organizací a univerzit, včetně zahraničních. Prostřednictvím těchto projektů se CVVM jako celek i jeho jednotliví pracovníci a pracovnice zapojili na jedné straně do projektů základního badatelského výzkumu, na druhé straně také do aplikovaného výzkumu včetně těch realizovaných v rámci komerční činnosti.

CVVM v roce 2011 zpracovalo celkem 3 závěrečné výzkumné zprávy k zadaným zakázkám, a to pro Art for Life, o.s., Praha (Informovanost o HIV / AIDS, 30. 5. 2011, 22 s.); pro firmu Becker & Poliakoff Praha (Vnímání stavební společnosti Skanska a.s. českou společností, 23. 6. 2011, 27 s.); a pro Ministerstvo zemědělství ČR, Praha (Bezpečnosti potravin ve vnímání obyvatel ČR, 20. 1. 2012, 276 s.).

Tabulka 3.12.5.3 – Další výzkumy realizované CVVM v roce 2011

Měsíc	Téma výzkumu	Zadavatel	Typ
Únor – březen	Samospráva malých obcí a jejich endogenní rozvojový potenciál	J. Bernard, SOÚ AV ČR, v.v.i.	Grant SOÚ
Březen	Snižování bezpečnostních rizik korupce a organizovaného zločinu v ČR	M. L. Smith, SOÚ AV ČR, v.v.i.	Grant SOÚ
Duben	Environmentální hodnoty, postoje a chování v ČR v historické a mezinárodní perspektivě	M. L. Smith, SOÚ AV ČR, v.v.i.	Grant SOÚ
Květen	Informovanost o HIV / AIDS	Art for Life o.s.	Zakázka
Červen	Vnímání stavební společnosti Skanska a.s. českou veřejností	Becker & Poliakoff Praha	Zakázka
Říjen	Historické vědomí v zemích Visegrádské čtyřky	Inštitút pre verejné otázky Bratislava	Zakázka
Říjen – listopad	Sociální a institucionální podmíněnost rozvoje kultury a uchování kulturního dědictví v regionálním prostředí a její využití v efektivnější organizaci kulturních aktivit regionu	V. Patočková, SOÚ AV ČR, v.v.i.	Grant SOÚ
Listopad	Sociální kapitál a profesní mobilita	UK Praha, FHS – dr. J. Šafr	Zakázka
Prosinec	Bezpečnost potravin ve vnímání obyvatel ČR	Ministerstvo zemědělství	Zakázka

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Díky svému tematicky rozsáhlému, dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je vědecký projekt zkoumání veřejného mínění *Naše společnost* v České republice ojedinělý a jeho výstupy jsou cenným materiálem pravidelně využívaným odbornou veřejností, studenty nebo žurnalisty.

CVVM se v roce 2011 i nadále podílelo na mezinárodní spolupráci agentur pro výzkum veřejného mínění Central European Opinion Research Group (CEORG).

Publikační aktivity

Časopis *Naše společnost*

CVVM vydává odborný recenzovaný časopis *Naše společnost* (ISSN 1214-438X), který je obsahově zaměřen zejména na problematiku veřejného mínění v České republice. V roce 2011 byla vydána dvě pravidelná čísla časopisu (9. ročník) – č. 1/2011 v nákladu 700 výtisků a č. 2/2011 v nákladu 400 výtisků. Obě čísla byla následně po svém vydání distribuována do knihoven, na univerzitní pracoviště, na vybraná gymnázia, vědecké instituce, médiím, politickým institucím a soukromým zájemcům. (Elektronické verze článků jsou volně ke stažení na webových stránkách <http://www.cvvm.cas.cz/>.)

Další publikace

Pracovníci CVVM v roce 2011 realizovali nebo se podíleli na realizaci 2 odborných statí v impaktovaných odborných časopisech, 4 statí v recenzovaných časopisech bez IF, 6 kapitol v odborných knihách a řady článků v populárně-naučných periodikách.

Vybraná vystoupení v médiích:

Zaostřeno na občana, ČRo6 29. 12. 2011 (Jan Červenka)

Národy a pronárody, pořad Zpoždění, ČRo Wave 18. 8. 2011 (Jan Červenka)

Další krize vládní koalice, ČRo6 Studio STOP, 14. 6. 2011 (Jan Červenka)

Rozhovor o hodnocení hospodářské situace, ČRo, Ozvěny dne Radiožurnálu 12. 7. 2011 (Jan Červenka)

Rozhovor pro rádio ARD k návštěvě D. Medvěděva v Praze o postojích Čechů k němu a k Rusku (toč. 29. 11. 2011) (Jan Červenka)

http://finance.idnes.cz/prestiz-lekaru-mirne-utrpi-poslanci-jsou-v-prestizi-pred-uklizeckami-1eu-/podnikani.aspx?c=A110224_1538055_zamestnani_sov

(Paulína Tabery, Jan Červenka)

Obrázek 3.12.5.1 – Nové webové stránky CVVM – cvvm.soc.cas.cz

Středa, 15.02.2012 | Poslední aktualizace: 15.02.13:47

Česky | English

Centrum nezávislého průzkumu veřejného mínění

POLITICKÉ | EKONOMICKÉ | OSTATNÍ

HLAVNÍ MENU

KDO JSME

KONTAKTY

TISKOVÉ ZPRÁVY

ČASOPIS NAŠE SPOLEČNOST

AKTUALITY

INFORMACE PRO TAZATELE

AKCE A ŠKOLENÍ

DOKUMENTY

ODBĚR NOVIČEK

☒ Odebíráte následující zaškrtnuté položky:

1 ☒ Tiskové zprávy - Politické

2 ☒ Tiskové zprávy - Ekonomické

3 ☒ Tiskové zprávy - Ostatní

4 ☒ Tiskové zprávy - Časové řady

Váš e-mail:

Vaše jméno:

Odebrat

ÚVOD

Centrum pro výzkum veřejného mínění

NEJNOVĚJŠÍ ZPRÁVY

Dluhová krize v eurozóně a snahy o záchr...

15.02.12

V lednu 2012 byly do pravidelného výzkumu Naše společnost zařazeny otázky zjišťující názor veřejnosti na...

CELÝ ČLÁNEK...

Postoje občanů k prezidentskému úřadu

Hodnocení působení Václava Klause v prez...

Spokojenost se stavem ve vybraných oblastech...

Novoroční předsevzety 2012

Hospodářská úroveň ČR v kontextu jiných ...

13.02.12

Od roku 1997 v našich šetřeních opakovaně sledujeme, jak veřejnost vnímá hospodářskou úroveň České republiky...

CELÝ ČLÁNEK...

Občané o hospodářské situaci ČR a o živo...

Důvěra ústavním institucím a spokojenost...

Stranické preference a volební model v l...

Názory obyvatel na poplatky ve zdravotnictví...

Občané o ústavních pravomocích prezident...

10.02.12

Centrum pro výzkum veřejného mínění v lednovém šetření zjišťovalo, jaký je postoj občanů k ústavním pravomocím...

CELÝ ČLÁNEK...

Názory občanů na zdravotní péči v České veřejnosti o zdravotnictví – prosin...

Občané o hospodářské situaci ČR živo...

Veřejnost o odsunu a Benešových dekret...

TISKOVÉ ZPRÁVY - POLITICKÉ

Dluhová krize v eurozóně a snahy o záchr...

15.02.12

V lednu 2012 byly do pravidelného výzkumu Naše společnost zařazeny otázky zjišťující názor veřejnosti na...

CELÝ ČLÁNEK...

Hodnocení působení Václava Klause v prez...

Spokojenost se stavem ve vybraných oblastech...

Důvěra ústavním institucím a spokojenost...

Stranické preference a volební model v l...

Občané o ústavních pravomocích prezident...

10.02.12

Centrum pro výzkum veřejného mínění v lednovém šetření zjišťovalo, jaký je postoj občanů k ústavním pravomocím...

CELÝ ČLÁNEK...

Veřejnost o odsunu a Benešových dekret...

Hodnocení vývoje vybraných oblastí veřej...

Důvěra ústavním institucím a spokojenost...

Stranické preference a volební model v p...

Postoje občanů k prezidentskému úřadu

10.02.12

V lednovém šetření Centrum pro výzkum veřejného mínění položilo otázky týkající se postojů k úřadu prezidenta České...

CELÝ ČLÁNEK...

Občané o vztazích ČR s některými zeměmi...

Občané o Libyi – listopad 2011

Důvěra vybraným politikům v mezinárodním...

Důvěra ústavním institucím a spokojenost...

TISKOVÉ ZPRÁVY - EKONOMICKÉ

Hospodářská úroveň ČR v kontextu jiných ...

13.02.12

Od roku 1997 v našich šetřeních opakovaně sledujeme, jak veřejnost vnímá hospodářskou úroveň České republiky...

CELÝ ČLÁNEK...

Hodnocení výdajů státu ve vybraných oblastech...

Názory občanů na sociální zabezpečení v ...

Názory občanů na vybraná opatření v rodě...

Občané o hospodářské situaci ČR a o živo...

Občané o hospodářské situaci ČR a o živo...

02.02.12

V rámci lednového šetření Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v.v.i., položilo všem...

CELÝ ČLÁNEK...

Občané o ekonomické situaci svých domích...

Hodnocení některých sociálních podmínek ...

Občané o hospodářské situaci ČR a o živo...

Občané o hospodářské situaci ČR a o živo...

Občané o hospodářské situaci ČR a o živo...

11.01.12

V rámci prosincového šetření Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v.v.i., položilo všem...

CELÝ ČLÁNEK...

Spokojenost se zaměstnáním - čer 2011

Přetíž povolení

Občané o daních – červen 2011

Občané o hospodářské situaci ČR živo...

STAŇTE SE TAZATELEM

A ZÍSKEJTE MOŽNOST

PŘIHLÁSIT SE NA ŠKOLENÍ

Joomla webdesign by Easy Software. | Easy Project - Software na řízení projektů

Home page | Sitemap

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

3.12.6. Národní kontaktní centrum – ženy a věda (NKC)

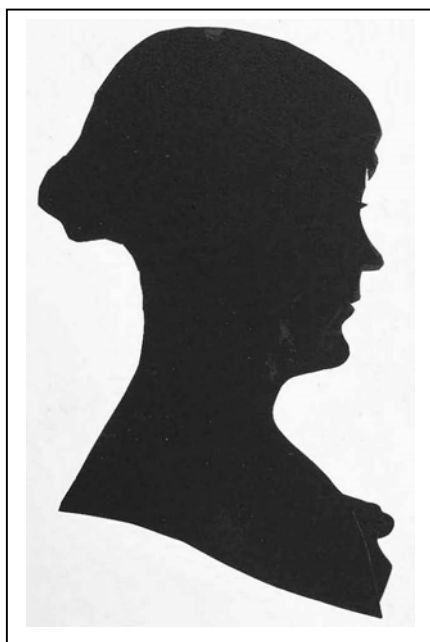
Národní kontaktní centrum – ženy a věda (NKC-ŽV) je projekt financovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR v rámci programu EUPRO, který se zasazuje o zlepšení postavení žen a mladých lidí ve vědě a rozvoj genderové rovnosti v akademickém prostředí. Vychází z předpokladu, že vyšší participace žen ve vědě a zahrnutí genderového pohledu do vytváření vědecké znalosti jsou nutnými předpoklady pro to, aby vznikala originální, udržitelná a společensky přínosná věda. NKC-ŽV kombinuje výzkumnou, podpůrnou a advokační činnost. Do podpůrné a advokační linie spadá prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže a vytváření příznivějších podmínek pro mladé lidi ve vědě. Výzkumně se zaměřuje na genderové aspekty proměn vědecké práce a akademické mobility, souvislosti mezi pracovním a soukromým životem, na problematiku sexuálního obtěžování na vysokých školách a téma veřejné vykazovatelnosti vědy a výzkumu. Projekt je disciplinárně ukotven v oblasti sociologie vědy a produkce znalosti a v oblasti veřejné politiky.

Obrázek 3.12.6.1 – Webové stránky NKC – <http://www.zenyaveda.cz/>

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Za nejdůležitější počín projektu NKC-ŽV v oblasti vědních politik považujeme organizaci 2. národní konference o ženách a vědě *Gender jako sociální inovace: Rovné příležitosti v měnícím se akademickém prostředí*, která se konala dne 22. 9. 2011 na AV ČR v Praze. Záštitu nad konferencí převzala místopředsdkyně Senátu Parlamentu ČR Alena Gajdůšková, náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro výzkum a vysoké školství prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., předseda Akademie věd České republiky prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., a ředitel Informačního centra OSN v České republice Michal Broža. Z konference, které se účastnilo na sto hostů a hostek, vzešla řada návrhů opatření, které byly předloženy odpovědným orgánům státní a veřejné správy, reprezentace vysokých škol a Akademie věd. Nově byla zahájena spolupráce s Oddělením pro rovné příležitosti žen a mužů při Úřadu vlády a pokračovala spolupráce s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v oblasti lidských zdrojů a mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji.

V roce 2011 byly vydány dvě publikace, a to *Monitorovací zpráva o postavení žen v české vědě za rok 2010* Hany Tenglerové a anglický překlad úspěšné knihy rozhovorů *Academic Duets: On the Professional and Private Life in Science* editorky Marty Vohlídalové. První publikace se zaměřuje na analýzu stavu genderové rovnosti a aktivit (či spíše neaktivit) na jejich podporu ze strany státních a veřejných orgánů a VŠ a VaV institucí a zároveň nabízí přehled aktivit na podporu genderové rovnosti na úrovni EU a v jednotlivých členských státech. Druhá je překladem české verze knihy z roku 2010, která však nově prošla recenzním řízením, na základě něhož byla mírně upravena a rozšířena. V návaznosti na předchozí projekty Žena měsíce, Talentky a Akademické páry byl v letošním roce spuštěn další projekt rozhovorů pod názvem Vědci a vědkyně v pohybu, který se zaměřuje na české a zahraniční vědce a vědkyně a jejich zkušenosti s mezinárodní mobilitou. V roce 2012 bude projekt ukončen knižní publikací.

V roce 2011 zorganizovalo NKC-ŽV několik akcí pro širší i odbornou veřejnost, mezi nimi již posedmé v pořadí Noc vědců a vědkyň, v jejímž rámci proběhla diskuse s názvem Za zrcadlem znalostní společnosti V., která se konala dne 23. 9. 2011 a věnovala se kritické reflexi konceptu lidských zdrojů ve vědě a výzkumu, a přednášku Dr. Jekyll a slečna Hyde: postavení žen a mužů v české vědě v rámci Týdne vědy a techniky. NKC-ŽV se také aktivně zúčastnilo festivalu filmů o vědě Academia Film Olomouc (organizace promítání filmu o Lise Meitner, diskusní panel a členství v porotě).

Ve spolupráci s MŠMT a Domem zahraničních služeb NKC-ŽV zajistilo realizaci třetího ročníku Ceny Milady Paulové, kterou udílí ministr školství, mládeže a tělovýchovy. V roce 2011 byla u příležitosti Roku chemie cena udělena právě v oboru chemie a její laureátkou se stala prof. Ing. Kateřina

Demnerová, CSc., z Vysoké školy chemicko-technologické. NKC-ŽV též zajistilo realizaci propagačního spotu k Ceně Milady Paulové ke shlednutí na

<http://www.youtube.com/watch?v=ykcbzDv4emM> a připravilo propagační brožuru Ceny. V roce 2011 byly uspořádány i výstavy prezentující druhý ročník a nominované za rok 2010 v oboru ekonomie.

V roce 2011 byl realizován první ročník mentoringového programu pro středoškolské studentky se zájmem o technické obory. Cílem projektu je napomoci destereotypizovat studijní a výzkumné obory, které jsou tradičně chápány jako mužský obor (zejména technické obory), a podpořit dívky v jejich rozhodnutí tyto obory studovat. Celkem bylo realizováno 19 mentorshipů a kromě pražských a brněnských vysokých škol byla navázána spolupráce s Univerzitou Palackého v Olomouci (UPOL) a Vysokou školou báňskou – Technickou Univerzitou Ostrava (VŠB-TU).

Během roku 2011 se členkám NKC-ŽV také úspěšně dařilo vstupovat do mediálního prostoru formou řady vystoupení v rádiu, televizi, tištěných a internetových médiích. Byly též publikovány odborné statě v impaktovaných českých a zahraničních odborných časopisech (*European Journal of Women's Studies*, *Czech Sociological Review*, *Gender, rovné příležitosti, výzkum*, *AULA: časopis pro vysokoškolskou a vědní politiku*). Výsledky práce byly také prezentovány na domácích i zahraničních konferencích.

Více informací o aktivitách NKC-ŽV v roce 2011 je k dispozici ve výroční zprávě NKC-ŽV na internetových stránkách NKC-ŽV:

http://www.cec-wys.org/prilohy/1b304b7ad4/vyrocní_08007_4.1.1_2011_final.pdf.

Členství v odborných a poradních orgánech

- Linková, M. Expert Group on the Research Profession, 2011–2012, Evropská komise, členka.
- Linková, M. Helsinki Group on Women and Science, od roku 2007, Evropská komise, členka.
- Linková, M. Pracovní skupina VERA pro rozvoj lidských zdrojů a rovné příležitosti mužů a žen ve výzkumu, vývoji a inovacích, od 2011, MŠMT, členka.
- Linková, M. Resortní koordinační skupina – VaV, od 2010, MŠMT, členka.
- Linková, M. Rada pro podporu účasti AV ČR na evropské integraci výzkumu a vývoje, od 2006, Akademie věd ČR, členka.
- Vohlídalová, M. Etická komise Rady vysokých škol, členka.

Členství v redakčních radách

- Červinková, A. *Aula: časopis pro vysokoškolskou a vědní politiku*. Centrum pro studium vysokého školství, v.v.i., členka redakčního kruhu (ISSN 1210-6658, časopis je zařazen na seznamu recenzovaných časopisů).
- Linková, M. *Gender, rovné příležitosti, výzkum*, od roku 2007, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., členka (ISSN 1213-0028, časopis je zařazen v databázi ERIH).

3.12.7. CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities)

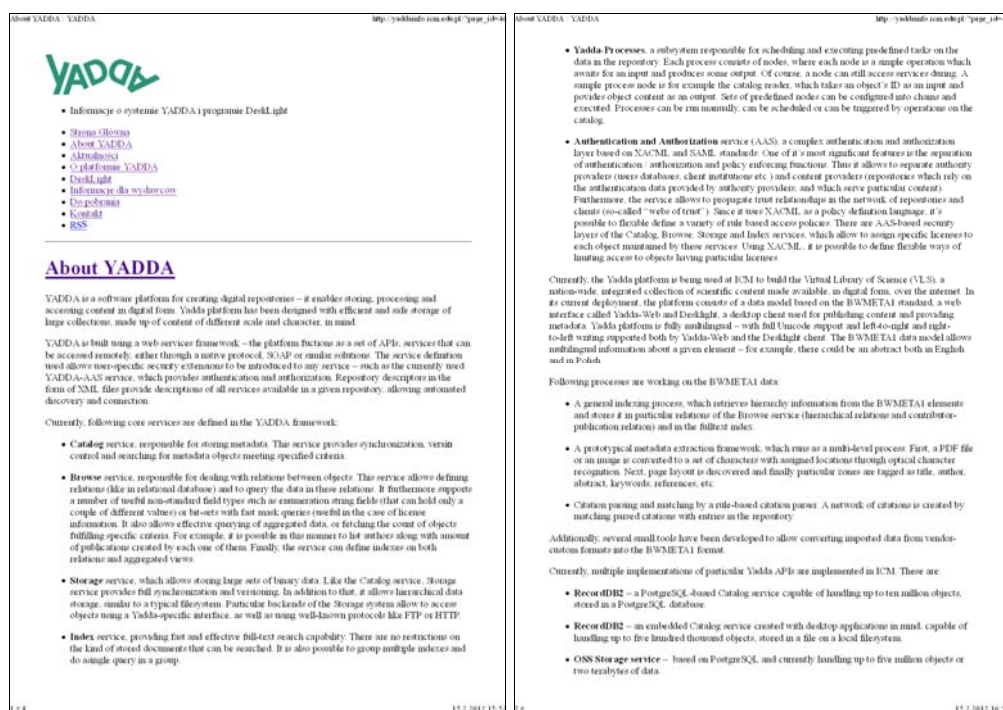
CEJSH je veřejně přístupná bibliografická databáze pro oblast humanitních a sociálních věd vytvořená na základě společné deklarace předsedů Akademií věd České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska z 30. října 2003, jejímž posláním je prostřednictvím společného internetového portálu

(<http://cejsh.icm.edu.pl/>) prezentovat vědecké výsledky dosažené v členských zemích V4 v oblasti humanitních a sociálních věd. V posledních letech se do projektu zapojily též redakce jednotlivých vědeckých časopisů vydávaných v sedmi dalších středo- a východoevropských zemích.

Šéfredaktorem CEJSH je od konce roku 2010 Dr. Miłosz Sosnowski a hlavní redakce sídlí v Biblioteka Kórnicka PAN v Poznani. Funkci zástupce ČR v mezinárodní redakční radě vykonává od roku 2009 člen Akademické rady AV ČR PhDr. Jiří Beneš. Výkonná redakce CEJSH pro ČR působí od 1. ledna 2007 v Tiskovém a edičním oddělení SOÚ AV ČR, v.v.i.

Hlavním těžištěm činnosti národních redakcí CEJSH bylo v roce 2011 testování nového úložiště a softwaru pro editaci a ukládání dat, vyvíjeného Meziobvětvovým centrem pro matematické a výpočtové modelování Varšavské univerzity (ICM UW) v rámci platformy YADDA (polské softwarové platformy pro vytváření úložišť digitálních dat, http://yaddainfo.icm.edu.pl/?page_id=46), neboť v návaznosti na rozhodnutí představitelů Akademií věd Visegrádské skupiny z 24. 9. 2010 se CEJSH k této platformě připojuje.

Obrázek 3.12.7.1 – Informace o systému YADDA – <http://yaddainfo.icm.edu.pl/>

Zdroj: <http://yaddainfo.icm.edu.pl/>

Zároveň v r. 2011 pokračovalo ukládání dat do původního úložiště, které bude do platformy YADDA transformováno jako celek teprve po dokončení definitivní verze nového systému.

Pro další rozšíření CEJSH mělo zásadní význam také rozhodnutí Polského ministerstva pro vědu a vysoké školství z 24. 11. 2011, přinášející nové zásady hodnocení polských vědeckých časopisů. V důsledku toho, že CEJSH byla zařazena mezi 17 vybraných referenčních databází, uzavřeli ještě do konce roku 2011 smlouvu o spolupráci s CEJSH vydavatelé více než 50 dalších polských časopisů a celkový počet časopisů v CEJSH tak dosáhl 320.

Obrázek 3.12.7.2 – Původní webové stránky CEJSH – <http://cejsh.icm.edu.pl/>

THE CENTRAL EUROPEAN JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES A...
<http://cejsh.icm.edu.pl/>

Academy of Sciences of the Czech Republic, Hungarian Academy of Sciences, Polish Academy of Sciences and Slovak Academy of Sciences

CEJSH THE CENTRAL EUROPEAN JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES

Founded 2004, ISSN: 1733-4934

CEJSH publishes English abstracts of articles and reviews, which appeared mostly in national languages in the Czech, Hungarian, Polish, Slovak and other scientific journals of the region devoted to social sciences and humanities

EDITORIAL & PUBLISHING BOARD: Dr. Jiří Beneš - Prague (benes@kav.cas.cz), Ms. Erika Nagy - Budapest (nagye@mtak.hu), Dr. Miłosz Sosnowski, Editor-in-Chief - Poznań (miłosz.sosnowski@amu.edu.pl), Prof. František Novosad - Bratislava (fronovo@savba.sk).

CONTACT INFORMATION: CEJSH Editorial & Publishing Office, Biblioteka Kórnicka PAN, Pałac Działyńskich, ul. Stary Rynek 78/79, 61-772 Poznań, Poland. Phone: +48 61 8524844, Fax: +48 61 8517096, e-mail: cejsh@pan.pl, URL: <http://cejsh.icm.edu.pl>

[Digital Library of the ASCR](#)

Service hosted by [Interdisciplinary Centre for Mathematical and Computational Modeling, Warsaw University \(ICM UW\)](#) within the Virtual Library of Science (BWN)

CEJSH covers disciplines:

find publication

find editor| source

Last updated:
13 February 2012

Contains:
22 620 abstracts from
320 scientific journals

- ANTHROPOLOGY
- ARCHAEOLOGY
- ARTS & ARCHITECTURE
- ECONOMICS (Business & Management)
- ETHNOLOGY
- EDUCATION
- HISTORY
- LAW & ADMINISTRATION
- LIBRARY & INFORMATION SCIENCE
- MEDIA & COMMUNICATION
- PHILOLOGY & LINGUISTICS
- PHILOSOPHY
- POLITICAL SCIENCES
- PSYCHOLOGY
- SOCIOLOGY
- SCIENCE OF SCIENCE
- THEOLOGY
- OTHER SOCIAL SCIENCES

COPYRIGHT NOTICE. All rights reserved. Reproduction of this material in part or whole is permitted for non-commercial, educational and scientific uses

1 z 1
15.2.2012 15:54

Zdroj: <http://cejsh.icm.edu.pl/>

3.12.8. Mezinárodní program sociálního výzkumu ISSP (International Social Survey Programme)

ISSP je dlouhodobý mezinárodní program výzkumných sociologických šetření, který byl zahájen v roce 1984. Z původních čtyřech se počet členských zemí postupně rozšířil na dnešních 48 (2011). Každoročně je v těchto zemích organizováno vzájemně srovnatelné dotazovací šetření na stanovené téma, témata se pravidelně opakují. Výzkumy ISSP tak kombinují mezinárodní a časovou perspektivu komparace a sledují vývoj postojů ve významných tematických oblastech (<http://www.issp.org>).

Obr.13.12.8.1 – Logo Mezinárodního programu sociálního výzkumu ISSP

Zdroj: <http://www.issp.org>

Jedním z výstupů programu je celosvětově nejrozsáhlejší databáze mezinárodně srovnatelných dat z postojových šetření, která je veřejně přístupná pro účely nekomerčního výzkumu a výuky. Spojené mezinárodní soubory primárních dat jsou dostupné v mezinárodním archivu ISSP (GESIS, Německo, <http://www.gesis.org/>) prostřednictvím elektronického katalogu ZACAT (<http://zacat.gesis.org>), který umožňuje procházet databází a dokumentaci statistické analýzy přes Internet a stahování souborů v různých formátech. V Českém sociálněvědním datovém archivu (ČSDA) Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., (<http://archiv.soc.cas.cz>) jsou obdobným způsobem zpřístupněny kompletní české datové soubory.

Česká republika v programu ISSP

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., (dále SOÚ) od roku 1991 zajišťuje českou účast v ISSP a od roku 1992 nepřetržitě realizuje jednotlivá šetření výzkumného programu v České republice (šetření ISSP 1992 bylo ještě provedeno jako československé). Reprezentativní šetření dospělé populace jsou založena na pravděpodobnostních metodách výběru a jsou organizována v rámci jednotlivých grantových projektů, které vedle sběru dat řeší vlastní výzkumná témata. SOÚ se také aktivně účastní organizace mezinárodního programu. V letech 2004–2007 byla Česká republika členem ISSP Steering Committee a podílela se na vedení programu. Experti SOÚ se účastní činnosti řady pracovních skupin připravujících jednotlivé moduly výzkumu.

V roce 2011 byla organizačně a finančně zajištěna a připravena realizace šetření dvou modulů: Zdraví (ISSP 2011) a Rodina a role gender (ISSP 2012), které proběhne na jaře 2012. Do mezinárodní databáze ISSP byla integrována česká data z ISSP 2010 Životní prostředí. Pracovníci se zúčastnili výroční konference ISSP v Mexiku, podíleli se na přípravě mezinárodních dotazníků modulů Rodina a

role gender (ISSP 2012), Národní identita (ISSP 2013) a Občanství (ISSP 2014) a na organizaci programu.

Realizovaná šetření ISSP – bez účasti ČR

- 1985 Role vlády I
- 1986 Sociální síť
- 1987 Sociální nerovnosti
- 1988 Rodina a role gender I
- 1989 Pracovní orientace I
- 1990 Role vlády II
- 1991 Náboženství I

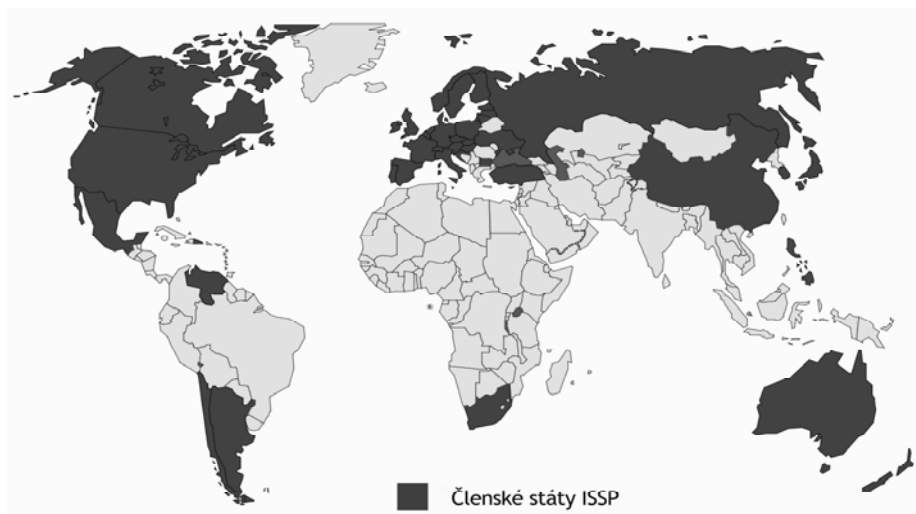
Realizovaná šetření ISSP – s účastí ČR

- 1992 Sociální nerovnosti II
- 1993 Životní prostředí I
- 1994 Rodina a role gender II
- 1995 Národní identita I
- 1996 Role vlády III
- 1997 Pracovní orientace II
- 1998 Náboženství II
- 1999 Sociální nerovnosti III
- 2000 Životní prostředí II
- 2001 Sociální vztahy a systémy podpory
- 2002 Rodina a role gender III
- 2003 Národní identita II
- 2004 Občanství
- 2005 Pracovní orientace III
- 2006 Role vlády IV
- 2007 Volný čas a sport
- 2008 Náboženství III
- 2009 Sociální nerovnosti IV
- 2010 Životní prostředí III

Připravovaná šetření ISSP

- 2011 Zdraví (v ČR šetření proběhne na jaře 2012)
- 2012 Rodina, práce a role gender IV
- 2013 Národní identita III

Obr.13.12.8.2 — Členské země Mezinárodního programu sociálního výzkumu ISSP

Zdroj: <http://www.issp.org>

3.13. Popularizační aktivity

Popularizační aktivity Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., zahrnují především pravidelné vydávání tiskových zpráv z výsledků výzkumu veřejného mínění Centra pro výzkum veřejného mínění (CVVM), dále pak vydávání sociologického webzinu *SOCIOweb*, pořádání Dnů otevřených dveří a participace na popularizačních programech v rámci AV ČR. SOÚ AV ČR, v.v.i., také organizuje veřejně přístupné semináře vědeckých pracovníků a pracovníc, pravidelně aktualizuje internetové stránky ústavu, vydává publikace pro veřejnou popularizaci vědecké kariéry, distribuuje publikace a spolupracuje s médii.

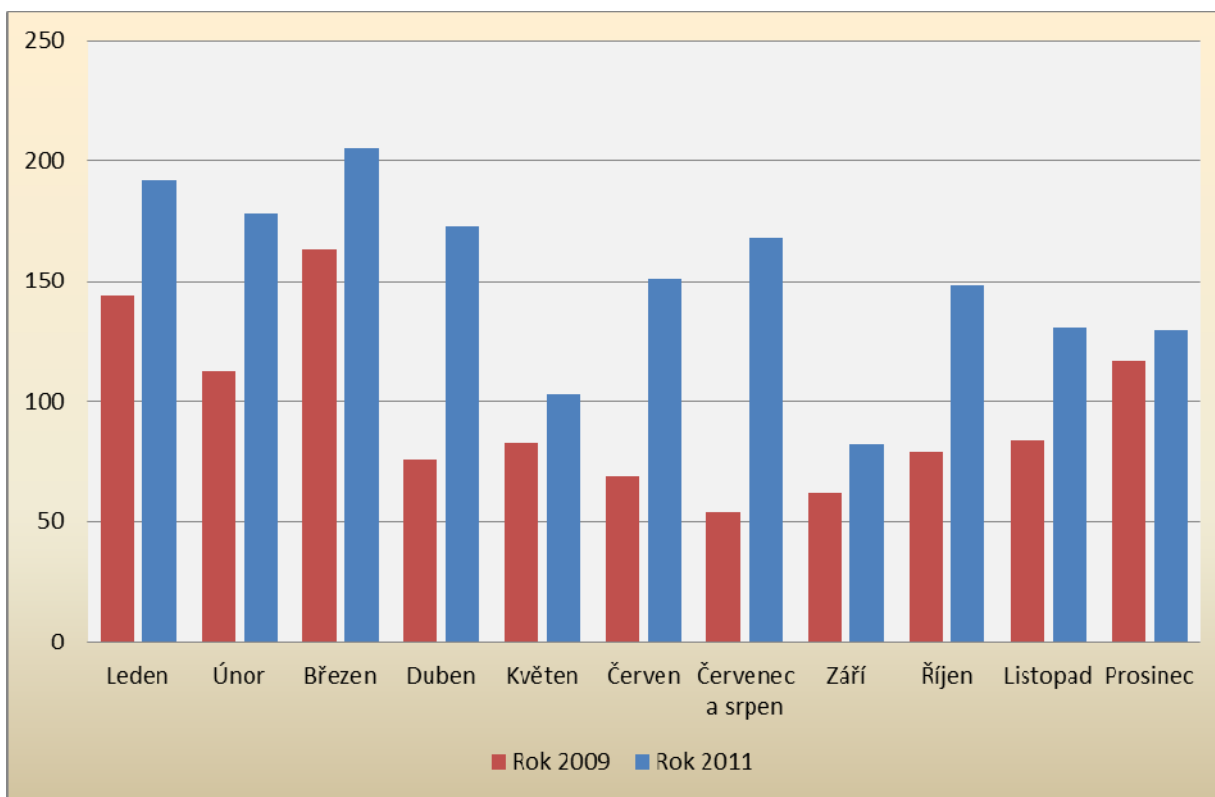
3.13.1. Systematická publikace výsledků výzkumu veřejného mínění CVVM

V rámci výzkumného programu kontinuálních šetření *Naše společnost* realizovaného oddělením CVVM je nejširší veřejnost pravidelně seznamována s výsledky výzkumů veřejného mínění. Za tímto účelem jsou vydávány tiskové zprávy k jednotlivým tématům výzkumů, časopis *Naše společnost*, publikovány širší studie a organizovány tiskové konference. Tiskové zprávy a studie časopisu *Naše společnost* jsou veřejně přístupné v on-line archivu CVVM (www.cvvm.cas.cz, <http://www.soc.cas.cz/>). K odběratelům patří zejména média, státní správa, studenti, analytici a výzkumníci v různých oborech i laická veřejnost, detaily viz část 3.12.5.

3.13.2. Sociologický webzin *SOCIOweb*

SOÚ AV ČR, v.v.i., od roku 2002 vydává internetový časopis *SOCIOweb* (<http://www.socioweb.cz>), jehož cílem je přiblížit srozumitelnou formou problematiku sociálního výzkumu a jeho výsledky široké veřejnosti. Webzin je určen zejména pro studenty a novináře, středoškolským pedagogům slouží jako zdroj pro přípravu výuky humanitních předmětů, maturantům pro přijímací řízení na společenskovědních oborech VŠ, začínajícím vysokoškolským studentům sociologie a příbuzných specializací pro orientaci v oboru i novinářům a redaktorům v médiích v jejich každodenní práci. V r. 2011 bylo publikováno 12 (včetně letního dvojčísla) tematicky zaměřených čísel.

Obrázek 3.13.1 – Počet stažení kopií ve formátu pdf během prvního měsíce po vydání v roce 2009 a 2011

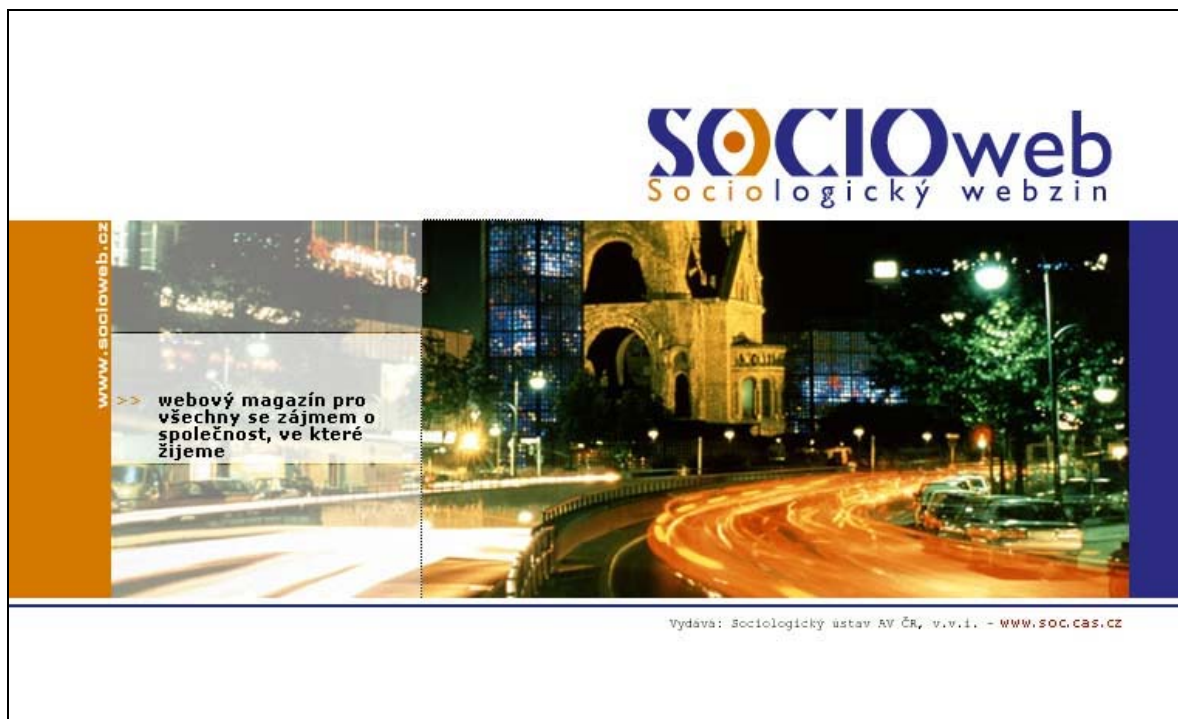
Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

V roce 2011 zaznamenal Socioweb na svých stránkách 125 772 od téměř 60 tisíc unikátních návštěvníků (přesně 59 711), což představuje mírný nárůst oproti roku 2010, ke kterému však nemáme kompletní statistiky. Rok 2011 však můžeme srovnávat také s rokem 2009, ke kterému kompletní údaje o návštěvnosti máme. Tyto údaje nám ukazují, že návštěvnost byla také v roce 2009 obdobná (54 tisíc unikátních návštěvníků a 127 tisíc návštěv v roce 2009 vs. 60 tisíc/125 tisíc v roce 2011).

Další statistikou, s jejíž pomocí hodnotíme návštěvnost webu a čtenost časopisu, je zjišťování, kolik kopií časopisu ve formátu pdf je stahováno ze stránek *SOCIOwebu*. Důvodem pro použití srovnání v počtu stažených kopií ve formátu pdf je skutečnost, že 80 % návštěv bylo kratších 30 sekund. Ona půlminuta na jednu návštěvu je příliš krátký čas na přečtení článku, ale je to více než dostatečná doba ke stáhnutí nového čísla *SOCIOwebu* ve formátu pdf. Z grafu na obrázku 3.13.1 je patrný trend nárůstu stahovanosti u všech sledovaných čísel v prvním měsíci po publikaci.

Zároveň nelze brát počet stažení jednotlivých čísel jako jediný počet jejich čtenářů. Kromě stahování ve formátu pdf ze stránek *SOCIOwebu* je nezanedbatelné množství čísel také rozesíláno elektronickou poštou.

Obrázek 3.13.2 – Webová prezentace SOCIOwebu

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

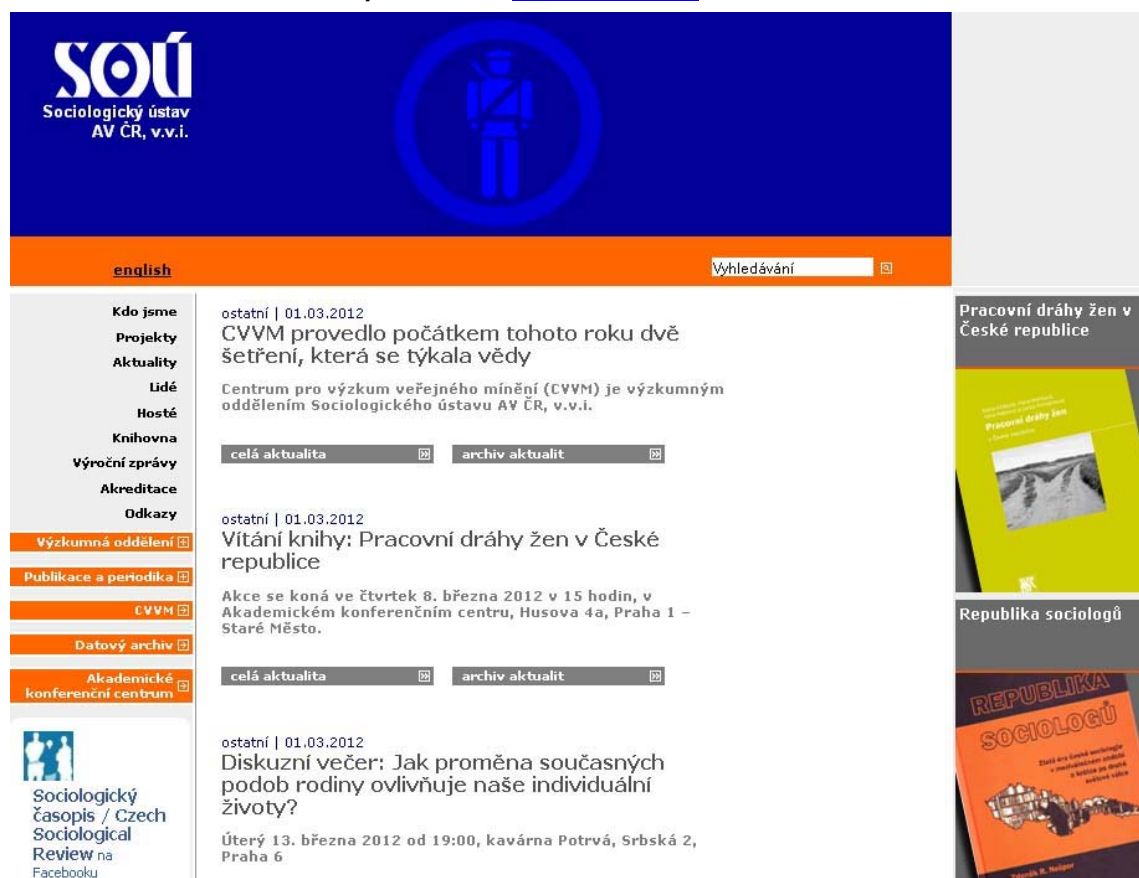
3.13.3. Pořádání tiskových konferencí

Ústav uspořádal několik tiskových konferencí ve spolupráci s Tiskovým odborem AV ČR a dalšími subjekty. Dále byly pořádány konference a workshopy k zajímavým výsledkům výzkumu na půdě SOÚ AV ČR, v.v.i., a na Akademii věd ČR.

3.13.4. Internetové stránky ústavu

Internetové stránky SOÚ AV ČR, v.v.i., (www.soc.cas.cz, <http://sreview.soc.cas.cz>, <http://archiv.soc.cas.cz>, <http://www.cvvm.cas.cz>, <http://zenyaveda.cz>, <http://studie.soc.cas.cz>, <http://publikace.soc.cas.cz>), které slouží širokému okruhu českých a zahraničních uživatelů z řad odborné i laické veřejnosti, jsou pravidelně aktualizovány, obsahují informace o ústavu, výzkumech, probíhajících konferencích a dalších aktivitách, a nabízejí řadu publikací a materiálů ke stažení.

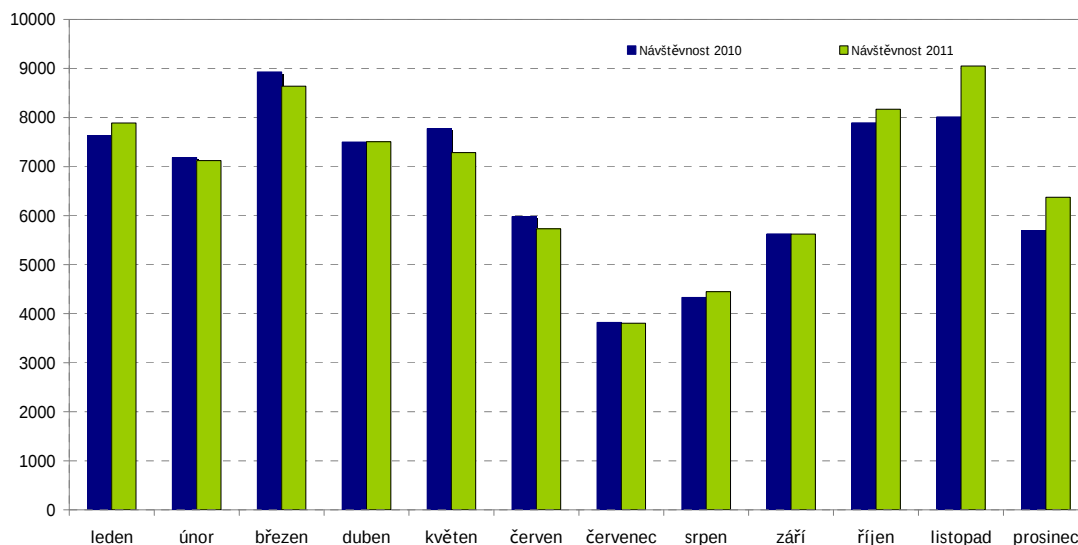
Obrázek 3.13.4.1 — Webová prezentace www.soc.cas.cz

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

V roce 2011 navštívilo stránky www.soc.cas.cz 47 009 unikátních návštěvníků, což znamená, že bez ohledu na to, kolikrát se během jednoho kalendářního dne ze svého počítače libovolný čtenář připojí na stránky, započte se mu za tento den pouze jedna návštěva. Celkový počet zobrazených stránek je 279 271, započítávají se tedy i opakovaná zobrazení jedné stránky. Průměrná doba, kterou návštěvníci strávili prohlížením si této stránky či skupiny stránek, jsou 2 minuty a 14 sekund.

Obrázek 3.13.4.1 – Počet zobrazení stránek webu v roce 2011

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Návštěvníci webu navštěvují stránky SOÚ AV ČR, v.v.i., nejčastěji přes vyhledavače (68 %). Nejvíce používaná klíčová slova jsou „sociologický ústav“, „sociologický časopis“, „sociologický ústav av ČR“, „sociologie“, „sociologicky ustav“, „sociologický ústav akademie věd“. Dále pak jsou to přímé návštěvy (18 %) a 14 % návštěvníků vstupuje na www.soc.cas.cz přes jiné stránky.

3.13.5. Distribuce publikací

Publikace vydávané v SOÚ AV ČR, v.v.i., jsou rozesílány veřejným knihovnám, vysokým školám, nevládním organizacím, vybraným výborům Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR, partnerským zahraničním vědeckým institucím a univerzitám a jsou distribuovány Tiskovým a edičním oddělením SOÚ AV ČR, v.v.i., a dalšími distribučními sítěmi.

3.13.6. Spolupráce s médii

Výzkumné informace z většiny projektů jsou k dispozici médiím. Systematickou spoluprací zprostředkovává Tiskové a ediční oddělení SOÚ AV ČR, v.v.i. Řada pracovníků Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., pravidelně poskytuje médiím osobní konzultace a rozhovory, vystupuje v televizních a rozhlasových pořadech a přispívá do tisku. V roce 2011 pracovníci Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., např. publikovali desítky článků v novinách a časopisech pro veřejnost.

3.13.7. Semináře ústavu

V roce 2011 ústav uspořádal dva cykly veřejně přístupných odborných seminářů a diskusí, které zaznamenaly příznivý ohlas a vysokou návštěvnost. Celkem bylo zorganizováno 8 seminářů.

Přehled seminářů:

- 31. 3. 2011 – Eva Mitchell – **Podpora rodin s dětmi v systému dávek a daní v ČR a Evropě;**
- 14. 4. 2011 – Jiří Šafr & Tereza Bariekzahyová (Pedagogická fakulta UK) – **Sociální mobilita a osobnostní rysy;**
- 28. 4. 2011 – Zdenka Vajdová – **Analýza sítí institucionálních aktérů rozvoje regionu;**
- 2. 5. 2011 – Ivan Vodochodský (Newton Media) – **Obraz pravicového extremismu v českých médiích 2008–2010;**
- 19. 5. 2011 – Markéta Sedláčková – **Demokracie a důvěra;**
- 26. 5. 2011 – Yana Leontiyeva & Martin Vávra – **Postoje k cizincům: Jak je měřit a jak interpretovat;**
- 27. 10. 2011 – Zhang Zhimin (Chinese Academy of Social Sciences, CN) – **The Comparison of Traditional vs. New Social Security Systems in China;**
- 08. 12. 2011 – Štěpán Ripka (FHS UK) a Karel Čada (GAC s.r.o.) – **Ve službách státu - aplikovaný sociální výzkum, etika, reciprocita a dopady. Případ sociálního vyloučení.**

3.13.8. Den otevřených dveří

V rámci Týdne vědy a techniky uspořádal Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., v týdnu od 1. až 11. listopadu 2011 Dny otevřených dveří. Pro návštěvníky byly uspořádány skupinové exkurze s diskusí. Přednášejícími byli zástupci výzkumných oddělení SOÚ AV ČR, v.v.i., a pracovníce Tiskového a edičního oddělení a Sociologické knihovny. Tématem bloku přednášek bylo nejprve představení činnosti SOÚ AV ČR, v.v.i., jako celku, poté vystoupili zástupci dvou výzkumných oddělení s informací o oddělení a o aktuálně řešených projektech a na závěr byla připravena výstava publikací pracovníků ústavu a exkurze v Sociologické knihovně a studovně. Celkový počet návštěvníků v roce 2011 byl 121 osob.

3.13.9. Sociologické Dokupondělky ve Světozoru

Koncept je založen na projekci filmu a následné diskusi s režisérem/režisérkou dokumentu a sociologem/socioložkou. V roce 2011 proběhly celkem 4 projekce s diskusí:

1. sociologické Dokupondělí ve Světozoru, 6/6/2011 ve 20:30 s režisérkou filmu **Nesvatbov** Erikou Hníkovou a socioložkou Hanou Haškovou,
2. sociologické Dokupondělí ve Světozoru, 26/9/2011 ve 20:30 s Lukášem Radostným ze sdružení META, o.s., a ředitelkou ZŠ Olešská Marií Trebulovou a pedagogickou pracovnící Pedagogické fakulty UK Yvonou Kosteckou nad dokumentem **Suplent!**,
3. sociologické Dokupondělí v rámci Týdne vědy a techniky 7/11/2011 od 20:30 v kině Světozor s režisérkou dokumentu **Pozemšťané, koho budete volit?** Lindou Jablonskou a sociologem Lukášem Linkem,
4. sociologické Dokupondělí, tentokrát ve čtvrtek, 8/12/2011 od 18:00 v Akademickém konferenčním centru, s režisérem dokumentu **Závod ke dnu** Vítem Janečkem a sociologem Vladimírem Benáčkem.

4. PERSONÁLNÍ CHARAKTERISTIKA SOCIOLOGICKÉHO ÚSTAVU AV ČR, v.v.i.

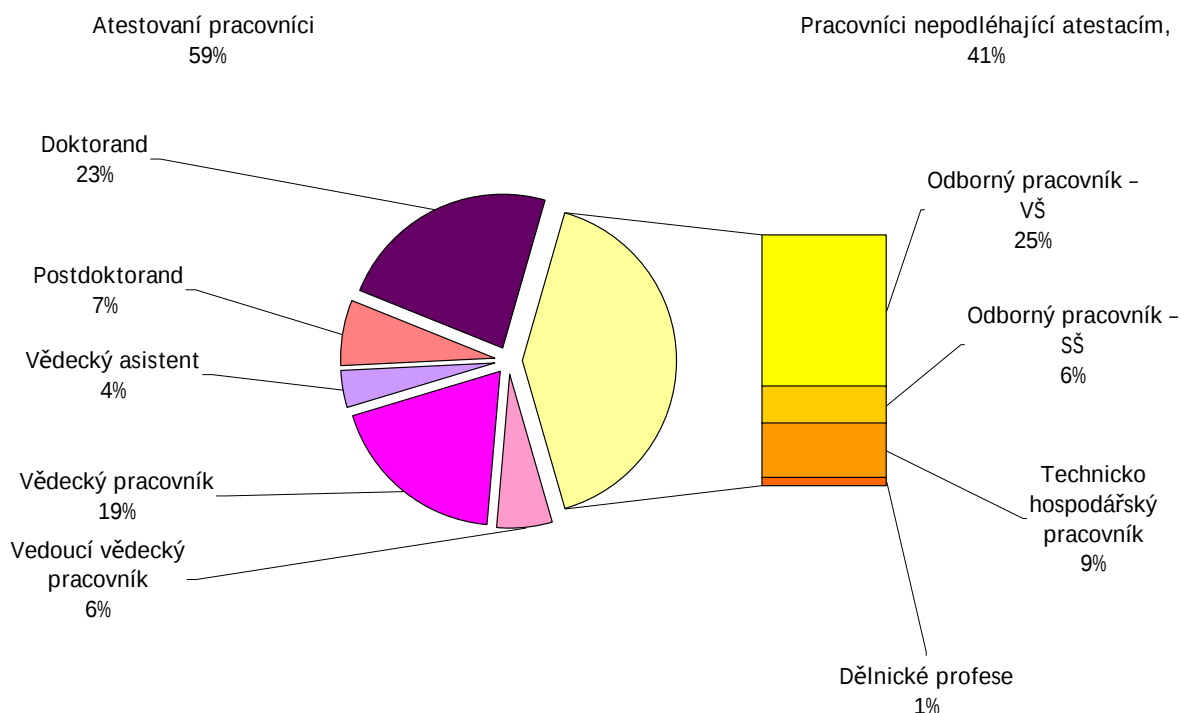
4.1. Personální zabezpečení výzkumné činnosti

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., měl v roce 2011 v průměru 82,6³ pracovníků. Při přepočtu fyzického počtu pracovníků na úvazek 1,00 činil v roce 2011 v Sociologickém ústavu AV ČR, v.v.i., průměrný přepočtený počet pracovníků 78,57⁴. 64 pracovníků tvořilo kmenový pilíř ústavu spjatý s výzkumným záměrem a 14,57 pracovníků bylo zaměstnáno v režimu přijetí na řešení projektů.

Pracovníci Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., jsou zařazováni do kategorií a kvalifikačních stupňů v souladu s Kariérním řádem Akademie věd ČR a Vnitřním mzdovým předpisem Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i. Data jsou dále uváděna v průměrném přepočteném počtu na 1,00 úvazek, viz Obrázek 4.1.1, Tabulka 4.1.1 a Tabulka 4.1.2

Z celkového počtu 78,57 pracovníků činil podíl atestovaných pracovníků dle Kariérního řádu 58,8 % (46,21 pracovníků) a podíl ostatních pracovníků činil 41,2 % (32,36 pracovníků). Podrobné zastoupení pracovníků v jednotlivých kategoriích znázorňuje Obrázek 4.1.1 a Tabulka 4.1.1.

Obrázek 4.1.1 – Struktura pracovníků dle kategorií v roce 2011

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

³ Průměrný počet pracovníků v roce 2011 se vypočítal jako součet počtu zaměstnanců a zaměstnankyň zjištěného z evidence k poslednímu dni každého měsíce roku 2011 dělený 12 (do tohoto počtu nejsou zahrnuty zaměstnankyně na MD/RD).

⁴ Přepočet fyzického počtu pracovníků na úvazek 1,00 se vypočítal jako součet úvazků zjištěných z evidence k poslednímu dni každého kalendářního měsíce roku 2011 dělený 12 (do tohoto počtu nejsou zahrnuty zaměstnankyně na MD/RD).

Poznámka: N = 78,57 pracovníků (průměrný přepočtený počet za rok 2011 při přepočtu fyzického počtu pracovníků na úvazek 1,00)

Pracovníci zařazení v kategoriích vědecký pracovník a odborný vědecký pracovník VaV se dle Kariérního řádu na základě atestačních řízení řadí do kvalifikačních stupňů. Kategorie vědecký pracovník se dále člení na kvalifikační stupně vedoucí vědecký pracovník, vědecký pracovník, vědecký asistent a postdoktorand. Kategorie odborný pracovník VaV se člení na kvalifikační stupeň doktorand a odborný pracovník.

Tabulka 4.1.1 – Struktura zaměstnanců Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., podle dosaženého kvalifikačního stupně dle Kariérního řádu v roce 2011

Kvalifikační stupeň	počet	%
Atestovaní pracovníci	46,21	58,8%
5. Vedoucí vědecký pracovník	4,62	5,9%
4. Vědecký pracovník	14,70	18,7%
3b. Vědecký asistent	3,17	4,0%
3a. Postdoktorand	5,36	6,8%
2. Doktorand	18,36	23,4%
1. Odborný pracovník VaV	0,00	0,0%
Nepodléhající atestacím	32,36	41,2%
5. Odborný pracovník – VŠ	19,64	25,0%
4. Odborný pracovník – SŠ	4,75	6,0%
3. Technicko-hospodářský pracovník	6,97	8,9%
2. Dělnické profese	1,00	1,3%
Celkem	78,57	100,0%

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Poznámka: N = 78,57 pracovníků (průměrný přepočtený počet za rok 2011 při přepočtu fyzického počtu pracovníků na úvazek 1,00)

Z pohledu věkové struktury v průměrném přepočteném počtu pracovníků je Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., řazen mezi pracoviště s mladší věkovou strukturou. V Sociologickém ústavu AV ČR, v.v.i., je 66,7 % pracovníků mladších 40 let (12 % ve věku do 30 let, 54,7 % ve věku 31–40 let), 14,9 % tvoří pracovníci ve věku 41–50 let, 10,1 % pracovníci ve věku 51–60 let a 8,3 % pracovníci starší 60 let. Věková struktura, viz Tabulku 4.1.2, je sledována v průměrném přepočteném počtu pracovníků podle věku a pohlaví.

Tabulka 4.1.2 – Věková struktura pracovníků podle věku a pohlaví, absolutní počty v roce 2011

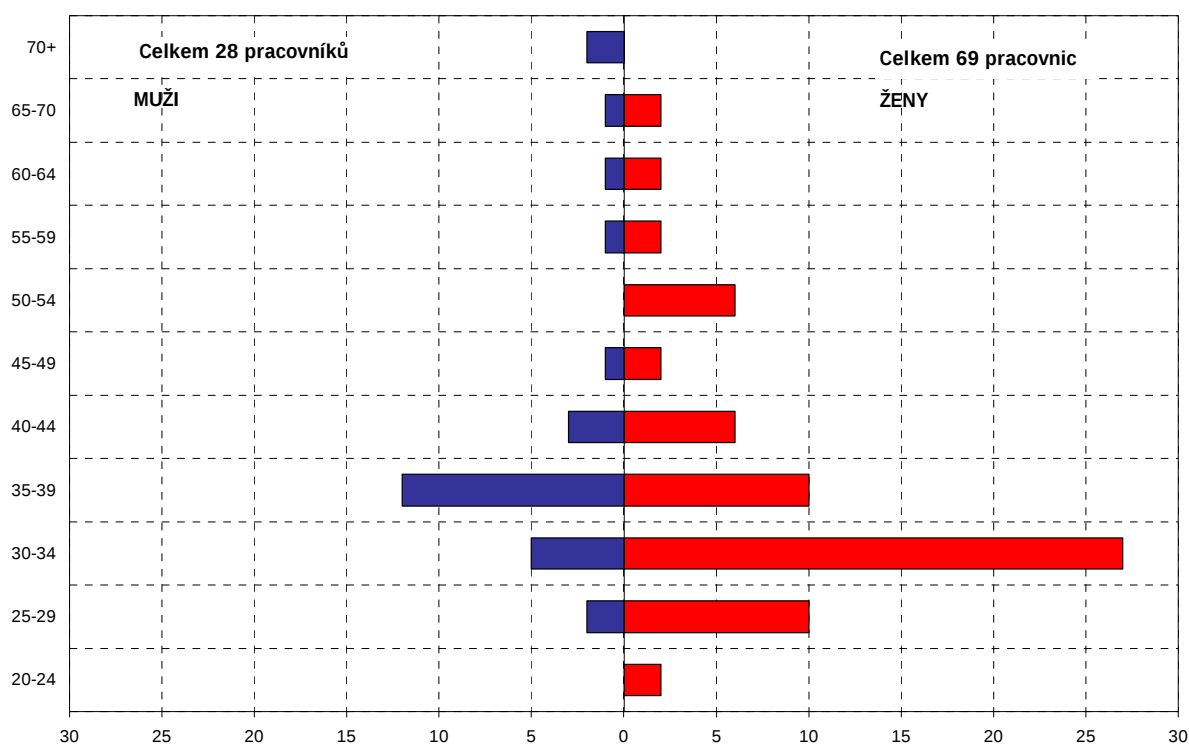
Věková struktura	věk do 30 let	31–40	41–50	51–60	nad 60 let	celkem
muži	2,00	14,97	4,00	1,00	2,76	24,73
ženy	7,47	28,00	7,72	6,90	3,75	53,84
celkem	9,47	42,97	11,72	7,90	6,51	78,57

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Poznámka: N = 78,57 pracovníků (průměrný přepočtený počet za rok 2011 při přepočtu fyzického počtu pracovníků na úvazek 1,00)

Také z demografického pohledu, kdy neuvažujeme v průměrném přepočteném počtu pracovníků, ale použijeme statický pohled k 31. 12. 2011, tvoří pracovníci Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., mladou věkovou strukturu, jsou zde uváděny i pracovnice na mateřské a rodičovské dovolené. Z následujícího obrázku 4.1.2., který znázorňuje pracovníky a pracovnice po pětiletých věkových skupinách, je vidět, že největší podíl pracovníků tvoří ženy a to 71 % (69 pracovnic), muži tvoří 29 % (28 pracovníků). Největší zastoupení žen je ve věku 30–34 let (27 pracovnic), muži ve stejné věkové kategorii tvoří 5 pracovníků. Muži jsou nejvíce zastoupeni ve věkové kategorii 35–39 let (12 pracovníků), ženy ve stejné věkové kategorii tvoří 10 pracovnic. Průměrný věk žen je 37,23 let a mužů 41,25 let.

Obrázek 4.1.2 – Pracovnice a pracovníci SOÚ AV ČR, v.v.i., podle pohlaví a věku k 31. 12. 2011, absolutní četnosti

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Poznámka: N = 97 pracovníků a pracovnic (fyzický počet k 31. 12. 2011)

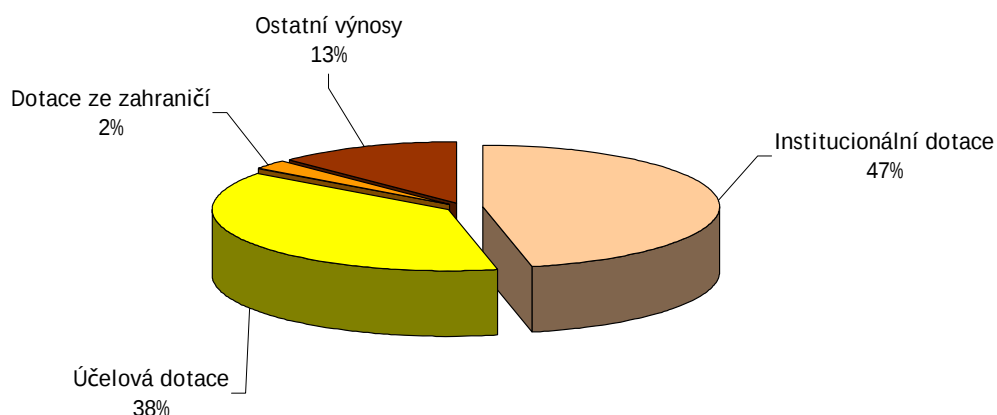
5. HOSPODÁŘSKÉ POSTAVENÍ SOCIOLOGICKÉHO ÚSTAVU AV ČR, v.v.i.

Tato část výroční zprávy poskytuje finanční informace o skutečnostech, které jsou významné jak z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce, tak z hlediska vývoje instituce a perspektivy rozvoje jednotlivých segmentů vědecké činnosti.

5.1. Finanční zajištění vědecké činnosti v Sociologickém ústavu AV ČR, v.v.i.

V roce 2011 Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., provozoval hlavní činnost s rozpočtem 75 702 tis. Kč.

Obrázek 5.1.1 – Struktura financování hlavní činnosti v roce 2011

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

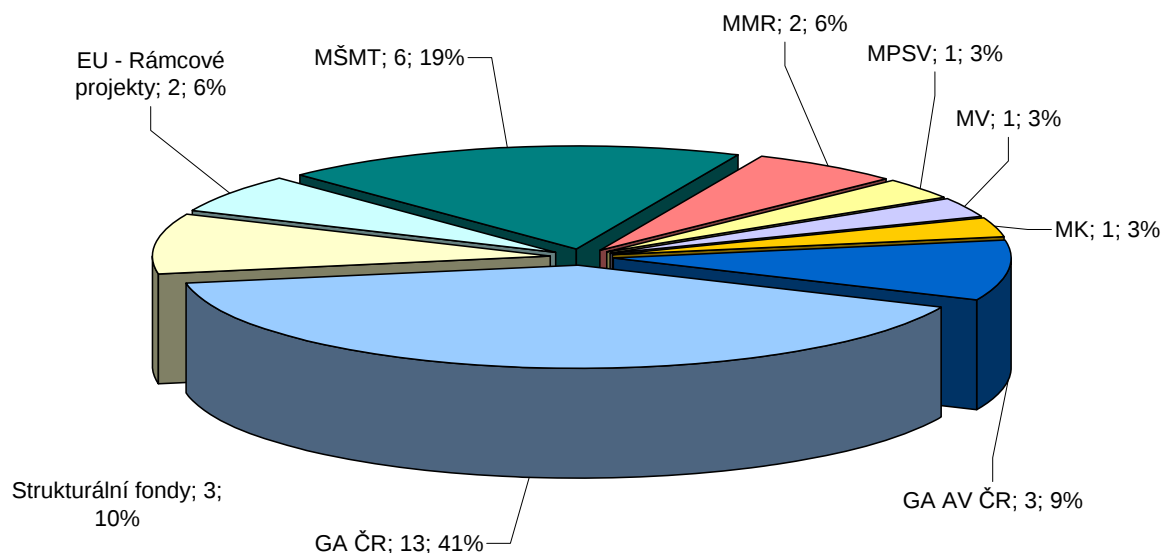
Struktura financování činnosti Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., byla tvořena institucionální dotací na výzkumný záměr a dlouhodobý koncepční rozvoj v celkové výši 35 289 tis. Kč, účelovou dotací poskytnutou na řešení 27 projektů poskytovateli v ČR ve výši 29 024 tis. Kč, účelovou dotací ze zahraničí na řešení 2 zahraničních projektů ve výši 1 327 tis. Kč, účelovou dotací na řešení 3

projektů financovaných za strukturálních fondů EU ve výši 536 tis. Kč a ostatními výnosy v celkové výši 9526 tis. Kč (prodej publikací, zakázky hlavní činnosti, úroky, kurzové výnosy, odpisy, použití fondů atd.).

S ohledem na charakter činnosti Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., byla struktura financování tvořena z 46,62 % institucionální dotací na výzkumný záměr a dlouhodobý koncepční rozvoj, z 40,8 % projektovou činností a 12,58 % ostatními výnosy.

Projektová činnost Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., byla v roce 2011 podpořena 32 projekty s účelovou dotací v celkové výši 30 887 tis. Kč. Hlavním poskytovatelem účelové dotace na řešení projektů v roce 2011 byla Grantová agentura ČR s poskytnutou dotací ve výši 11 515 tis. Kč na řešení 13 projektů, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR s dotací 7459 tis. Kč na řešení 6 projektů. Dále projektovou činnost podpořilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR s celkovou dotací 2861 tis. Kč na řešení 2 projektů, Grantová agentura AV ČR podpořila 3 projekty s dotací ve výši 1292 tis. Kč, Ministerstvo vnitra ČR poskytlo dotaci ve výši 2242 tis. Kč na řešení 1 projektu, Ministerstvo Kultury poskytlo dotaci ve výši 3224 tis. Kč na řešení 1 projektu a Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytlo dotaci ve výši 431 tis. Kč na řešení 1 projektu. Evropská komise podpořila výzkum dotací ve výši 1863 tis. Kč na řešení 2 zahraničních projektů v rámci 6. rámcového programu (1327 tis. Kč) a 3 projekty ze strukturálních fondů (536 tis. Kč)

Obrázek 5.1.2 – Struktura financování projektové činnosti dle poskytovatelů v roce 2011 (počet projektů a jejich podíl v %)

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

5.2. Hospodářský výsledek roku 2011

Z hlediska struktury nákladů vynaložil Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., na hlavní činnost ústavu náklady v celkové výši 75 702 tis. Kč, z toho věcné náklady činily 32,07 %, tj. 24 281 tis. Kč, a osobní náklady (mzdové náklady včetně zákonného pojištění a ostatních sociálních nákladů) 67,93 %, tj. 51 421 tis. Kč. Průměrný výdělek pracovníků Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., v roce 2011 činil 35 555,- Kč. Podrobnější struktura nákladů a výnosů včetně % vyjádření je uvedena níže v tabulce 5.2.1.

Tabulka 5.2.1 – Hospodářský výsledek roku 2011

Položka rozpočtu		Celkem v tis. Kč.	%
N Á K L A D Y	501 - Spotřeba materiálu	4 225	5,58%
	502 - Spotřeba energie	377	0,50%
	503 - Spotřeba ostatních nesklad. dodávek	392	0,52%
	511 - Opravy a udržování	825	1,09%
	512 - Cestovné	2 309	3,05%
	513 - Náklady na reprezentaci	166	0,22%
	518 - Ostatní služby	12 172	16,08%
	521 - Mzdové náklady	38 197	50,46%
	524 - Zákonné sociální pojištění	11 502	15,19%
	527 - Zákonné sociální náklady	1 707	2,25%
	528 - Ostatní sociální náklady	15	0,02%
	531 - Daň silniční	4	0,01%
	532 - Daň z nemovitostí	1	0,00%
	538 - Ostatní daně a poplatky	2	0,00%
	545 - Kurzové ztráty	10	0,01%
	549 - Jiné ostatní náklady	1 749	2,31%
	551 - Odpisy dlouh. nehmot. a hmot.majetku	1 993	2,63%
	581 - Poskytnuté členské příspěvky	56	0,07%
	Celkem Náklady	75 702	100,00%
V Ý N O S Y	601 - Tržby za vlastní výrobky	157	0,21%
	602 - Tržby z prodeje služeb	845	1,12%
	611 - Změna stavu - nedokončená zakázka	-95	-0,13%
	613 - Změna stavu zásob výrobků	366	0,48%
	641 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení	101	0,13%
	644 - Úroky	31	0,04%
	645 - Kurzové zisky	3	0,00%
	648 - Zúčtování fondů	7 593	10,03%
	649 - Jiné ostatní výnosy	2 388	3,15%
	691 - Příspěvky a dotace	64 313	84,96%
	Celkem Výnosy	75 702	100,00%
Hospodářský výsledek		0	0,00%

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

6. PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ ČINNOSTI SOCIOLOGICKÉHO ÚSTAVU AV ČR, v.v.i.

a. Střednědobý výhled zapojení do evropského výzkumu

V průběhu roku 2011 Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., podal řadu projektových návrhů (zhruba polovinu z celkového počtu podávaných) v rámci výzev zapojení se do programů Strukturálních fondů, v rámci výzev 7. rámcového programu, a další návrhy projektů v oblasti podpory mezinárodní spolupráce, které vyplývají z dlouhodobého napojení ústavu na evropský výzkum a současně rozšiřují spektrum zdrojů financování v oblasti sociálního výzkumu.

Byly podány dva projekty do Operačního programu nadnárodní spolupráce v programu Central Europe, které již v roce 2011 byly schváleny a přijaty. Další projekty byly podány do Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v rámci Prioritní osy 7.2 Terciální vzdělávání, výzkum a vývoj – oblast podpory 7.2.4 Partnerství a sítě. V oblasti 7. rámcového programu bylo podáno také více projektů, z nichž je již schválen a přijat projekt v rámci FP7 Socio-Economics Meets Security, FP7-SEC-2011-1 6.4-1.

Propojení na evropský výzkum probíhá rovněž v rámci programů evropské spolupráce, které administrují MŠMT ČR nebo GA ČR. V roce 2011 byly připraveny a podány: jeden projekt v rámci programu LE - EUPRO II. a jeden projekt v rámci programu LG - INGO II. V současné době jsou oba přijaty k financování. Další projekty byly podány například do bilaterálních projektů GA ČR nebo Visegrád Fund.

b. Zajištění zdrojů pro výzkum

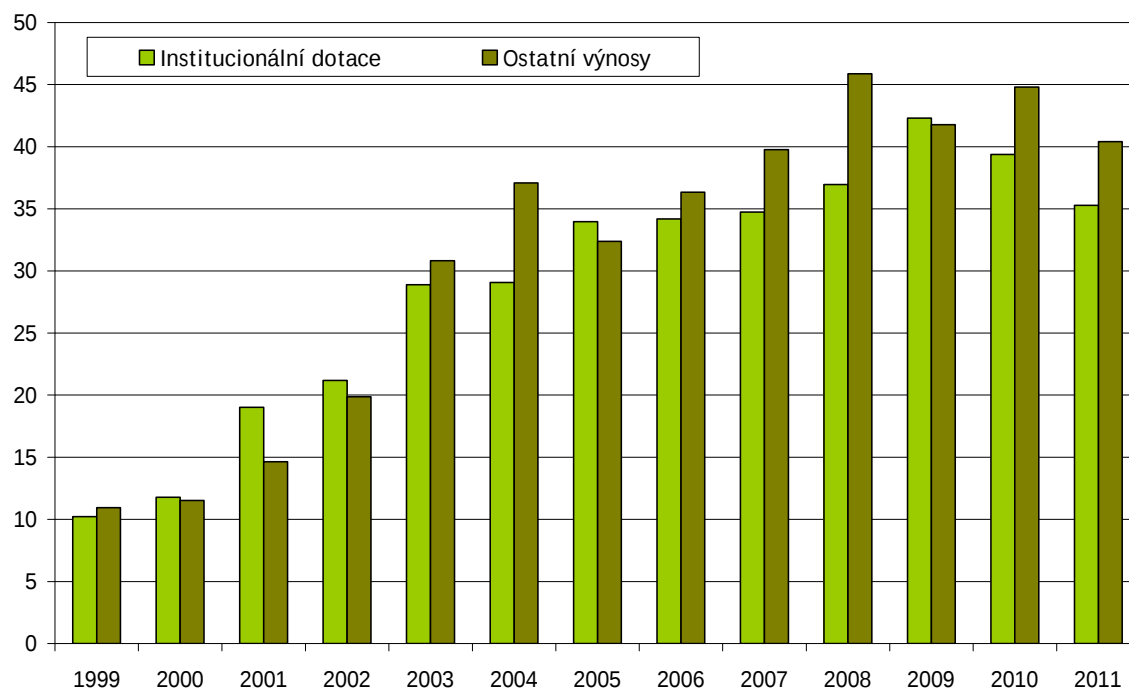
Předpokládaný budoucí vývoj Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., v dlouhodobém horizontu je závislý na přijaté Reformě financování vědy a výzkumu v České republice a na rozhodnutích zřizovatele — Akademie věd ČR. Příprava na reformní změny vychází z vědecké koncepce ústavu, která rozvoj sociologického poznání společenských jevů, procesů a mechanismů opírá o dlouhodobý úspěšný vývoj instituce zejména v oblastech, jako jsou:

- růst vědecké kvalifikace pracovníků Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.;
- růst počtu vědeckých publikací a zvyšování jejich kvality;
- průnik do evropských a mezinárodních vědeckých sítí;
- dlouhodobá úspěšnost při získání podpory výzkumu a vysoká erudice všech fází projektové činnosti.

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., udržuje poměr institucionálního financování — dotace na výzkumný záměr oproti projektové činnosti a dalším aktivitám a výnosům v rámci hlavní činnosti v poměru

zhruba cca 50 : 50. V roce 2011 získal 53,38 % financování své činnosti z jiných zdrojů než dotací od zřizovatele. Tento dlouhodobý stav velmi pozitivně stimuluje rozvoj Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., a umožnil převod části institucionální dotace ve výši 1200 tis. Kč do Fondu účelově určených prostředků na podporu Dlouhodobého koncepčního rozvoje v roce 2012.

Obrázek 6.1 – Struktura financování v letech 1999–2011, v milionech Kč

Zdroj: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

7. AKTIVITY V OBLASTI OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A V OBLASTI PRACOVNĚPRÁVNÍCH VZTAHŮ

7.1. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

a. Aktivity v oblasti poskytování informací z výzkumů veřejného mínění

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., vzhledem ke svému účelu veřejné výzkumné instituce zaměřené na oblast sociálního výzkumu nerealizuje přímou činnost v oblasti ochrany životního prostředí. Vyvíjí ovšem aktivity, které s touto oblastí souvisí, a to zejména realizaci výzkumů veřejného mínění ve vztahu k životnímu prostředí jako takovému i jeho ochraně. Bezplatné poskytování jejich výsledků zainteresovaným aktérům je pravidelně využíváno médii, státní správou i ekologickými organizacemi. Základní výsledky publikované formou tiskových zpráv jsou volně dostupné na stránkách CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i. (viz www.cvvm.soc.cas.cz).

b. Participace v oblasti ochrany životního prostředí

Pracovníci Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., se také v roce 2011 účastnili práce Pracovní skupiny pro dialog o hlubinném úložišti. Pracovní skupina byla zřízena za podpory MPO ČR v součinnosti s MŽP ČR za účelem posílení transparentního procesu výběru vhodné lokality pro hlubinné úložiště jaderného odpadu a vyhořelého jaderného paliva (HÚ) produkovaného na území České republiky s respektováním zájmů veřejnosti. Členy Pracovní skupiny jsou představitelé veřejné správy obcí dotčených procesem výběru lokality pro výstavbu hlubinného úložiště, představitelé místních občanských iniciativ, které vznikly většinou jako opozice proti případnému umístění hlubinného úložiště, a představitelé státních orgánů, kterých se vybudování HÚ týká nebo jsou za ně přímo odpovědné. Vytváření důvěry mezi členy skupiny a vzájemný respekt je podmínkou jednání ve skupině. Zástupkyně Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., se účastní této práce na pozici předsedkyně Pracovní skupiny.

V roce 2011 se jednání Pracovní skupiny soustředilo na legislativní normy (např. Atomový zákon, Koncepce zacházení s jaderným odpadem), v nichž by bylo možné zakotvit posílení postavení obcí v procesu vyhledávání hlubinného úložiště, jakmile se budou novelizovat. Konkrétní akcí bylo jednání s předsedou Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny ČR Milanem Urbanem právě o postojích poslanců k návrhům Pracovní skupiny ohledně posílení postavení obcí. V průběhu roku 2011 došlo k posunu ve vztahu mezi dotčenými lokalitami a SURAO, organizací odpovědnou za výběr lokality a výstavbu HÚ, v tom smyslu, že SURAO slíbilo neudělat žádný krok v procesu vyhledávání bez explicitního souhlasu dotčených obcí. V současnosti se jedná o souhlas s provedením geologického

průzkumu v navrhovaných lokalitách. Dále, novela Atomového zákona zakotvila finanční příspěvek obcím již v období geologického průzkumu.

Mezi aktivitami plánovanými na rok 2012 je seminář v Senátu PČR (duben 2012) s cílem upozornit na důležitost problematiky pro celou společnost a nutnost posílení práva obcí při výběru lokality. V této souvislosti budou také pracovníci Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., realizovat výzkum vývoje názorů na možnost uložení radioaktivních odpadů ve vybraných lokalitách. V roce 2012 se bude Pracovní skupina podílet rovněž na přípravě mezinárodního workshopu, který se bude konat v České republice z podnětu OECD/NEA (The Organisation for Economic Co-operation and Development/The Nuclear Energy Agency) Forum on Stakeholder Confidence.

7.2. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

a. Vlastnické vztahy

V roce 2011 v areálu Jilská-Husova, jehož je Sociologický ústav 1/3 spoluvlastníkem, byla prováděna, ukončena a zkolaudována rekonstrukce prostor dle schváleného záměru a přidělených finančních prostředků. V roce 2011 probíhaly rozsáhlé stavební práce – rekonstrukce elektroinstalace v budově Jilská 3, rekonstrukce povrchů v budově Jilská 1 a výměna oken v části budovy Husova 4. Akademické konferenční centrum bylo pracovníky ústavu využíváno pro konference, workshopy, ústavní akce a semináře.

b. Pracovní vztahy a odbory

Pracovníky Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., zastupuje základní organizace Odborového svazu pracovníků vědy a výzkumu v Sociologickém ústavu AV ČR, v.v.i. Pracovněprávní podmínky pracovníků jsou ošetřeny Kolektivní smlouvou a Vnitřním mzdovým předpisem.

